

Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a.

**Raporti i Audituesit të Pavarur dhe
Pasqyrat Financiare më dhe
për vitin e mbyllur më 31 dhjetor, 2018**

Përmbajtja

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR.....	
PASQYRA E POZICIONIT FINANCIAR.....	1
TOTALI I AKTIVEVE.....	1
PASQYRA E FITIMIT OSE HUMBJES DHE TË ARDHURAVE TË TJERA GJITHPËRFSHIRËSE.....	2
PASQYRA E RRJEDHËS SË PARASË.....	3
PASQYRA E NDRYSHIMEVE NË KAPITAL.....	4
1. INFORMACION I PËRGJITHSHËM.....	5
(A) NJËSIA RAPORTUESE.....	5
(B) VLERËSIMI I MENAXHIMIT PËR AFTËSINË PËR VAZHDIMËSI TË AKTIVITETIT.....	5
2. BAZA E PËRGATITJES.....	5
(A) DEKLARATA E PËRPUTHSHMËRISË.....	5
(B) BAZAT E MATJES.....	5
(C) MONEDHA FUNKSIONALE DHE PREZANTUESE.....	5
(D) PËRMBLEDHJE E VLERËSIMEVE DHE GJYKIMEVE.....	5
3. NDRYSHIMET NË POLITIKAT KONTABËL DHE SHËNIMET SHPJEGUESE.....	6
3.1. STANDARTET E REJA DHE TË RISHIKUARA DHE INTERPRETIMET.....	6
4. POLITIKA TË RËNDËSISHME KONTABËL.....	7
5. ZBATIMI FILLESTAR I NDRYSHIMEVE TË REJA NË STANDARDET EKZISTUESE NË FUQI PËR PERIUdhËN RAPORTUESE AKTUALE.....	28
6. STANDARDET E LESHUARA POR JO EFEKTIVE.....	28
7. ADMINISTRIMI I RREZIKUT FINANCIAR.....	30
(A) TË PËRGJITHSHME.....	30
(B) RREZIKU I KREDISË.....	30
(C) RREZIKU I LIKUIDITETIT.....	43
(D) RREZIKU I TREGUT.....	46
(E) RREZIKU OPERACIONAL.....	49
8. ANALIZA E MATURITETIT TE AKTIVEVE DHE DETYRIMEVE.....	51
9. PERDORIMI I VLERESIMEVE DHE GJYKIMEVE.....	52
10. SHENIMET MBI TRANZICIONIN.....	54
11. SHPENZIMET NGA HUMBJA E KREDISE.....	56
12. ARKA DHE MJETE MONETARE TË NGJASHME.....	57
12.1 ZHVLERESIMI NGA HUMBJA PER ARKEN DHE MJETE MONETARE TË NGJASHME.....	57
13. MUDARABA – FONDE INVESTIMI.....	58
14. MURABAHA – TË ARKETUESHME FINANCIARE.....	58
14.1 FOND ZHVLEREZIMI PER MURABAHA – TE ARKETUESHME FINANCIARE.....	59
14.2 QIRA FINANCIARE TE ARKETUESHME.....	60
15. AKTIVE TE MARRA NGA PROCESET LIGJORE.....	60
16. AKTIVET E QËNDRUESHME TË TRUPËZUARA DHE TË PATRUPËZUARA.....	62
17. AKTIVE TE TJERA.....	63
18. DETYRIME NDAJ BANKAVE DHE INSTITUCIONEVE FINANCIARE.....	63
19. HUA NGA INSTITUCIONE FINANCIARE.....	63
20. DETYRIME NDAJ KLIENTEVE.....	63
21. DETYRIME TË TJERA.....	64
22. KAPITALI.....	64
23. TË ARDHURA NGA OPERACIONET BANKARE.....	65
24. SHPËRNDARJA E FITIMIT PËR DEPOZITUESIT.....	65
25. (HUMBJA)/FITIMI NETO NGA KËMBIMI VALUTOR.....	65
26. SHPENZIME PERSONELI.....	65
27. SHPENZIME TË TJERA ADMINISTRATIVE.....	66
28. TATIM FITIMI.....	66
29. ANGAZHIME DHE DETYRIME TË TJERA.....	66
30. TRANSAKSIONET ME PALËT E LIDHURA.....	67
31. NGJARJET PAS DATËS SË RAPORTIMIT.....	67

RAPORTI I AUDITUESIT TË PAVARUR

Për Aksionarët e Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a.

Opinionit

Ne kemi audituar pasqyrat financiare të Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a (më poshtë "Banka"), që përfshijnë pasqyrën e pozicionit financiar më datë 31 dhjetor 2018, dhe pasqyrën e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave gjithpërfshirëse, pasqyrën e ndryshimeve në kapital dhe pasqyrën e flukseve të parasë për vitin e mbyllur në këtë datë, si edhe shënimet për pasqyrat financiare, përfshirë një përmbledhje të politikave kontabël më të rëndësishme.

Sipas opinionit tonë, pasqyrat financiare bashkëlidhur japin një pamje të vërtetë dhe të drejtë të pozicionit financiar të Bankës më 31 dhjetor 2018, si dhe të rezultatit të saj financiar dhe të fluksit të mjeteve monetare për vitin e mbyllur në atë datë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar ("SNRF").

Baza për opinionin

Ne kemi kryer auditimin tonë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit ("SNA-të"). Përgjegjësitë tona sipas këtyre standardeve janë përshkruar në mënyrë më të detajuar në paragrafin *Përgjegjësia e Audituesit për auditimin e pasqyrave financiare* të raportit tonë. Ne jemi të pavarur nga Banka në pajtim me *Kodin e Etikës për Profesionistët Kontabël të Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Etikës për Profesionistët Kontabël* ("Kodi i BSNEPK") së bashku me kërkesat etike që janë të përshtatshme për auditimin e pasqyrave financiare në Shqipëri ("Kodi IEKA"), dhe kemi përmbushur përgjegjësitë tona të tjera etike në përputhje me këto kërkesa dhe me Kodin BSNEPK.

Ne besojmë se evidenca e auditimit që kemi siguruar është e mjaftueshme dhe e përshtatshme për të dhënë një bazë për opinionin tonë.

Çështje të tjera

Pasqyrat financiare të Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a. në datën dhe për vitin e mbyllur më 31 dhjetor 2017, janë audituar nga një auditues tjetër, që ka lëshuar një opinion të pa modifikuar më 17 prill 2018.

Informacione të tjera të përfshira në Raportin Vjetor 2018 të Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a.

Informacionet e tjera përfshijnë informacionet që jepen në raportin vjetor, por nuk përfshijnë pasqyrat financiare dhe raportin tonë të audituesit mbi këto pasqyra. Drejtimi është përgjegjës për informacionet e tjera. Raporti vjetor parashikohet të na vihet në dispozicion pas datës së këtij raporti të audituesit.

Opinionit ynë mbi pasqyrat financiare nuk mbulon informacionet e tjera dhe ne nuk shprehim ndonjë lloj konkluzioni që jep siguri në lidhje me këto informacione.

Në lidhje me auditimin e pasqyrave financiare, ne kemi përgjegjësinë të lexojmë informacionet e tjera, të identifikuar më lart kur ato të na vihen në dispozicion dhe të vlerësojmë nëse këto informacione kanë inkoherenca materiale me pasqyrat financiare, apo me njohjen që ne kemi marrë gjatë auditimit ose përndryshe, nëse duket se ato janë me anomali materiale.

Në përgatitjen e pasqyrave financiare, drejtimi është përgjegjës për të vlerësuar aftësinë e Bankës për të vazhduar në vijimësi, duke dhënë informacion, nëse është e zbatueshme, për çështjet që kanë të bëjnë me vijimësinë dhe duke përdorur parimin kontabël të vijimësisë përveç se në rastin kur drejtimi synon ta likujdojë Bankën ose të ndërpresë aktivitetet, ose nëse nuk ka alternativë tjetër reale përveç sa më sipër.

Drejtimi është përgjegjës për mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Bankës.

Përgjegjësitë e Audituesit për Auditimin e Pasqyrave Financiare

Objektivat tona janë që të arrijmë një siguri të arsyeshme lidhur me faktin nëse pasqyrat financiare në tërësi nuk kanë anomali materiale, për shkak të mashtrimit apo gabimit, dhe të lëshojmë një raport auditimi që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është një siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci që një auditim i kryer në përputhje me SNA- të do të identifikojë gjithmonë një anomali materiale kur ajo ekziston. Anomalitë mund të vijnë si rezultat i gabimit ose i mashtrimit dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose të marra së bashku, pritet që në mënyrë të arsyeshme të influencojnë vendimet ekonomike të përdoruesve, të marra bazuar në këto pasqyra financiare.

Si pjesë e një auditimi në përputhje me SNA-të, ne ushtrojmë gjykimin profesional dhe ruajmë skepticizmin profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- ▶ Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e anomalisë materiale të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit në përgjigje të këtyre rreziqeve, dhe marrim evidenca auditimi që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar një bazë për opinionin tonë. Rreziku i mos zbulimit të një anomalie materiale si rezultat i mashtrimit është më i lartë se rreziku si rezultat i gabimit, sepse mashtrimi mund të përfshijë marrëveshje të fshehta, falsifikime, përjashtime të qëllimshme, informacione të deformuara, anashkalime të kontroleve të brendshme.
- ▶ Sigurojmë një njohje të kontrollit të brendshëm, që ka të bëjë me auditimin me qëllim që të përcaktojmë procedurat e auditimit që janë të përshtatshme sipas rrethanave, por jo për qëllime të shprehjes së një opinionimi mbi efikasitetin e kontrollit të brendshëm të Bankës.
- ▶ Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave kontabël të përdorura dhe arsyeshmërinë e çmuarjeve kontabël dhe të shpjegimeve përkatëse të bëra nga Drejtimi.
- ▶ Nxjerrim një konkluzion në lidhje me përshtatshmërinë e përdorimit të bazës kontabël të vijimësisë, bazuar në evidencën e auditimit të marrë, nëse ka një pasiguri materiale në lidhje me ngjarjet ose kushtet, e cila mund të hedhë dyshime të mëdha për aftësinë e Bankës për të vijuar veprimtarinë. Nëse ne arrijmë në përfundimin që ka një pasiguri, ne duhet të tërheqim vëmendjen në raportin e audituesit në lidhje me shpjegimet e dhëna në pasqyrat financiare, ose nëse këto shpjegime janë të papërshtatshme, duhet të modifikojmë opinionin tonë. Konkluzionet tona bazohen në evidencën e auditimit të marrë deri në datën e raportit tonë të auditimit. Megjithatë, ngjarje ose kushte të ardhshme mund të bëjnë që Banka të ndërpresë veprimtarinë.
- ▶ Vlerësojmë paraqitjen e përgjithshme, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë informacionet shpjeguese të dhëna, dhe nëse pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet në to në një mënyrë që arrin paraqitjen e drejtë.

Ne komunikojmë me personat e ngarkuar me qeverisjen e Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a, përveç të tjerave, lidhur me qëllimin dhe kohën e auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi të rëndësishme në kontrollin e brendshëm që ne mund të identifikojmë gjatë auditimit.

Ernst & Young - Ekspertë Kontabël të Autorizuar
Dega në Shqipëri

Ernst & Young Certified Auditors
27 maj 2019
Tiranë, Shqipëri

Mario Vangjel
Auditues Ligjor

Banka e Bashkuar e Shqipërisë Sh.a.

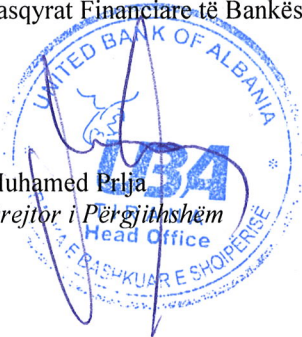
Pasqyra e Pozicionit Financiar

Shumat ne '000 Lek

	Shënime	31 Dhjetor 2018	31 Dhjetor 2017
Aktive			
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	12	2,663,972	3,517,936
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qëndrore	12	567,748	530,747
Investime me banka dhe institucione financiare	11	3,235	-
Mudaraba - fonde investimi	13	32,557	50,321
Murabaha - të arkëtueshme financiare	14	4,726,570	4,010,307
Aktive të marra nga procese ligjore	15	386,802	285,608
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara e patrupëzuara	16	163,741	172,384
Tatim fitimi i parapaguar		13,877	11,048
Aktive të tjera	17	6,358	16,026
Totali i Aktiveve		8,564,860	8,594,377
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	18	518,231	692,975
Huamarrje nga institucionet financiare	19	53,922	217,484
Detyrime ndaj klientëve	20	6,564,597	6,270,941
Fondi i Provigjionit	21	12,369	13,811
Detyrime të tjera	21	17,210	32,644
Totali i Detyrimeve		7,166,329	7,227,855
Kapitali			
Kapitali aksionar	22	1,762,717	1,762,717
Rezervat	22	109,033	109,033
Humbje e mbartur		(473,219)	(505,228)
Totali i kapitalit		1,398,531	1,366,522
Totali i detyrimeve dhe kapitalit		8,564,860	8,594,377

Pasqyrat Financiare të Bankës u aprovuan nga Këshilli Drejtues më 24 Maj 2019 dhe u nënshkruan në emër të tij nga:

Muhamed Prlja
Drejtor i Përgjithshëm
Head Office

Zinaida Musaj
Drejtoreshë Departamentit të Financës

Pasqyra e pozicionit financiar duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 5 deri në 67, të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a.

Pasqyra e Fitimit ose Humbjes dhe të Ardhurave të Tjera Gjithpërfshirëse

Shumat në'000 Lek

	Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017
Të ardhura nga operacionet bankare	23	277,767	253,818
Shpenzime për shpërndarjet e fitimit për depozituesit	24	(59,120)	(55,593)
Të ardhurat neto nga veprimet bankare		218,647	198,225
Të ardhura nga komisione dhe tarifa, neto		26,431	26,675
Humbja neto nga kursi i këmbimit	25	(31,615)	(194,118)
Të ardhura të tjera		1,209	80,486
Totali i të ardhurave të tjera neto nga veprimet bankare		(3,975)	(86,957)
Rimarrje / (humbje) nga zhvlerësimi neto për arkëtimet financiare Murabaha	14	125,311	10,923
Impairment loss on other financial assets, net		(1,862)	-
Ndryshimi i vleres se drejte neto per Fondet e Investimit Mudaraba	13	(16,213)	(17,683)
Humbje / (rimarrje) nga zhvlerësimi i aktiveve te marra nga proceset ligjore	15	(12,342)	-
Fitim nga nxjerrja e pronave		297	-
Fonde të tjera rezervë		(7,231)	(4,952)
Amortizimi dhe zhvlerësimi	16	(22,536)	(21,890)
Shpenzime personeli	26	(114,688)	(109,454)
Shpenzime për qiratë operative		(15,730)	(19,821)
Shpenzime të tjera administrative	27	(118,887)	(111,637)
Totali i shpenzimeve operative		(183,881)	(274,514)
Fitimi neto para tatimit		30,791	(163,246)
Tatim fitimi	28	-	-
Fitimi neto e vitit		30,791	(163,246)
Të ardhura të tjera përmbledhëse pas tatimit		-	-
Të ardhura të tjera përmbledhëse pas tatimit		30,791	(163,246)
<i>Qe i takojne:</i>			
Memes		26,696	(141,534)
Interesave te pakices		4,095	(21,712)
		30,791	(163,246)

Pasqyra e fitimit ose humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 5 deri në 67 të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a.

Pasqyra e rrjedhës së parasë

Shumat në'000 Lek

Shënime	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur më 31 dhjetor 2017
Rrjedha e parasë nga aktivitetet operative		
Fitim përpara tatimit mbi të ardhurat	30,791	(163,246)
<i>Rakordimet për zërat jomonetarë:</i>		
(Rimarrje) / humbje nga zhvlerësimi neto të aktiveve financiare Murabaha	14 (125,311)	(10,923)
(Rimarrje) / humbje nga arka dhe mjete monetare të ngjashme	12 1,862	-
(Rimarrje) / humbje neto nga zhvlerësimi i fondeve të investimit, Mudaraba	12 16,213	27,083
(Rimarrje) / humbje nga aktive të tjera	12,342	-
Fonde rezervë	7,231	-
Zhvlerësimi dhe amortizimi	16 22,536	21,890
Fitim nga nxjerrja e aktiveve fikse	(297)	-
Të ardhura nga operacionet bankare	(277,767)	(253,818)
Shpenzime për shpërndarjet e fitimit për depozituesit	59,120	55,593
Ndikimi i kursit të këmbimit në para dhe ekuivalentët e saj	31,615	205,647
	(221,665)	(117,774)
<i>Ndryshime në aktivet dhe detyrimet operative:</i>		
Rritje në të arkëtueshmet financiare - Murabaha	(589,135)	(764,627)
Ulje / (rritje) në aktivet e tjera	(101,965)	31,367
Ulje / (rritje) në balancat me institucionet financiare	(40,236)	189,930
Rritje / (ulje) në llogaritë e klientëve	292,466	1,088,638
Rritje në detyrimet ndaj bankave	(338,306)	115,566
Ulje / (rritje) në detyrimet e tjera	(24,107)	15,669
	(1,022,948)	558,769
Tatim fitimi i paguar	(2,829)	(4,396)
Të ardhura të arkëtuara nga aktivitetet bankare	238,839	262,029
Shpenzime të paguara për depozituesit	(57,930)	(49,469)
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet operative	(844,868)	766,933
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet investuese		
Dalje nga shitja e pajisjeve	297	-
Blerje të pajisjeve dhe aktiveve të patrupëzuara	16 (13,893)	(9,291)
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet investuese	(13,596)	(9,291)
Rrjedha e parasë nga aktivitetet financuese		
Rritje në detyrimet ndaj bankave	-	-
Rrjedha neto e parasë nga aktivitetet financuese	-	-
Rritje / (ulje) neto në para dhe ekuivalentet e saj	(858,464)	757,642
Ndikimi i kursit të këmbimit në para dhe ekuivalentet e saj	6,362	(205,647)
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fillim të vitit	3,517,936	2,965,941
Paraja dhe ekuivalentet e saj në fund të vitit	9 2,665,834	3,517,936

Pasqyra e rrjedhës së parasë duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 5 deri në 67, të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Banka e Bashkuar e Shqipërisë sh.a.

Pasqyra e Ndryshimeve në Kapital

Shumat në '000Lek

	Kapitali aksionar	Rezervat	Humbje të mbartura	Totali
Gjendje më 1 janar 2017	1,762,717	97,929	(330,878)	1,529,768
Të ardhura totale përmbledhëse për vitin				
Fitimi neto për vitin	-	-	(163,246)	(163,246)
Të ardhura totale përmbledhëse për vitin	-	-	(163,246)	(163,246)
Veprime me aksionarët të regjistruara direkt në kapital				
Transferim në Rezerva	-	11,104	(11,104)	-
Gjendje me 31 dhjetor 2017	1,762,717	109,033	(505,228)	1,366,522
Ndikimi nga adoptimi i SNRF 9 (Shënimi 10)	-	-	1,218	1,218
Riparaqitja e balancave të çeljes sipas SNRF 9	1,762,717	109,033	(504,010)	1,367,740
Të ardhura totale përmbledhëse për vitin				
Fitimi neto për vitin	-	-	30,791	30,791
Totali i të ardhura totale përmbledhëse për vitin	-	-	30,791	30,791
Veprime me aksionarët të regjistruara direkt në kapital				
Transferim në Rezerva	-	-	-	-
Gjendja më 31 dhjetor 2018	1,762,717	109,033	(473,219)	1,398,531

Pasqyra e ndryshimeve në kapital duhet të lexohet së bashku me shënimet në faqet nga 5 deri në 67, të cilat janë pjesë përbërëse e pasqyrave financiare.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

1. Informacion i përgjithshëm

(a) Njësia raportuese

Banka e Bashkuar e Shqipërisë (referuar më poshtë si "Banka" ose "UBA") është krijuar në Shqipëri për të zhvilluar veprimtari bankare në përputhje me legjislacionin shqiptar. Bazuar në nenet e Statutit të saj, Banka ndjek Parimet Sharia. Aktivitetet e Bankës përfshijnë veprimtarinë si administruese, mbi bazën e mirëbesimit, të fondeve të investuara në përputhje me parimet dhe ligjet Islamike. Banka është subjekt i Ligjit Nr. 9662 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë", të datës 18 dhjetor 2006 dhe nën mbikëqyrjen e Bankës së Shqipërisë.

Në 5 nëntor 1992, Banka mori aprovimin nga Banka e Shqipërisë për të ushtruar veprimtari bankare. Procedurat e regjistrimit përfunduan në 1 korrik 1994, data e themelimit. Në 11 janar 1999, në përputhje me Vendimin Nr.165, të datës 11 dhjetor 1998 të Bankës së Shqipërisë, Banka mori licencën "Për vazhdimin e aktivitetit bankar në Republikën e Shqipërisë", në përputhje me Ligjin Nr. 8365, të datës 2 korrik 1998 "Mbi Bankat në Republikën e Shqipërisë".

Struktura aksionare e regjistruar ishte si më poshtë :

Banka Islamike për Zhvillim, Jeddah (IDB)	86.7%
Ithmar Bank B.S.C	4.63%
Dallah Albaraka Holding Co	2.32%
Investitorë të tjerë	6.35%

Qendra e Bankës është vendosur në Tiranë. Aktualisht Banka ka një shpërndarje të aktivitetit në 4 degë në qytetet Tiranë, Shkodër, Fier dhe Durrës si dhe ka dy agjenci të vendosura në Tiranë. Më 31 dhjetor 2016, Banka ka të punësuar 76 punonjës (2017: 79 punonjës).

(b) Vlerësimi i menaxhimit për aftësinë për vazhdimësi të aktivitetit

Banka ka pësuar humbje gjatë viteve të fundit financiarë, dhe fitim në vitin aktual. Në mënyrë që të përmbushen kërkesat e kapitalit minimal, të limitohen risqet nga ekspozimet e mëdha dhe për të vazhduar aktivitetin, aksionarët rishikojnë vazhdimisht nevojën për të rritur kapitalin.

Pas kësaj analize dhe injektiveve të kryera të kapitaleve, Drejtimi beson që aftësia e Bankës për të vazhduar aktivitetin nuk do të çenohet. Për këtë arsye, Banka i ka përgatitur këto pasqyra financiare bazuar në parimin e vazhdimësisë së aktivitetit.

2. Baza e përgatitjes

(a) Deklarata e përputhshmërisë

Këto pasqyra financiare janë përgatitur në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF-të) të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit ("BSNK").

(b) Bazat e matjes

Pasqyrat financiare janë përgatitur mbi bazën e kostove historike, me përjashtim të fondeve të investimit Mudaraba dhe aktiveve të marra nga procese ligjore, të cilat janë matur me vlerë të drejtë.

(c) Monedha funksionale dhe prezantuese

Këto pasqyra financiare janë të prezantuara në Monedhën Shqiptare ("Lek"), që është dhe monedha funksionale e Bankës. Përveçse kur tregohet ndryshe, informacioni financiar i prezantuar në Lek është rumbullakosur në mijëshen më të afërt.

(d) Përmbledhje e vlerësimeve dhe gjykimeve

Përgatitja e pasqyrave financiare në përputhje me SNRF-të kërkon që manaxhimi të bëjë gjykime, vlerësime dhe supozime që prekin aplikimin e politikave kontabël dhe shumat e raportuara të aktiveve, detyrimeve, të ardhurave dhe shpenzimeve. Rezultatet aktuale mund të ndryshojnë nga ato të vlerësuara.

Vlerësimet dhe supozimet bazë rishikohen në baza të vazhdueshme. Rishikimet për vlerësimet kontabël janë të njohura në periudhën në të cilën është kryer vlerësimi dhe në çdo periudhë të ardhshme që mund të prekë.

Çështjet kryesore të pasigurisë së vlerësimeve dhe gjykimeve kritike në aplikimin e politikave kontabël, që kanë efekt domethënës mbi shumat e njohura në pasqyrat financiare dhe që paraqiten në shënimin 8 janë:

- zbritjet për humbje nga kredia,
- percaktimi i vlerës se drejte.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

3. Ndryshimet në politikat kontabël dhe shënimet shpjeguese

3.1. Standartet e reja dhe të rishikuara dhe interpretimet

Në keto pasqyra financiare Banka ka zbatuar SNFR 9 dhe SNRF 7, efektive që prej 1 Janarit 2018, për herë të parë. Banka nuk e ka zbatuar standartin më herët, interpretime ose rishikime që kanë dalë por nuk janë efektive.

3.1.1. SNRF 9 Instrumentat Financiare

SNRF 9 zëvendëson SNK 39 që prej 1 Janar 2018 e në vazhdim. Banka zgjodhi, si një zgjedhje e politikës e lejuar sipas SNRF 9, në përputhje me SNK 39.

Periudhat krahasuese në përgjithësi nuk janë riparaqitur. Diferencat në vlerat e mbartura të aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare të cilat rezultojnë nga adoptimi i SNRF 9 njihen tek fitimi i pashpërndarë dhe rezervat më datë 1 janar 2018, shpjeguar në notën 4.

3.1.1.1. Ndryshimet në klasifikime e matje

Për të përcaktuar kategorinë e tyre të klasifikimit dhe matjes, SNRF 9 kërkon që të gjitha aktivet financiare, përveç instrumentave të kapitalit dhe derivativëve, të vlerësohen bazuar në kombinimin e modelit të biznesit të njësisë ekonomike për menaxhimin e aktiveve dhe karakteristikat e flukseve monetare kontraktuale të instrumentave.

Kategoritë e matjes së aktiveve financiare të SNK 39 (vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (VDFH), të vlefshme për shitje (VSH), të mbajtura deri në maturim dhe kosto e amortizuar) janë zëvendësuar me:

- Instrumentet e borxhit me koston e amortizuar
- Instrumentet e borxhit me vlerë të drejtë nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse (VDATGJ), me fitime ose humbje të riciklueshme në fitim ose humbje për çregjistrim
- Instrumentat e kapitalit në VDATGJ, pa riciklimin e fitimeve ose humbjeve, ose fitim ose humbje në çregjistrim
- Aktive financiare VDFH.

Kontabilizimi i pasiveve financiare mbetet kryesisht i njëjtë me atë të SNK 39, përveç trajtimit të fitimeve ose humbjeve që rrjedhin nga rreziku i kreditit të një njësie ekonomike që lidhet me detyrimet e përcaktuara në VDFH, të cilat duhet të paraqiten në ATGJ pa riklasifikim të mëvonshëm të pasqyra e të ardhurave.

Klasifikimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare të Bankës është shpjeguar në Shënimet 4. (d) (ii). Ndikimi sasior i zbatimit të SNRF 9 më 1 janar 2018 është treguar në Shënimin 10.

3.1.1.2. Ndryshimet në llogaritjen e zhvlerësimit

Miratimi i SNRF 9 ka ndryshuar rrënjësisht kontabilitetin e Bankës për zhvlerësimin e humbjeve nga kreditë duke zëvendësuar metodën e humbjeve të ndodhura me SNK 39 me një qasje të pritshme të humbjes së kredisë (ECL) të parashikuar. SNRF 9 kërkon që Banka të regjistrojë një zbritje për ECL-të për të gjitha huatë dhe aktivet e tjera financiare të borxhit që nuk mbahen në VDFH, së bashku me angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare. Zbritja bazohet në ECL-të që lidhen me probabilitetin e mosplotësimit në dymbëdhjetë muajt e ardhshëm nëse nuk ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga krijimi. Nëse aktivi financiar plotëson përkufizimin e kredisë së blerë ose të origjinuar të kredisë (POCI), zbritja bazohet në ndryshimin e ECL-ve gjatë jetës së aktivitetit. Detajet e metodës së zhvlerësimit të Bankës janë paraqitur në Shënimin 4. (d) (iv). Ndikimi sasior i zbatimit të SNRF-ve më 1 janar 2018 është treguar në Shënimin 10.

3.1.2. SNRF 7R

Për të pasqyruar ndryshimet midis SNRF 9 dhe SNK 39, SNRF 7 *Instrumentet Financiare: Shenimet shpjeguese janë përditesuar* dhe Banka e ka miratuar atë së bashku me SNRF 9 për vitin që fillon më 1 janar 2018. Ndryshimet përfshijnë:

- shenimet shpjeguese të tranzicionit siç tregohet në Shënimin 10,
- informacion të hollësishëm cilësor dhe sasior në lidhje me llogaritjet ECL të tilla si supozimet dhe inputet e përdorura janë paraqitur në Shënimin 4 d.

Rikoncilimet nga hapja në mbyllje e provigjioneve ECL janë paraqitur në Shënimet 10, 12, 14.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël

Banka ka zbatuar standardet e reja dhe ndryshimet e përshkruara më poshtë për të gjitha periudhat e paraqitura në pasqyrat financiare, përveç standarteve të reja, SNRF 9 Instrumentat Financiare e cila u implementua nga 1 Janari 2018 duke përdorur metoden retrospektive të modifikuar nga e cila balanca e hapjes u rishikua.

(a) Transaksione të këmbimit valutor

Transaksionet në monedhë të huaj janë të këmbyer në monedhën respektive funksionale të veprimit me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në datën e transaksionit.

Aktivet dhe detyrimet monetare të shprehura në monedhë të huaj në datën e raportimit, janë të këmbyer në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në atë datë. Fitimi ose humbja nga kursi i këmbimit mbi zërat monetarë është diferenca ndërmjet kostos së amortizuar në monedhën funksionale në fillim të periudhës, e rregulluar për interesin efektiv dhe pagesat gjatë periudhës, dhe kostos së amortizuar në monedhë të huaj e këmbyer me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në fund të periudhës.

Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj, që janë të paraqitura me kosto historike, janë të këmbyer me kursin zyrtar të këmbimit të datës së transaksionit. Aktivet dhe detyrimet jo-monetare në monedhë të huaj që maten me vlerë të drejtë janë të këmbyer në monedhën funksionale me kursin zyrtar të këmbimit të shpallur në datën që është përcaktuar vlera e drejtë.

Diferencat nga monedhat e huaja që lindin nga ndryshimet në kursin e këmbimit njihen në pasqyrën e fitim / humbjes.

(b) Të ardhura dhe shpenzime nga aktivitetet bankare

Metoda normës efektive të interesit

Sipas të dyja standarteve SNRF 9 dhe SNK 39, të ardhurat nga interesi regjistrohen duke përdorur metodën e interesit efektiv (EIR) për të gjitha instrumentet financiare të matura me koston e amortizuar, instrumentet financiare të përcaktuara në VDFH. Të ardhurat nga interesi në aktivet financiare me interes të matur në VDATGJ sipas SNRF 9, në mënyrë të ngjashme me aktivet financiare me interes të klasifikuar si të vlefshme për shitje ose të mbajtura deri në maturim sipas SNK 39, gjithashtu regjistrohen duke përdorur metodën EIR. EIR është norma që pikërisht diskonton flukset e ardhshme monetare të parashikuara gjatë jetës së pritshme të instrumentit financiar ose, kur është e përshtatshme, një periudhë më të shkurtër, në vlerën kontabël neto të aktivitetit financiar.

EIR (dhe gjithashtu, kostoja e amortizuar e aktivitetit) llogaritet duke marrë parasysh çdo zbritje ose prim për blerjen, tarifat dhe kostot që janë pjesë përbërëse e EIR. Banka njihet të ardhurat nga interesi duke përdorur një normë kthimi që përfaqëson vlerësimin më të mirë të një norme konstante kthimi gjatë jetës së pritshme të huasë. Prandaj, ajo njihet efektin e normave potencialisht të ndryshme të interesit të ngarkuara në fazat të ndryshme dhe karakteristikave të tjera të ciklit të jetës së produktit (përfshirë parapagimet, penalitete interesat dhe komisionet).

Nëse parashikimet për flukset e mjeteve monetare të aktivitetit financiar rishikohen për shkaqe të ndryshme nga rreziku i kredisë.

Rregullimi është kontabilizuar si një rregullim pozitiv ose negativ në vlerën kontabël të aktivitetit në bilanc me një rritje ose ulje të të ardhurave nga interesi. Rregullimi më pas amortizohet nëpërmjet të ardhurave nga veprimtaritë bankare në pasqyrën e të ardhurave.

Të ardhura dhe shpenzime nga aktivitetet bankare – veprimet Murabaha

Të ardhurat nga veprimet bankare, duke përfshirë edhe të ardhurat nga veprimet Murabaha, të ardhurat nga bankat dhe institucione të tjera financiare, njihen në fitim ose humbje duke përdorur metodën e normës së interesit efektiv në vlerën kontabël bruto të aktiveve financiare përveç aktiveve të zhvlerësuar.

Kur një aktiv financiar zhvlerësohet dhe për këtë arsye konsiderohet si 'Faza 3', Banka llogarit të ardhurat nga interesi duke aplikuar EIR në koston e amortizuar neto të aktivitetit financiar. Nëse mjetet financiare përmirësohen dhe nuk janë më të zhvlerësuar, Banka kthehet në llogaritjen e të ardhurave nga interesi në baza bruto.

Për aktivet financiare të blera ose të zhvlerësuar që në fillim (POCI), Banka llogarit të ardhurat nga interesi duke llogaritur EIR e rregulluar dhe duke aplikuar atë normë në koston e amortizuar të aktivitetit.

EIR-ja e rregulluar është norma e interesit që, në njohjen fillestare, diskonton flukset monetare të ardhshme të vlerësuar (duke përfshirë humbjet e kredisë) në koston e amortizuar të aktiveve të POCI.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(b) Të ardhura dhe shpenzime nga aktivitetet bankare (vazhdim)

Të ardhura dhe shpenzime nga aktivitetet bankare – investimet Murabaha

Te ardhurat nga kontratat Mudaraba njihen në fitim ose humbje kur bankës i jepet e drejta e këtij fitimi. Çdo humbje për periudhën është njohur deri në shumën kur këto humbje zbriten nga kapitali i Mudaraba. Shikoni politikat kontabël 3(j).

Shpërndarja e fitimit për klientët

Shpërndarja e fitimit për klientët nga depozitat me banken, shpërndahet depozituesve në përputhje me parimet Sharia nepermjet ndarjes së fitimit apo riinvestimit në depozite. Pagesat u behen depozituesve dhe ngarkohen në llogarinë e klienteve sipas pjesës së tyre në fitim në përputhje me termat kontraktuale të maturimit të depozitës. Për shërbimin e mirembajtjes së llogarive nga Mudarabah, mbahet një tarifë. Shpërndarja e fitimit nga transaksionet Mudarabah paguhet dhe paraqitet në vlerë neto të komisionit Mudarib.

(c) Tarifa dhe komisione

Banka fiton të ardhura nga tarifat dhe komisionet nga disa shërbime që u ofron klientëve të saj. Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet ndahen në tre kategoritë e mëposhtme:

A. Të ardhura nga komisione Shërbimi të vazhdueshme për një periudhë kohe

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionet për shërbime për provigjionimin e shërbimeve për një periudhë mbi të cilën janë përlllogaritur. Këto komisione përfshijnë të ardhurat nga komisionet, duke përfshirë komisionet e mirëmbajtjes së llogarisë, duke përfshirë komisionet e menaxhimit të investimeve dhe tarifën e vendosjes së fondeve.

B. Të ardhura nga komisione Shërbimi që njihen në momentin në të cilin kryhet shërbimi

Të ardhurat nga tarifat dhe komisionetë dalin nga negociimi ose pjesëmarrja në negociimin e një transaksioni me një palë të tretë, të tilla si tarifat e tjera dhe shpenzimet e komisioneve që lidhen kryesisht me tarifat e transaksionit dhe shërbimit, njihen në përfundimin e transaksionit bazë. Tarifat ose komponentët e tarifave që lidhen me një performancë të caktuar njihen pas plotësimit të kriterëve përkatëse.

C. Të ardhura nga komisione pjesë integrale e instrumentit financiar përkatës

Të ardhurat nga komisione pjesë integrale e instrumentit financiar përkatës përfshijnë: komision disbursimi të kredisë, komision për shlyerje para kohe dhe të tjera komisione të ngjashme. Njohja e këtyre komisioneve (sëbashku me çdo kosto shtesë) formojnë një pjesë integrale të instrumentit financiar përkatës dhe njihen si të ardhura nga interesi përmes një rregullimi të normës efektive të interesit. Përjashtimi qëndron se kur një kredi nuk do të shlyhet, komisioni i angazhimit njihet si e ardhur në maturitet. Komisionet nga kredia janë brenda qëllimit të SNRF 9 / SNK 39 (psh..., paraqiten si VDFH, ose janë në një normë interesi më të ulët, ose shlyhen net) kontabilizohen si derivative dhe maten me vlerën e drejtë përmes pasqyrës së të ardhurave e shpenzimeve.

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9)

Data e njohjes

Aktivitet dhe detyrimet financiare, me përjashtim të huave dhe paradhënies për klientët dhe balancat e detyrimeve për klientët, fillimisht njihen në datën e tregtimit, dmth. data kur Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit. Kjo përfshin mënyra të rregullta të tregtimit: blerjet ose shitjet e aseteve financiare që kërkojnë dhënie të aseteve brenda afatit kohor të përcaktuar përgjithësisht me rregullore ose konventë në treg. Huatë dhe paradhëniet për klientët njihen kur fondet transferohen në llogaritë e klientëve. Banka njeh balancën për klientët kur fondet transferohen në Bankë

Njohja fillestare e instrumentave financiare

Klasifikimi i instrumenteve financiare në njohjen fillestare varet nga kushtet e tyre kontraktuale dhe modeli i biznesit për menaxhimin e instrumenteve, siç përshkruhet në shënimet 4.D.i.A (testimi i modelit të biznesit dhe testi SPPI). Instrumentet financiare fillimisht maten me vlerën e tyre të drejtë (siç përcaktohet në Shënimin 4.d), përveç në rastin e aktiveve financiare dhe detyrimeve financiare të regjistruara me vlerën e drejtë përmes fitimit ose humbjes (VDFH), kostot e transaksionit shtohen ose zbriten nga kjo shumë. Kur vlera e drejtë e instrumenteve financiare në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit, Banka llogarit fitimin ose humbjen e ditës së parë, siç përshkruhet më poshtë.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat ne vijim (SNRF 9) (vazhdim)

Fitimi ose humbja e Ditës 1

Kur çmimi i transaksionit të instrumentit ndryshon nga vlera e drejtë e origjinës dhe vlera e drejtë bazohet në një teknikë vlerësimi duke përdorur vetëm inputet e vëzhgueshme në transaksionet e tregut, Banka njih dallimin midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë në të ardhurat neto të tregtimit. Në ato raste kur vlera e drejtë bazohet në modele për të cilat disa nga inputet nuk janë të vëzhgueshme, diferenca midis çmimit të transaksionit dhe vlerës së drejtë zhvlerësohet dhe njihet në fitim ose humbje vetëm kur inputet bëhen të vëzhgueshme ose kur instrumenti çregjistrohet.

Kategoritë e matjes së aktiveve dhe detyrimeve financiare

Nga 1 janari 2018, Banka klasifikon të gjitha aktivet e saj financiare bazuar në modelin e biznesit për menaxhimin e aktiveve dhe kushteve kontraktuale të aktivitetit, të matura në:

- Kostoja e amortizuar, siç shpjegohet në Shënimin 4(d)i.A
- Vlera e Drejtë nëpërmjet të Ardhurave të tjera Gjithëpërfshirëse ("VDATGj"), siç shpjegohet në Shënimin 4(d)i.C
- Vlera e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes (VDFH), siç shpjegohet në Shënimin 4(d)i.D

Banka klasifikon dhe mat portofolin e saj të tregtimit me VDFH. Banka mund të caktojë instrumenta financiarë me VDFH, nëse kështu eliminon ose ul ndjeshëm mospërputhjet e matjes ose të njohjes, siç shpjegohet në Shënimin 4 (d) i.D.

Para datës 1 janar 2018, Banka klasifikoi aktivet e saj financiare si hua dhe të arkëtueshme (kosto të amortizuar) dhe VDFH, siç shpjegohet në Shënimin 4 (d) i.A. Banka nuk ka asetet financiare të disponueshme për shitje ose të mbajtura deri në maturim (kosto e amortizuar).

Detyrimet financiare, përveç angazhimeve të huasë dhe garancive financiare, maten me koston e amortizuar ose me VDFH kur ato mbahen për tregtim dhe instrumenta derivative ose zbatohet përcaktimi i vlerës së drejtë, siç shpjegohet në Shënimin 4 (d) i.D. Megjithatë, me 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 nuk ka detyrime financiare të tilla të matura në VDFH.

(i) Aktivitetet financiare dhe detyrimet

A – Investimet me bankat dhe institucionet financiare, të arkëtueshmet financiare Murabaha dhe aktivet e tjera financiare me koston e amortizuar

Para 1 Janarit 2018, Investimet me Bankat dhe institucionet financiare dhe llogaritë e arkëtueshme financiare Murabaha përfshinë aktivet financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktueshme që nuk ishin të kuotuar në një treg aktiv, përveç atyre:

- Që Banka kishte për qëllim të shiste menjëherë ose në një afat të afërt
- Që Banka, pas njohjes fillestare, e përcaktonte si në VDFH ose si në dispozicion për shitje
- Për të cilat Banka nuk mund të rimarrë në thelb të gjithë investimin e saj fillestar, përveçse për shkak të përkeqësimit të kredisë, të cilat janë përcaktuar si të vlefshme për shitje.

Nga 1 janari 2018, Banka vetëm maturon *Detyrimet nga bankat, Huatë dhe paradhëniet për klientët* dhe investimet e tjera financiare me koston e amortizuar nëse plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- Aseti financiar mbahet brenda një modeli biznesi me qëllim të mbajtjes së mjeteve financiare për të mbledhur flukse kontraktuale të mjeteve monetare
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar japin datat e përcaktuara në flukset e mjeteve monetare të cilat janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit (SPPI) në shumën kryesore të papaguar.

Detajet e këtyre kushteve janë të përshkruara më poshtë.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat ne vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(i) Aktivët Financiare dhe Detyrimet (vazhdim)

A – Investimet me bankat dhe institucionet financiare, të arkëtueshmet financiare Murabaha dhe aktivet e tjera financiare me koston e amortizuar (vazhdim)

Testimi i modelit te biznesit

Banka përcakton modelin e saj të biznesit në nivelin që reflekton më mirë se si menaxhon grupet e aseteve financiare për të arritur objektivin e saj të biznesit.

Modeli i biznesit i Bankës nuk vlerësohet në bazë instrumentesh sipas instrumenteve, por në një nivel më të lartë të portofoleve të grumbulluara dhe bazohet në faktorë të vëzhgueshëm si:

- Si vlerësohen dhe raportohen performanca e modelit të biznesit dhe aktiveve financiare të mbajtura në atë model biznesi tek personeli kryesor drejtues i njësisë ekonomike,
- Rreziqet që ndikojnë në ecurinë e modelit të biznesit (dhe aseteve financiare të mbajtura brenda atij modeli biznesi) dhe në veçanti në mënyrën se si menaxhohen ato rreziqe,
- Si kompensohen menaxherët e biznesit (për shembull, nëse kompensimi bazohet në vlerën e drejtë të aktiveve të administruara ose në flukse kontraktuale të arkëtuara),
- Shpeshësia e pritshme, vlera dhe koha e shitjeve janë gjithashtu aspekte të rëndësishme të vlerësimit të Bankës.

Vlerësimi i modelit të biznesit bazohet në skenarë të pritshëm, pa marrë në konsideratë skenarët e "rastit më të keq" ose "rastin e stresit". Nëse flukset e mjeteve monetare pas njohjes fillestare realizohen në një mënyrë të ndryshme nga pritjet origjinale të Bankës, Banka nuk ndryshon klasifikimin e aktiveve të mbetura financiare të mbajtura në atë model biznesi, por përfshin informacion të tillë gjatë vlerësimit të aktiveve financimeve të të reja në vijim.

Testi SPPI

Si një hap i dytë i procesit të klasifikimit, Banka vlerëson kushtet kontraktuale të aktiveve financiare për të identifikuar nëse ato përmbushin testin SPPI.

'Principali' për qëllim të këtij testi përcaktohet si vlera e drejtë e aktivitetit financiar në njohjen fillestare dhe mund të ndryshojë gjatë jetës së aktivitetit financiar (për shembull, nëse ka shlyerje të principalit ose amortizimin e primit / zbritjes).

Elementët më të rëndësishëm të interesit në kuadër të marrëveshjes së huadhënies janë zakonisht vlera kohore e parasë dhe rrezikut të kredisë. Për të bërë vlerësimin e SPPI, Banka zbaton gjykimin dhe shqyrton faktorët relevantë si monedha në të cilën është shprehur aktivi financiar dhe periudha për të cilën përcaktohet norma e interesit.

Në të kundërt, terma kontraktuale që paraqesin një ekspozim më të vogël se rreziqet ose paqëndrueshmëria në flukset e mjeteve monetare kontraktuale që nuk lidhen me një marrëveshje bazë të huadhënies nuk krijojnë flukse monetare kontraktuale që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit në shumën e papaguar . Në raste të tilla, aktivet financiare kërkohet të matet në VPFH.

B - Aktivët financiare ose detyrimet financiare të mbajtura për tregtim

Banka klasifikon aktivet financiare ose pasivet financiare të mbajtura për tregtim kur ato janë blerë ose lëshuar kryesisht për fitimin afatshkurtër të fitimit nëpërmjet aktiviteteve tregtare ose formojnë një pjesë të një portofoli të instrumenteve financiare që menaxhohen së bashku, për të cilat ekziston dëshmi për një model i fundit i fitimit afatshkurtër të fitimit. Aktivët dhe detyrimet e mbajtura për tregtim regjistrohen dhe maten në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë. Ndryshimet në vlerën e drejtë njihen në të ardhurat neto të tregtimit. Të ardhurat dhe shpenzimet e interesit dhe të dividendit regjistrohen në të ardhurat neto të tregtimit sipas kushteve të kontratës ose kur është vendosur e drejta për pagesë.

Banka nuk mban asnjë instrument për qëllime tregtimi.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

- (d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)
- (i) Aktivët Financiare dhe Detyrimet (vazhdim)

C – Instrumentat e borxhit me VDATGJ (Politika e zbatueshme nga 1 Janari 2018)

Banka zbaton kategorinë e re sipas SNRF 9 të instrumentave të borxhit të matur në VDATGJ kur plotësohen të dyja kushtet e mëposhtme:

- Instrumenti është mbajtur brenda një modeli biznesi, qëllimi i të cilit arrihet duke mbledhur të dyja flukset monetare kontraktuale dhe duke shitur aktivet financiare,
- Kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar plotësojnë testin SPPI.

Këto instrumente përfshijnë kryesisht aktivet që më parë ishin klasifikuar si investime financiare të vlefshme për shitje sipas SNK 39. Instrumentet e borxhit të VDATGJ më pas maten me vlerën e drejtë me fitimet dhe humbjet që lindin për shkak të ndryshimeve në vlerën e drejtë të njohur në të ardhurat e tjera gjithpërfshirëse. Kur Banka ka më shumë se një investim në të njëjtin instrument, ato konsiderohen të nxirren me parimin e para që hyn-e para del. Në rast rregjistrimi, fitimet ose humbjet kumulative të njohura më parë në të ardhura të tjera gjithpërfshirëse janë riklasifikuar nga të ardhura të tjera gjithpërfshirëse në fitim ose humbje. Banka nuk ka aktive financiare të ngjashme të matura në VDATGJ.

D - Aktivët financiare dhe detyrimet financiare me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes

Aktivët financiare dhe detyrimet financiare në këtë kategori janë ato që nuk janë mbajtur për tregtim dhe janë përcaktuar nga menaxhmenti pas njohjes fillestare ose kërkohet detyrimisht të maten me vlerën e drejtë sipas SNRF 9. Menaxhmenti vetëm përcakton një instrument në VDFH pas njohjes fillestare kur një nga kriteret e mëposhtme janë plotësuar. Ky përcaktim përcaktohet në bazë të instrumenteve sipas instrumenteve:

- Emërtimi eliminon ose zvogëlon në mënyrë të konsiderueshme trajtimin e paqëndrueshëm që përndryshe do të lindte nga matja e aktiveve ose detyrimeve ose njohja e fitimeve ose humbjeve mbi to në baza të ndryshme; ose
- Detyrimet (dhe aktivet deri më 1 janar 2018 sipas SNK 39) janë pjesë e një grupi detyrimesh financiare (ose aktiveve financiare, ose të dyja sipas SNK 39), të cilat menaxhohen dhe performanca e tyre vlerësohet në bazë të vlerës së drejtë, në përputhje me një strategji të dokumentuar të menaxhimit të rrezikut ose investimeve; ose
- Detyrimet (dhe aktivet deri më 1 janar 2018 sipas SNK 39) që përmbajnë një ose më shumë derivate të përfshira, përveç nëse ato nuk modifikojnë ndjeshëm flukset e mjeteve monetare që përndryshe do të kërkohen nga kontrata, ose është e qartë me pak ose aspak analizë kur një instrumenti i ngjashëm konsiderohet fillimisht se ndarja e derivativëve të përfshirë është e ndaluar.

Aktivët dhe detyrimet financiare në VDFH regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar me vlerën e drejtë.

Ndryshimet në vlerën e drejtë regjistrohen në fitim dhe humbje me përjashtim të lëvizjeve në vlerën e drejtë të detyrimeve të përcaktuara në VDFH për shkak të ndryshimeve në rrezikun e kredisë së bankës. Këto ndryshime në vlerën e drejtë regjistrohen në rezervën e kredisë nëpërmjet të ardhurave të tjera gjithpërfshirëse dhe nuk riciklohen në fitim ose humbje. Interesi i fituar ose i shkaktuar nga instrumentet e përcaktuara në VDFH është përllogaritur në të ardhura nga interesat ose shpenzimet e interesit, respektivisht, duke përdorur SNRF, duke marrë parasysh çdo zbritje / premisë dhe kostot kualifikuese të transaksionit që janë pjesë përbërëse e instrumentit.

Interesi i fituar mbi pasuritë që kërkohet të maten në mënyrë të detyrueshme me VDFH regjistrohet duke përdorur normën e interesit kontraktual. Të ardhurat nga dividendët nga instrumentet e kapitalit të matur në VDFH regjistrohen në fitim ose humbje si të ardhura të tjera operative kur është përcaktuar e drejta e pagesës.

Të përfshira në këtë klasifikim janë Investimet në Mudaraba (shënimi 4.j).

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(i) Aktivët Financiare dhe Detyrimet (vazhdim)

E – Garancitë Financiare, Letrat e kreditit dhe angazhimet për kreditë e patërhequra

Banka lëshon garanci financiare, letra kredie dhe letër angazhimi kredie.

Garancitë financiare fillimisht njihen në pasqyrat financiare (brenda Provigjoneve) me vlerë të drejtë, duke qenë primi i marrë. Pas njohjes fillestare, detyrimi i Bankës sipas secilës garanci matet me shumën më të madhe të shumës së njohur fillimisht pa amortizimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe - sipas SNK 39 - vlerësimi më i mirë i shpenzimeve të kërkuara për të shlyer çdo detyrim financiar që del si një rezultat i garancisë, ose - sipas SNRF 9 - një provigjion ECL.

Primi i marre njihet në pasqyrën e të ardhurave në të ardhurat neto nga komisionet dhe tarifat në bazë të metodës lineare përgjatë jetës së garancisë.

Angazhimet e kredive ëe patërhequra dhe letrat e kredive janë angazhime nën të cilat, gjatë kohëzgjatjes së angazhimit, Bankës i kërkohet të ofrojë një hua me terma të paracaktuar për klientin. Në mënyrë të ngjashme me kontratat e garancisë financiare, sipas SNK 39, është bërë një provizion nëse ato ishin një kontratë e vështirë, por që nga 1 janari 2018, këto kontrata janë në kuadër të kërkesave të ECL.

Vlera nominale kontraktuale e garancive financiare, letrave të kreditit dhe angazhimeve të huazuara, ku huatë e dakorduara për t'u ofruar janë në terma të tregut, nuk regjistrohen në pasqyrën e pozicionit financiar. Vlerat nominale të këtyre instrumenteve së bashku me ECL-të korresponduese janë shpalosur në Shënimin 11.

(ii) Riklasifikimi i aktiveve dhe detyrimeve financiare

Nga 1 janari 2018, Banka nuk i riklasifikon pasuritë e saj financiare pas njohjes së tyre fillestare, përveç rrethanave të jashtëzakonshme në të cilat Banka blen, shpërndan ose përfundon një linjë biznesi. Detyrimet financiare nuk janë riklasifikuar asnjëherë. Banka nuk ka riklasifikuar asnjë nga aktivet ose detyrimet e saj financiare në 2017.

A - Mosnjohja për shkak të modifikimit thelbësor të termave dhe kushteve

Banka çregjistron një aktiv financiar, të tillë si një hua për një klient, kur kushtet dhe kushtet janë rinegociuar në atë masë që, në thelb, bëhet një hua e re, me diferencën e njohur si fitim ose humbje nga mosnjohja, në masën se një humbje nga zhvlerësimi nuk është regjistruar ende. Huatë e reja të njohura klasifikohen si Faza 1 për qëllimet e matjes ECL, përveç nëse kredia e re konsiderohet të jetë POCI.

Kur vlerëson nëse duhet ose jo të mos e njohë një kredi për një klient, ndër të tjera, Banka konsideron faktorët e mëposhtëm:

- Ndryshimi në monedhën e huasë,
- Prezantimi i nje karakteristike kapitali,
- Ndryshimi në palën tjetër,
- Nëse modifikimi është i tillë që instrumenti nuk do të përmbushë më kriterin e SPPI.

Nëse modifikimi nuk rezulton në flukse të mjeteve monetare që janë thelbësisht të ndryshme, modifikimi nuk rezulton në çregjistrimin. Bazuar në ndryshimet në flukset e mjeteve monetare të skontuara me normën efektive të interesit në origjinë, Banka regjistron një fitim ose humbje modifikimi, në masën që një humbje nga zhvlerësimi nuk është regjistruar.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iii) Çregjistrimi I aktiveve financiare dhe detyrimeve

B - Çregjistrimi përveçse për ndryshime thelbësore

Aktivitet Financiare

Një aktiv financiar (ose, kur është e mundur, një pjesë e një aktivi financiar ose një pjese të një grupi të aktiveve financiare të ngjashme) çregjistrohet kur të drejtat për të marrë flukse monetare nga aktivi financiar kanë skaduar. Banka gjithashtu çregjistron aktivin financiar nëse ka transferuar aktivin financiar dhe transferimi kualifikohet për çregjistrim.

Banka ka transferuar aktivin financiar nëse dhe vetëm nëse:

- Banka ka transferuar të drejtat e saj kontraktuale për të marrë flukse monetare nga aktivi financiar; ose
- Ajo ruan të drejtat e flukseve të mjeteve monetare, por ka marrë përsipër detyrimin për të paguar flukset monetare të marra në tërësi pa vonesë materiale për një palë të tretë sipas një marrëveshjeje të "kalimit".

Marrëveshjet e kalimit janë transaksione ku Banka ruan të drejtat kontraktuale për të marrë flukset e mjeteve monetare të një aktivi financiar ("aktivi origjinal"), por merr një detyrim kontraktual për të paguar këto flukse monetare në një ose më shumë njësi ekonomike ('përfituesit eventualë'), kur të gjitha tri kushtet e mëposhtme janë plotësuar:

- Banka nuk ka asnjë detyrim të paguarë shumat për përfituesit eventual, përveç nëse ka arkëtuar shumën ekuivalente nga aktivi origjinal, duke përjashtuar paradhëniet afatshkurtra me të drejtën e rimbursimit të plotë të shumës së huasë plus interesin e përlogarit me normat e tregut
- Banka nuk mund të shesë ose të zotojë asetin fillestar përveçse si siguri për marrësit eventualë
- Banka duhet të dorëzojë çdo fluks parash që mbledh në emër të përfituesve eventual pa vonesë materiale.

Përveç kësaj, Banka nuk ka të drejtë të riinvestojë flukse të tilla të parasë, me përjashtim të investimeve në mjete monetare ose ekuivalentë të mjeteve monetare duke përfshirë interesat e fituara, gjatë periudhës ndërmjet datës së arkëtimit dhe datës së dërgesës së kërkuar për përfituesit eventualë.

Një transferim kualifikohet për çregjistrim vetëm nëse:

- Banka ka transferuar kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit; ose
- Banka nuk ka transferuar as mbajtur thelbësisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktivitetit, por ka transferuar kontrollin e aktivitetit.

Banka e konsideron kontrollin të transferohet nëse dhe vetëm nëse transferuesi ka aftësinë praktike për të shitur asetin në tërësinë e saj për një palë të tretë të palidhur dhe është në gjendje ta ushtrojë atë aftësi në mënyrë të njëanshme dhe pa vendosur kufizime shtesë për transferimin.

Kur Banka nuk ka transferuar as mbajtur në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet dhe ka mbajtur kontrollin e aktivitetit, aktivi vazhdon të njihet vetëm në masën e përfshirjes së vazhdueshme të Bankës, në të cilin rast, Banka njih edhe një pasiv shoqërues. Aktivitetet e transferuara dhe detyrimi shoqërues maten në bazë që pasqyron të drejtat dhe detyrimet që Banka ka mbajtur.

Përfshirja e vazhdueshme që merr formën e një garancie mbi aktivin e transferuar matet me vlerën më të ulët të vlerës kontabël fillestare të aktivitetit dhe shumën maksimale të konsideratës që Banka mund t'i kërkojë të paguarë.

Nëse përfshirja e vazhdueshme merr formën e një opsioni të shkruar ose të blerë (ose të dyja) në aktivin e transferuar, përfshirja e vazhdueshme matet në vlerën që Banka do të kërkojë të paguarë pas riberjes. Në rastin e një opsioni të vënë me shkrim mbi një aktiv që matet me vlerën e drejtë, shkalla e përfshirjes së vazhdueshme të njësisë ekonomike kufizohet në vlerën më të ulët të vlerës së drejtë të aktivitetit të transferuar dhe çmimit të ushtrimit të opsionit.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat ne vijim (SNRF 9) (vazhdim)

Detyrimet Financiare

Detyrimi financiar çregjistrohet kur detyrimi për permbushjen e detyrimit financiar hiqet, anulohet ose skadon. Kur një pasiv financiar ekzistues zëvendësohet nga një tjetër, nga i njëjti huadhënës në kushte thelbësisht të ndryshme ose kushtet e një detyrimi ekzistues janë të modifikuara në mënyrë substanciale, një shkëmbim ose modifikim i tillë trajtohet si një çregjistrim i pasivit fillestar dhe njohja e një detyrimi të ri. Diferenca midis vlerës kontabël të pasivit financiar fillestar dhe vlerës së paguar njihet në fitim ose humbje.

(iv) *Zhvlerësimi i aktiveve financiare (Politika e zbatueshme nga 1 janari 2018)*

A - Përmbledhje e parimeve të ECL

Siç përshkruhet në Shënimin 3.1.1, miratimi i SNRF 9 ka ndryshuar rrënjësisht metodën e zhvlerësimit të humbjes së kredisë të Bankës duke zëvendësuar metodën e humbjeve të ndodhura të SNK 39 me një qasje ECL me veshtrim nga e ardhmja. Nga 1 janari 2018, Banka ka shënuar kompensimin për humbjet e pritshme të kredisë për të gjitha huatë dhe aktivet e tjera financiare të borxhit që nuk mbahen në VDFH, së bashku me angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare, në këtë pjesë të gjitha të referuara si 'instrumenta financiarë'.

Zbritja ECL bazohet në humbjet e pritshme nga kredia të lindin gjatë jetës së aktivitetit (humbja e pritshme nga kredia për jetë ose LTECL), përveç nëse nuk ka pasur rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga krijimi, që në këto rast, kompensimi bazohet në humbjen e pritshme të kredisë prej 12 muajsh (12 mECL) siç është shënuar në Shënimin 4 (d) iv.B. Politikat e Bankës për të përcaktuar nëse ka pasur një rritje të ndjeshme në rrezikun e kredisë janë paraqitur në Shënimin 7.b.

12MECL është pjesa e LTECL që përfaqësojnë ECL-të që rezultojnë nga ngjarjet me vonese në pagim të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit.

Të dy LTECLs dhe 12mECLs janë llogaritur në baza individuale ose në bazë kolektive, varësisht nga natyra e portofolit të instrumenteve financiare. Politika e Bankës për grupimin e aktiveve financiare të matura në baza kolektive është shpjeguar në Shënimin 7.b.

Banka ka krijuar një politikë për të kryer një vlerësim, në fund të çdo periudhe raportuese, nëse rreziku i kredisë i një instrumenti financiar është rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare, duke marrë parasysh ndryshimin në rrezikun e mospageses që ndodh gjatë jetës së mbetur të financimit instrument. Kjo shpjegohet më tej në Shënimin 7.b.

Bazuar në procesin e mësipërm, Banka i grupon kreditë e saj në Fazën 1, Fazën 2 dhe Fazën 3, siç përshkruhet më poshtë:

- Faza 1: Kur kreditë njihen për herë të parë, Banka njih një zbritje në bazë të 12mECL. Kreditë e fazës 1 gjithashtu përfshijnë objekte ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Faza 2.
- Faza 2: Kur një hua ka shfaqur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga krijimi, Banka regjistron një zbritje për LTECL-të. Kreditë e fazës 2 gjithashtu përfshijnë objekte, ku rreziku i kredisë është përmirësuar dhe kredia është riklasifikuar nga Faza 3.
- Faza 3: Kreditë që konsiderohen të dëmtuara nga kreditë. Banka regjistron një zbritje për LTECL-të.

B - Llogaritja e ECLs

Banka llogarit ECL-të bazuar në tre skenarë me probabilitet të ponderuar për të matur mungesat e pritura të parave të gatshme, të zbritura në një përafrim me EIR. Një mungesë e parave të gatshme është dallimi në mes të flukseve të mjeteve monetare që janë për shkak të një njësie ekonomike në përputhje me kontratën dhe flukset e mjeteve monetare që njësia ekonomike pret të marrë.

Mekanika e llogaritjeve ECL është përshkruar më poshtë dhe elementët kryesorë janë si vijon:

- PD - *Probabiliteti i mospagimit* është një vlerësim i mundësisë së mospagimit në një horizont të caktuar kohor. Mospagimi mund të ndodhë vetëm në një kohë të caktuar gjatë periudhës së vlerësuar, nëse objekti nuk është çregjistruar më parë dhe është ende në portofol. Koncepti i PD-ve sqarohet më tej në Shënimin 7.b.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iv) Zhvlerësimi i Aktiveve financiare (Politika e zbatueshme nga 1 Janari 2018) (vazhdim)

B – Llogaritja e ECL (vazhdim)

- EAD - Ekspozimi në Mospagim është një vlerësim i ekspozimit në një datë të vonuar të ardhshme, duke marrë parasysh ndryshimet e pritura në ekspozim pas datës së raportimit, duke përfshirë ripagesat e principalit dhe të interesit, qoftë të planifikuar sipas kontratës ose ndryshe, objektet dhe interesin e përlllogaritur nga pagesat e humbura. EAD është shpjeguar më tej në Shënimin 7.b.
- LGD - Humbja e dhënë nga mospagesa është një vlerësim i humbjes që del në rastin kur një mospagese ndodh në një kohë të caktuar. Ai bazohet në diferencën midis flukseve të parave të gatshme kontraktuale dhe atyre që huadhënësi do të priste, duke përfshirë edhe nga realizimi i ndonjë kolateralit. Shpesh shprehet si përqindje e EAD. LGD shpjegohet më tej në Shënimin 7.b.

Kur vlerëson ECLs, Banka shqyrton tre skenarë, një optimist, bazë dhe pesimist. Secila nga këto është e lidhur me PD, EAD dhe LGD të ndryshme, siç përcaktohet në Shënimin 4 (d) iv.E. Kur është e rëndësishme, vlerësimi i skenarëve të shumëfishta përfshin edhe mënyrën se si pritet të mbulohen kreditë e dështuara, duke përfshirë probabilitetin që kreditë do të rimekembën dhe vlerën e kolateralit ose shumën që mund të merret nga shitja e aktivit.

Me përjashtim të kredive rrotulluese, për të cilat trajtimi është përcaktuar veças në Shënimin 4 (d) iv.E, periudha maksimale për të cilën janë përcaktuar humbjet e kredisë është jeta kontraktuale e një instrumenti financiar, përveç nëse Banka ka të drejtën ligjore për ta thirrur atë më herët.

Humbjet nga zhvlerësimi dhe rimarrjet llogariten dhe shpjegohen veçmas nga humbjet e modifikimit ose fitimet që llogariten si një rregullim i vlerës kontabël bruto të aktivit financiar.

Mekanizmi i metodës ECL është përmbledhur më poshtë:

- Faza 1: 12MECL llogaritet si pjesë e LTECL-ve që përfaqësojnë ECL-të që rezultojnë nga ngjarjet e mospagimit të një instrumenti financiar që janë të mundshme brenda 12 muajve pas datës së raportimit. Banka llogarit zbritjen e 12mECL bazuar në pritshmërinë e një mospagimi që ndodh në 12 muajt pas datës së raportimit. Këto probabilitete të pritshme 12-mujore të pritshme aplikohen në një EAD parashikues dhe shumëzohen me LGD-në e pritshme dhe zbriten nga një përafrim me EIR origjinale. Kjo llogaritje është bërë për secilin prej tre skenarëve, siç është shpjeguar më sipër.
- Faza 2: Kur një hua ka shfaqur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë që nga krijimi, Banka regjistron një zbritje për LTECL-të. Mekanizmi është i ngjashëm me ato të shpjeguara më lart, duke përfshirë përdorimin e skenarëve të shumëfishta, por PD-të dhe LGD-të vlerësohen gjatë jetës së instrumentit. Mungesat e pritura të parave zbriten nga një përafrim me EIR origjinale.
- Faza 3: Për kreditë që konsiderohen si të dëmtuara, Banka njeh humbjet e pritshme gjate gjithë jetes se kredise për këto kredi.
- POCI: Aktivitet POCI janë aktive financiare që janë të dëmtuara që në njohjen fillestare. Banka njeh vetëm ndryshimet kumulative në ECL-të e jetës që nga njohja fillestare, bazuar në një probabilitet të ponderuar të tre skenarëve, të skontuara nga EIR i te rregulluar.
- Angazhimet e kredisë dhe letrat e kreditit: Gjatë vlerësimit të LTECL-ve për angazhimet për kredite e paterhequra, Banka vlerëson pjesën e pritshme të angazhimit të huasë që do të tërhiqet gjatë jetës së tij të pritshme. ECL pastaj bazohet në vlerën aktuale të humbjeve të pritura në flukset e mjeteve monetare nëse kredia është tërhequr. Mungesat e pritshme të parasë së gatshme zbriten në një përafrim me SNRF-në e pritshme të huasë. Për kredite rrotulluese që përfshijnë si një hua dhe një angazhim të padeklaruar, ECL-të llogariten dhe paraqiten së bashku me huanë. Për angazhimet e kredisë dhe letrat e kreditit, ECL njihet brenda Provizioneve.

C - Instrumentet e borxhit të matura me vlerën e drejtë përmes ATGJ

ECL-të për instrumentet e borxhit të matura në VDATGJ nuk zvogëlojnë vlerën kontabël të këtyre aktiveve financiare në pasqyrën e pozicionit financiar, i cili mbetet në vlerën e drejtë. Në vend të kësaj, një shumë e barabartë me zbritjen që do të lindte nëse aktivet maten me koston e amortizuar njihen në ATGJ si një shumë e akumuluar e zhvlerësimit, me një ngarkesë korresponduese në fitim ose humbje. Humbja e akumuluar e njohur në ATGJ është ricikluar në fitim dhe humbje pas rregjistrimit të aktiveve.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(iv) Zhvlerësimi i Aktiveve financiare (Politika e zbatueshme nga 1 Janari 2018) (vazhdim)

D - Aktivitetet financiare të provigjionuara ose në blerje ose që origjinë (POCI)

Për aktivitetet financiare POCI, Banka njihet vetëm ndryshimet kumulative në LTECL që nga njohja fillestare në zbritjen e humbjes.

E – Kredi të tjera qarkulluese

Oferta e produkteve të Bankës përfshin overdraft për kliente të vegjël, në të cilat Banka ka të drejtë të anulohet dhe / ose zvogëlojë kredinë me një ditë njoftimi. Banka nuk kufizon ekspozimin e saj ndaj humbjeve të kreditit në periudhën e njoftimit kontraktual, por në vend të kësaj llogaritë ECL për një periudhë që pasqyron pritjet e Bankës për sjelljen e klientit, gjasat e vonësës së saj dhe procedurat e Bankës për zbutjen e rrezikut në të ardhmen, ose anulimin e kredive. Bazuar në përvojën e kaluar dhe pritjet e Bankës, periudha gjatë së cilës Banka llogarit ECLs për këto produkte, është shtatë vjet për produktet me pakicë.

Vlerësimi i vazhdueshëm nëse ka ndodhur një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë për kredinë qarkulluese është e ngjashme me produktet e tjera të huadhënies. Kjo bazohet në ndryshime në vlerësimin e brendshëm të kredisë të klientit, por theks më i madh i jepet edhe faktorëve cilësorë siç janë ndryshimet në përdorim.

F – Information për të ardhmen

Në modelet e saj ECL, Banka mbështetet në një gamë të gjerë të informatave të ardhshme, si inpute ekonomike, si:

- Rritja e PBB,

Inputet dhe modelet e përdorura për llogaritjen e ECL-ve nuk mund të kapin gjithnjë karakteristikat e tregut në datën e pasqyrave financiare. Për të pasqyruar këtë, rregullimet cilësore ose mbivendosjet bëhen herë pas here si rregullime të përkohshme kur dallimet e tilla janë dukshëm materiale. Informata të detajuara rreth këtyre inputeve dhe analizës së ndjeshmërisë jepen në Shënimin 7.b

(v) Vlerësimi i kolateralit

Për të zbutur rreziqet e saj të kredisë mbi aktivitetet financiare, Banka kërkon të përdorë kolateralin, kur është e mundur. Kolaterali vjen në forma të ndryshme, siç janë paraja, letrat me vlerë, letrat e kredisë / garancitë, pasuritë e paluajtshme, të arkëtueshmet, inventarët, aktivitetet e tjera jofinanciare dhe përmirësimet e kredisë si p.sh. marrëveshjet e netimit. Politika kontabël e Bankës për kolateral që i është dhënë asaj nëpërmjet marrëveshjeve të saj të huazimit sipas SNRF 9 është e njëjtë sikur të ishte sipas SNK 39. Garancia, përveçse kur nuk është riposeduar, nuk regjistrohët në pasqyrën e pozicionit financiar të Bankës.

Megjithatë, vlera e drejtë e kolateralit ndikon në llogaritjen e ECLs. Përgjithësisht vlerësohet, në minimum, në fillim dhe ri-vlerësohet në baza trevjeçare. Sidoqoftë, disa kolateral, për shembull, paratë ose letrat me vlerë që lidhen me kërkesat e margjinës, vlerësohen çdo ditë. Detajet e ndikimit të përmirësimeve të ndryshme të kredisë të Bankës janë paraqitur në Shënimin 7.b.

Për aq sa është e mundur, Banka përdor të dhëna aktive të tregut për vlerësimin e aktiveve financiare të mbajtura si kolateral. Aktivitetet e tjera financiare të cilat nuk kanë përcaktuar vlerën e tregut të lehtë vlerësohen duke përdorur modelet. Kolaterali jofinanciar, siç është pasuria e patundshme, vlerësohet në bazë të të dhënave të ofruara nga palë të treta, si vlerësimi i jashtëm i pavarur.

(vi) Kolaterali i riposeduar

Politika e kontabilitetit të Bankës sipas SNRF 9 mbetet e njëjtë me atë të SNK 39. Politika e Bankës është të përcaktojë nëse një aktiv i riposeduar mund të përdoret më së miri për operacionet e tij të brendshme ose duhet të shitet. Aktivitetet e përcaktuara për të qenë të dobishme për operacionet e brendshme transferohen në kategorinë e tyre përkatëse të aktiveve me vlerën më të ulët të vlerës së tyre të riposeduar ose vlerën kontabël të aktivitetit të siguar të origjinës. Pasuritë për të cilat shitja përcaktohet të jetë një opsion më i mirë transferohen si inventar ("asete të tjera") derisa të plotësohen kriteret e njohjes për të klasifikuar këto asete si "të mbajtura për shitje", në çastin kur ato maten me vlerën e tyre të drejtë aktivitetit dhe vlerës së drejtë minus koston e shitjes për aktivitetet jofinanciare në datën e riposedimit, në përputhje me politikën e Bankës.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(d) Instrumentet Financiare – njohja fillestare dhe masat në vijim (SNRF 9) (vazhdim)

(vii) Fshirjet

Politika e kontabilitetit të Bankës sipas SNRF 9 mbetet e njëjtë me atë të SNK 39. Aktivet financiare fshihen pjesërisht ose tërësisht vetëm kur Banka ka ndaluar ndjekjen e rikuperimit. Nëse shuma që duhet të fshihet është më e madhe se kompensimi për humbjen e akumuluar, diferenca fillimisht trajtohet si shtesë e shumës që zbatohet më pas ndaj vlerës kontabël bruto. Çdo rikthim i mëvonshëm kreditohet në shpenzimet e humbjes së kredisë.

(viii) Huatë e përpunuara dhe të modifikuara

Banka ndonjëherë bën lëshime ose modifikime të kushteve origjinale të kredisë si një përgjigje ndaj vështirësive financiare të huamarrësit, në vend që të marrë posedim ose të zbatojë ndryshe mbledhjen e kolateralit.

Banka konsideron një hua të tillë kur koncesionet ose modifikimet e tilla ofrohen si rezultat i vështirësive financiare të pranishme ose të pritshme të huamarrësit dhe Banka nuk do të kishte rënë dakord me ta nëse huamarrësi do të ishte financiarisht i shëndetshëm. Treguesit e vështirësive financiare përfshijnë defaults mbi besëlidhjet, ose shqetësime të rëndësishme të ngritura nga Departamenti i Riskut. Vazhdimi mund të përfshijë zgjatjen e marrëveshjeve të pagesës dhe marrëveshjen e kushteve të reja të kredisë. Sapo kushtet të jenë rinegociuar, çdo dëmtim matet duke përdorur EIR origjinale siç llogaritet para ndryshimit të termave. Është politika e Bankës për të monitoruar huatë e financuara për të siguruar që pagesat e ardhshme të vazhdojnë të jenë të mundshme.

Vendimet e mosnjohjes dhe klasifikimi ndërmjet Fazës 2 dhe Fazës 3 përcaktohen rast pas rasti. Nëse këto procedura identifikojnë një humbje në lidhje me një hua, ajo shpaloet dhe menaxhohet si një aktiv i dëmtuar i Fazës 3, përderisa të mblidhet ose të nxirret nga bilanci.

Nga 1 janari 2018, kur kredia është rinegociuar ose modifikuar, por nuk është çregjistruar, Banka gjithashtu rivlerëson nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë, siç përcaktohet në Shënimin 7.b. Banka gjithashtu shqyrton nëse asetet duhet të klasifikohen si Faza 3. Pasi një aktiv të jetë klasifikuar si i mirëfilltë, ai do të mbetet për periudhën provuese minimale 24-mujore. Në mënyrë që kredia të riklasifikohet nga kategoria e parapaguar, klienti duhet të plotësojë të gjitha kriteret e mëposhtme:

- Të gjitha format e kredidhenies se saj duhet të konsiderohen si kredi që performojnë,
- Periudha e provës prej gjashtë muajsh ka kaluar nga data kur kontrata e përpunuar ka performuar,
- Pagesa të rregullta me më shumë se një shumë të parëndësishme të principalit ose interesit janë bërë gjatë së paku gjysmës së periudhës së provës,
- Konsumatori nuk ka ndonjë kontratë që zgjat më shumë se 30 ditë.

Detajet e aktiveve të përpunuara tregohen në Shënimin 4.f. Nëse modifikimet janë të konsiderueshme, kredia çregjistrohet, siç është shpjeguar më sipër.

(f) Njohja e Aktivet Financiare dhe Detyrimet Financiare dhe masat vijuese (SNK 39 – Politika e zbatueshme nga 1 Janari 2018)

(i) Njohja

Banka fillimisht njih arkëtimet financiare, depozitat dhe llogaritë e investimeve në datën në të cilën ato kanë origjinën. Blerjet dhe shitjet e rregullta të mjeteve financiare njihen në datën e tregtimit me të cilën Banka kryen blerjen ose shitjen e aktivitetit. Të gjitha instrumentet e tjera financiare njihen fillimisht në datën e tregtimit me të cilën Banka bëhet palë në dispozitat kontraktuale të instrumentit.

Një aktiv financiar ose pasiv financiar matet fillimisht me vlerën e drejtë plus, për një zë që nuk është me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes, kostot e transaksionit që i atribuohen drejtpërdrejt blerjes ose emetimit të saj.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) *Njohja e Aktivet Financiare dhe Detyrimet Financiare dhe masat vijuese (SNK 39 – Politika e zbatueshme nga 1 Janari 2018)*

(ii) *Klasifikimi*

Banka klasifikon aktivet e saj financiare në një nga kategoritë e mëposhtme:

- hua dhe të arkëtueshmet;
- mbajtur deri në maturim;

Shih politikat e kontabilitetit 3(i) and (j).

(iii) *Çregjistrimi*

Aktivitet Financiare

Banka çregjistron një aktiv financiar kur skadojnë të drejtat kontraktuale në flukset e mjeteve monetare nga aktivi financiar ose kur transferon aktivin financiar në një transaksion në të cilin transferohen kryesisht të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së aktivitetit financiar ose në të cilat Banka nuk transferon as nuk mban në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë dhe nuk mban kontrollin e pasurisë financiare. Çdo interes në aktivet financiare të transferuara që kualifikohen për çregjistrim që krijohet ose ruhet nga Banka njihet si një aktiv ose pasiv i veçantë në pasqyrën e pozicionit financiar.

Për çregjistrimin e një aktivi financiar, diferenca midis vlerës kontabël të aktivitetit (ose vlerës kontabël të shpërndarë në pjesën e aktivitetit të transferuar) dhe shumës së marrë dhe çdo fitimi ose humbjeje kumulative që ishte njohur në të ardhurat e tjera gjithëpërfshirëse njihen në fitim ose humbje.

Banka mund të hyjë në transaksione me të cilat transferon aktivet e njohura në pasqyrën e saj të pozicionit financiar, por ruan të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e aktiveve të transferuara ose një pjesë të tyre. Nëse të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet mbahen, atëherë aktivet e transferuara nuk çregjistrohen. Transferet e asetëve me mbajtjen e të gjitha ose të gjitha rreziqeve dhe përfitimeve përfshijnë, për shembull, transaksionet e riblerjes.

Kur asetet i shiten një pale të tretë me një normë totale të kthimit të kthimit në aktivet e transferuara, transaksioni trajtohet si një transaksion financimi i siguruar, i ngjashëm me transaksionet e riblerjes, pasi Banka mban të gjitha ose në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së asetet e tilla.

Në transaksionet në të cilat Banka nuk ruan ose transferon në mënyrë të konsiderueshme të gjitha rreziqet dhe përfitimet e pronësisë së një aktivi financiar dhe mban kontrollin mbi aktivin, Banka vazhdon të njohë aktivin deri në masën e përfshirjes së saj të vazhdueshme, të përcaktuar deri në masën të cilat i ekspozohen ndryshimeve në vlerën e aktivitetit të transferuar.

Në transaksione të caktuara, Banka mund të mbajë detyrimin për të shërbyer aktivin financiar të transferuar për një tarifë. Aseti i transferuar nuk njihet nëse plotëson kriteret e çregjistrimit. Një aktiv ose pasiv njihet për kontratën e shërbimit, në varësi të faktit nëse tarifa e shërbimit është më shumë se e përshtatshme (pasuri) ose është më e vogël se ajo e përshtatshme (detyrim) për kryerjen e shërbimit.

Detyrimet financiare

Banka çregjistron një pasiv financiar kur detyrimet e saj kontraktuale shkarkohen, anulohen ose mbarojnë.

(iv) *Zbritja*

Aktivitet dhe detyrimet financiare janë zbritur dhe shuma neto e paraqitur në pasqyrën e pozicionit financiar kur dhe vetëm kur Banka ka të drejtën ligjore për të zbritur shumat e njohura dhe ka për qëllim të shlyejë në baza neto ose për të realizuar aktivin dhe të shlyejë detyrimin në të njëjtën kohë.

Të ardhurat dhe shpenzimet paraqiten në bazë neto vetëm kur lejohet sipas SNRF-ve, ose për fitimet dhe humbjet që rrjedhin nga një grup transaksionesh të ngjashme siç është aktiviteti tregtar i Bankës.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) *Njohja e Aktivet Financiare dhe Detyrimet Financiare dhe masat vijuese (SNK 39 – Politika e zbatueshme nga 1 Janari 2018) (vazhdim)*

(v) *Matja e kostos së amortizuar*

'Kosto e amortizuar' e një aktivi ose detyrimi financiar është shuma në të cilën aktivi ose pasivi financiar matet në njohjen fillestare, minus shlyerjet kryesore, plus ose minus amortizimin kumulativ duke përdorur metodën e normës efektive të interesit për çdo diferencë midis shumës fillestare të njohur dhe shumën e maturimit, minus çdo reduktim për zhvlerësim.

(vi) *Matja e vlerës së drejtë*

'Vlera e drejtë' është çmimi që do të merret për të shitur një aktiv ose të paguar për të transferuar një pasiv në një transaksion të rregullt midis pjesëmarrësve të tregut në datën e matjes në principalin ose në mungesë të saj, tregu më i favorshëm në të cilin Banka ka qasje në atë datë. Vlera e drejtë e një pasivi pasqyron rrezikun e mos-performancës.

Kur është e mundur, Banka mat vlerën e drejtë të një instrumenti duke përdorur çmimin e kuotuar në një treg aktiv për atë instrument. Tregu konsiderohet si aktiv nëse transaksionet për aktivin ose pasivin zhvillohen me frekuencë dhe vëllim të mjaftueshëm për të siguruar informacionin e çmimeve në baza të vazhdueshme.

Nëse nuk ka çmim të kuotuar në një treg aktiv, atëherë Banka përdor teknikat e vlerësimit që maksimizojnë përdorimin e inputeve përkatëse të vëzhgueshme dhe minimizojnë përdorimin e inputeve të pamendueshme. Teknika e përzgjedhur e vlerësimit përfshin të gjithë faktorët që pjesëmarrësit e tregut do të merrnin parasysh në çmimet e një transaksioni.

Dëshmia më e mirë e vlerës së drejtë të një instrumenti financiar në njohjen fillestare është normalisht çmimi i transaksionit - dmth. Vlera e drejtë e shumës së dhënë ose të marrë.

Nëse Banka përcakton që vlera e drejtë në njohjen fillestare ndryshon nga çmimi i transaksionit dhe vlera e drejtë nuk evidentohet as nga një çmim i kuotuar në një treg aktiv për një aktiv ose detyrim identik ose të bazuar në një teknikë vlerësimi që përdor vetëm të dhëna nga tregjet e vëzhguara, atëherë instrumenti financiar fillimisht matet me vlerën e drejtë, të rregulluar për të shtyrë diferencën midis vlerës së drejtë në njohjen fillestare dhe çmimin e transaksionit. Më pas, ky ndryshim njihet në fitim ose humbje në një bazë të përshtatshme gjatë jetës së instrumentit, por jo më vonë se kur vlerësimi mbështetet tërësisht nga të dhënat e tregut të vëzhgueshme ose transaksioni mbyllet.

Nëse një aktiv ose një pasiv i matur me vlerën e drejtë ka një çmim ofertimi dhe një çmim kërkimi, atëherë Banka mat aktivet dhe pozicionet e gjata me një çmim të ofertës dhe detyrimet dhe pozicionet e shkurtra me një çmim kërkese.

Vlera e drejtë e depozitës së kërkesës nuk është më e vogël se shuma e pagueshme sipas kërkesës, e zbritur nga data e parë në të cilën shuma mund të kërkohej të paguhet.

Banka njej transferimet midis niveleve të hierarkisë së vlerës së drejtë deri në fund të periudhës raportuese gjatë së cilës ka ndodhur ndryshimi.

(vii) *Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit*

Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse ka dëshmi objektive që aktivet financiare që nuk mbarten me vlerën e drejtë nëpërmjet fitimit ose humbjes janë të zhvlerësuar. Një aktiv financiar ose një grup i aktiveve financiare është (janë) të zhvlerësuar kur dëshmitë objektive tregojnë se një ngjarje humbjeje ka ndodhur pas njohjes fillestare të aktivit (at), dhe se ngjarja e humbjes ka një ndikim në flukset monetare të ardhshme të aktivet (at) që mund të vlerësohen me besueshmëri.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) *Njohja e Aktivet Financiare dhe Detyrimet Financiare dhe masat vijuese (SNK 39 – Politika e zbatueshme nga 1 Janari 2018) (vazhdim)*

(vii) *Identifikimi dhe matja e zhvlerësimit of impairment (vazhdim)*

Dëshmi objektive që aktivet financiare (duke përfshirë letrat me vlerë të kapitalit neto) janë të zhvlerësuara përfshijnë:

- vështirësi të konsiderueshme financiare të huamarrësit ose emetuesit,
- mospagim ose shkelje nga një huamarrës,
- ristrukturimin e kushteve të aktiveve të arkëtueshme financiare nga Banka sipas kushteve që Banka nuk do të konsideronte ndryshe,
- tregues që huamarrësi ose emetuesi do të shkojnë në falimentim,
- zhdukja e një tregu aktiv për një instrument financiar, ose
- të dhëna të tjera të vëzhgueshme në lidhje me një grup asetesh të tilla si ndryshime të pafavorshme në statusin e pagesave të huamarrësve ose emetuesve në Bankë, ose kushtet ekonomike që lidhen me mospagesat në Bankë. Përveç kësaj, për një investim në një sigurim të kapitalit neto, një rënie e konsiderueshme ose e zgjatur në vlerën e saj të drejtë nën koston e saj, është dëshmi objektive e zhvlerësimit.

Banka konsideron evidencë të zhvlerësimit për të arkëtueshmet financiare, investimet Mudaraba dhe investimet e mbajtura deri në maturim në të dy asetet specifike dhe nivelin kolektiv. Të gjitha aktivet e rëndësishme individuale vlerësohen për zhvlerësime të veçanta. Të gjitha pasuritë me vlerë të konsiderueshme që nuk janë veçanërisht të zhvlerësuara vlerësohen kolektivisht për çdo dëmtim që ka ndodhur por nuk është identifikuar ende. Aktivet që nuk janë individualisht të rëndësishme vlerësohen kolektivisht për zhvlerësim duke grupuar së bashku llogaritë e arkëtueshme financiare, investimet Mudaraba dhe investimet e mbajtura deri në maturim me karakteristika të ngjashme të rrezikut.

Ato që nuk janë veçanërisht të zhvlerësuara vlerësohen kolektivisht për çdo zhvlerësim që ka ndodhur por nuk është identifikuar ende. Huatë dhe paradhëniet dhe letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim që nuk janë individualisht të rëndësishme vlerësohen kolektivisht për zhvlerësim duke grupuar së bashku huatë dhe paradhëniet dhe letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim me karakteristika të ngjashme të rrezikut.

Përbërësi individual i zbritjes totale për zhvlerësim zbatohet për aktivet financiare të vlerësuara individualisht për zhvlerësim dhe konstatohet se janë individualisht të zhvlerësuara dhe bazohet në vlerësimin më të mirë të menaxhmentit të vlerës aktuale të flukseve të mjeteve monetare që pritet të merren. Në vlerësimin e këtyre flukseve të mjeteve monetare, menaxhmenti bën gjykime mbi gjendjen financiare të debitorit dhe vlerën neto të realizueshme të çdo kolaterali bazë. Çdo aktiv i zhvlerësuar vlerësohet në bazë të meritave të tij dhe strategjia e stërvitjes dhe vlerësimi i flukseve të mjeteve monetare që konsiderohen të rikuperueshme, aprovohen në mënyrë të pavarur nga funksioni i rrezikut të kredisë.

Një përbërës kolektiv i zbritjes totale është përcaktuar për:

- grupe kredish homogjene të cilat nuk konsiderohen veçmas të rëndësishme; dhe
- grupet e asetëve që janë individualisht të rëndësishme, por që nuk janë gjetur të jenë të dëmtuara individualisht (humbja "e shkaktuar por nuk është raportuar" ose IBNR).

Zbritja kolektive për grupet e kredive homogjene krijohet duke përdorur metoda statistikore si metodologjia e shkallës së rrotullimit ose, për portofolet e vogla me informacion të pamjaftueshëm, një metodë formulimi bazuar në përvojën historike të humbjeve. Metodologjia e shkallës së rrotullimit përdor analiza statistikore të të dhënave historike mbi shkeljet për të vlerësuar shumën e humbjes. Menaxhmenti aplikon gjykimin për të siguruar që vlerësimi i humbjes të arritur në bazë të informacionit historik është përshtatur në mënyrë të përshtatshme për të pasqyruar kushtet ekonomike dhe përzierjen e produkteve në datën e raportimit. Normat e rrotullimit dhe normat e humbjeve rregullisht krahasohen me përvojën aktuale të humbjes.

Zbritja IBNR mbulon humbjet e kredive të qenësishme në portofolet e Murabaha - Kreditë financiare dhe letrat me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim me karakteristika të ngjashme të rrezikut të kredisë kur ka dëshmi objektive për të sugjeruar se ato përmbajnë zërat e zhvlerësuar, por zërat e zhvlerësuar individualisht nuk mund të identifikohen ende. Ndihma IBNR bazohet në normat historike të humbjeve, të përshtatura për të pasqyruar kushtet aktuale ekonomike që ndikojnë në portofolin. Ai pasqyron supozimet e bëra në lidhje me periudhën e shfaqjes së humbjes - dmth periudha midis një ngjarjeje të ndodhjes dhe identifikimit. Menaxhmenti vlerëson një periudhë të shfaqjes së humbjeve për çdo portofol të identifikuar dhe mbrapa këto vlerësime nga përvoja e kaluar. Faktorët që mund të ndikojnë në periudhën e shfaqjes së humbjes përfshijnë kushtet ekonomike dhe të tregut, sjelljen e konsumatorëve, informacionin e menaxhimit të portofolit, procesin e menaxhimit të kredisë dhe procesin e mbledhjes.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(f) *Njohja e Aktivet Financiare dhe Detyrimet Financiare dhe masat vijuese (SNK 39 – Politika e zbatueshme nga 1 Janari 2018)*

(vii) *Identifikimi dhe matja e zhvleresimit (vazhdim)*

Në vlerësimin e zbritjes për humbjet kolektive, menaxhimi merr në konsideratë faktorë të tillë si cilësia e kredisë, madhësia e portofolit, përqendrimet dhe faktorët ekonomikë. Për të vlerësuar kompensimin e kërkuar, bëhen supozime për të përcaktuar se si janë modeluar humbjet e qenësishme dhe për të përcaktuar parametrat e kërkuar të inputeve, bazuar në përvojën historike dhe kushtet aktuale ekonomike. Saktësia e zbritjes varet nga supozimet e modelit dhe parametrat e përdorur në përcaktimin e zbritjes kolektive.

Matja

Humbjet nga zhvlerësimi në aktivet e matura me koston e amortizuar llogariten si diferenca midis vlerës kontabël dhe vlerës aktuale të flukseve monetare të ardhshme të parashikuara, të skontuara me normën fillestare të interesit efektiv të aktivit.

Nëse kushtet e një aktivi financiar rinegocionohen ose ndryshohen ose një aktiv financiar ekzistues zëvendësohet me një të ri për shkak të vështirësive financiare të huamarrësit, atëherë bëhet vlerësimi nëse aktivet financiare duhet të rregjistrohen. Nëse flukset e mjeteve monetare të aktivitetit të rinegociuar janë në thelb të ndryshme, atëherë të drejtat kontraktuale të flukseve të mjeteve monetare nga aktivi financiar fillestar janë vlerësuar të kenë skaduar. Në këtë rast, aktivet financiare origjinale rregjistrohen dhe aktivet e reja financiare njihen me vlerën e drejtë.

Humbja nga zhvlerësimi para një ristrukturimi të pritshëm matet si vijon:

- Nëse ristrukturimi i pritshëm nuk do të rezultojë në rregjistrimin e aktivitetit ekzistues, atëherë flukset monetare të vlerësuar që rrjedhin nga aktivi financiar i modifikuar përfshihen në matjen e aktivitetit ekzistues bazuar në kohën e pritshme dhe shumat e skontuara me normën fillestare të interesit efektiv aktivin financiar ekzistues.
- Nëse ristrukturimi i pritshëm do të rezultojë në rregjistrimin e aktivitetit ekzistues, atëherë vlera e drejtë e pritshme e aktivitetit të ri trajtohet si fluksi i parave të gatshme nga aktivi financiar ekzistues në kohën e rregjistrimit të tij. Kjo shumë zbritet nga data e pritshme e mosnjohjes deri në datën e raportimit duke përdorur normën fillestare të interesit efektiv të aktivitetit financiar ekzistues.

Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim ose humbje dhe pasqyrohen në një llogari zbritjeje kundrejt huave dhe llogarive të arkëtueshme ose letrave me vlerë të investimit të mbajtura deri në maturim. Interesi për aktivet e zhvlerësuar vazhdon të njihet nëpërmjet zbritjes së zbritjes. Nëse një ngjarje që ndodh pas njohjes së zhvlerësimit shkakton zvogëlimin e humbjes nga zhvlerësimi, atëherë rënia në humbjen nga zhvlerësimi kthehet në fitim ose humbje.

Humbjet nga zhvlerësimi i letrave me vlerë të investimit të vlefshme për shitje njihen nga riklasifikimi i humbjeve të akumuluar në rezervën e vlerës së drejtë në kapital neto në fitim ose humbje. Humbja kumulative që riklasifikohet nga kapitali në fitim ose humbje është diferenca midis koston të blerjes, neto nga çdo shlyerje e principalit dhe amortizimit dhe vlerës aktuale të drejtë, minus çdo humbje nga zhvlerësimi e njohur më parë në fitim ose humbje. Ndryshimet në zhvlerësimin që i atribuohen aplikimit të metodës së interesit efektiv reflektohen si një përbërës i të ardhurave nga interesi.

Rimarrja nga zhvlerësimi dhe nxjerrjet jashtë bilancit

Nëse në një periudhë pasuese vlera e drejtë e një instrumenti borxhi të zhvlerësuar, të mbajtur për shitje, është rritur dhe rritja mund të lidhet objektivisht me një ngjarje që ndodh pas njohjes së humbjes nga zhvlerësimi, atëherë humbja nga zhvlerësimi kthehet nëpërmjet fitimit ose humbjes; përndryshe, çdo rritje në vlerën e drejtë njihet nëpërmjet të ardhurave të tjera përmbledhëse ("ATGJ"). Çdo rikuperim i mëpashtëm në vlerën e drejtë të një portofoli të zhvlerësuar të kapitalit të vlefshëm për shitje njihet gjithmonë në ATGJ.

Banka nxjerr jashtë bilancit një garanci financiare ose një instrument të borxhit të investimit, qoftë pjesërisht ose tërësisht, dhe çdo ndihmë përkatëse për humbjet nga zhvlerësimi, kur Kredia Bankare përcakton se nuk ka një perspektivë reale të rikuperimit.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(g) Përcaktimi i vlerës së drejtë

Në mënyrë që të tregohet se si janë nxjerrë vlerat e drejta, instrumentet financiare klasifikohen në bazë të një hierarkie të teknikave të vlerësimit, siç përmbledhet më poshtë:

- *Instrumentet financiare të nivelit 1* – Ato ku inputet e përdorura në vlerësim janë të pa rregulluara çmimet e kuotuar nga tregjet aktive për aktivet ose detyrimet identike që Banka ka qasje në datën e matjes. Banka i konsideron tregjet si aktive vetëm nëse ka aktivitete të mjaftueshme tregtare në lidhje me vëllimin dhe likuiditetin e aktiveve ose pasiveve identike dhe kur në ditën e bilancit ekzistojnë kuotime të detyrueshme dhe të zbatueshme.
- *Instrumentet financiare të nivelit 2* – Ato ku inputet që përdoren për vlerësim dhe që janë të rëndësishme, rrjedhin nga të dhënat e tregut direkt ose indirekt të disponueshme gjatë gjithë periudhës së jetës së instrumentit. Këto kontribute përfshijnë çmimet e kuotuar për aktivet ose detyrimet e ngjashme në tregjet aktive, çmimet e kuotuar për instrumenta identikë në tregjet joaktive dhe inputet e vëzhgueshme, përveç çmimeve të kuotuar, si normat e interesit dhe kthesat e yield-eve, luhatjet e nënkuptuara dhe përhapjet e kredisë. Përveç kësaj, përshtatjet mund të kërkohen për gjendjen ose vendndodhjen e aktivitetit ose shkallën në të cilën ajo lidhet me artikujt që janë të krahasueshëm me instrumentin e vlerësuar. Megjithatë, nëse rregullimet e tilla bazohen në inpute të pakontrollueshme të cilat janë të rëndësishme për të gjithë matjen, Banka do t'i klasifikojë instrumentet si Nivelit 3.
- *Instrumentet financiare të nivelit 3* – Ato që përfshijnë një ose më shumë të dhëna të pakuptueshme që janë të rëndësishme për matjen si tërësi.

Banka rishikon periodikisht teknikat e saj të vlerësimit duke përfshirë metodologjitë e miratuara dhe kalibrimet e modelit. Megjithatë, modelet bazë nuk mund të kapin plotësisht të gjithë faktorët relevantë për vlerësimin e instrumenteve financiare të Bankës si rreziku i kredisë (CVA), kredia e vet (DVA) dhe / ose kostot e financimit (FVA). Prandaj, Banka aplikon teknika të ndryshme për të vlerësuar rrezikun e kredisë që lidhet me instrumentet financiare të tij të matura me vlerën e drejtë, të cilat përfshijnë një përjasje të bazuar në portofol që vlerëson ekspozimin neto të pritshëm për një palë përgjatë gjithë jetës së aktiveve individuale, rreziku i kredisë i palëve individuale për instrumentet financiare jo të kolateralizuara. Banka vlerëson nivelimin në secilën periudhë raportimi në bazë të instrumentit sipas instrumentit dhe riklasifikon instrumentet kur është e nevojshme në bazë të fakteve në fund të periudhës raportuese.

(h) Arka dhe mjete monetare ekuivalente të ngjashme

Paraja dhe ekuivalentet e saj të ngjashme përfshijnë gjendjen e arkës, balanca të pakushtëzuara me Bankën Qendrore dhe të tjera aktive financiare afatshkurtra me maturitet fillestar tre muaj ose më pak duke filluar që nga data e blerjes së aktivitetit, të cilat janë objekt i një rreziku jodomehënës të ndryshimeve në vlerë të drejtë, dhe përdoren nga Banka në administrimin e angazhimeve afatshkurtra.

Paraja dhe ekuivalentet e saj me to mbahen në pasqyrën e pozicionit financiar me kosto të amortizuara.

(i) Llogaritë e arkëtueshme financiare

Llogaritë e arkëtueshme janë aktive financiare jo-derivative me pagesa fikse ose të përcaktuara që nuk janë të kuotuar në një treg aktiv dhe që Banka nuk ka për qëllim t'i shesë në mënyrë të menjëhershme ose brenda një afati kohor të shkurtër.

Llogaritë e arkëtueshme financiare Murabaha kundrejt bankave janë klasifikuar si hua ose drejta të arkëtueshme të cilat përfshijnë:

- ato të klasifikuara si hua apo të drejta të arkëtueshme;
- të arkëtueshme nga qiraja financiar.

Të arkëtueshmet financiare të matura fillimisht me vlerë të drejtë plus kostot shtesë direkte të transaksionit, do të maten në vijim me kostot e tyre të amortizuara duke përdorur metodën e normës së interesit efektiv.

Huatë dhe parapagimet përfshijnë gjithashtu të arkëtueshmet nga qiraja financiare në të cilën Grupi është në pozicionin e qiradhënësit (shiko politikat kontabël 3. d(ii)).

Kur Banka blen një aktiv financiar dhe njëkohësisht hyn në një marrëveshje për të rishitur aktivin (ose një aktiv të ngjashëm) me një çmim të caktuar në një datë të ardhshme ("marrëveshje të riblerjes të anasjellta"), marrëveshja kontabilizohet si e arkëtueshme financiare, dhe aktivi nuk njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(k) Investimi ne Mudaraba

Investimet ne Mudaraba janë ortakëri, me anë të së cilave Banka është në rolin e investitorit që siguron kapitalin për sipërmarrësin (‘Mudarib’) me qëllim që ky i fundit të marrë përsipër (menaxhojë) aktivitetin e investimit. Investimi në Mudaraba njihet fillimisht me vlerën e drejtë. Vlera e drejtë e investimit Mudaraba është çmimi që do të merret nga shitja e aktivitetit në një transaksion të rregullt, pa zbritur kostot e transaksionit. Vlera e drejtë e investimit në Mudaraba përcaktohet në bazë të raporteve të vlerësuesve të pavarur, të cilët mbajnë një kualifikim profesional të njohur dhe përkatës dhe të cilët kanë përvojë të fundit në vlerësimin e pronës së vendndodhjes dhe kategorisë së ngjashme. Në çdo datë raportimi, Banka vlerëson nëse ka dëshmi objektive që investimet janë të zhvlerësuara dhe bën rregullime të zhvlerësimit në bilancin mbyllës.

(l) Depozitat, letrat me vlerë të borxhit dhe detyrimet e varura

Depozitat, letrat me vlerë të borxhit dhe detyrimet e varura janë për Bankën, burimet e financimit të borxhit. Kur një Bankë shet një aktiv financiar dhe njëkohësisht hyn në marrëveshje për riblerjen e aktivitetit (ose aktivi të ngjashëm) me një çmim fiks në një datë të ardhshme (“marrëveshje e riblerjes dhe rishitjes”), marrëveshja kontabilizohet si detyrim, dhe aktivi në fjalë vazhdon të njihet në pasqyrat financiare të Bankës.

Banka i klasifikon instrumentat e kapitalit si detyrime financiare apo si instrumenta të kapitalit në përputhje me thelbin e kushteve kontraktuale të instrumentit. Aksionet preferenciale të konvertueshëm të Bankës ofrojnë kupona jo diskrecional dhe janë të konvertueshëm nga mbajtësi i tyre dhe për këtë arsye përshihen tek detyrimet e varura.

Depozitat, letrat me vlerë të emetuara të borxhit dhe detyrimet e varura maten fillimisht me vlerën e drejtë minus kostot direkte të transaksioneve shtesë, dhe në vijim maten me koston e tyre të amortizuar duke përdorur metodën e interesit efektiv, përveçse kur Banka vendos të mbajë detyrimet në vlerë të drejtë nëpërmjet fitimit ose humbje.

Depozitat e klientëve përfshijnë depozita investimi për të cilat depozituesit udhëzojnë Bankën për të investuar fondet e tyre në investime të veçanta ose me kushte të paracaktuara. Këto depozita investohen nga Banka nën emrin e saj nën kushtet e kontratave specifike Mudarib të nënshkruara me depozituesit. Këto depozita specifike investuese, të cilat janë të klasifikuara brenda llogarive të klientëve, ndarjen fitimit ose humbjen direkte të investimeve të tyre përkatëse në momentin e realizimit dhe në rast të kundërt nuk ndajnë fitimin ose humbjen e Bankës.

(m) Qiratë

Përcaktimi nëse një marrëveshje është një kontratë qiraje ose përmban një kontratë qiraje bazohet në thelbin e marrëveshjes dhe kërkon një vlerësim nëse përmbushja e marrëveshjes varet nga përdorimi i një aktivi ose pasurie specifike ose nëse marrëveshja përcjell të drejtën për të përdorur aset.

i. Pagesat e qirasë - qiramarrësi

Qiratë që nuk i transferojnë Bankës në thelb të gjitha rreziqet dhe përfitimet që lidhen me pronësinë e sendeve të dhëna me qira janë qira operative. Pagesat e bëra sipas qirasë operative njihen në fitim ose humbje në bazë lineare përgjatë periudhës së qirasë. Stimujt e qirasë së marrë njihen si pjesë përbërëse e shpenzimit total të qirasë, gjatë afatit të qirasë. Qiraja e kushtëzuar e pagueshme njihet si shpenzim në periudhën në të cilën ajo ndodh.

ii. Aktivet e qirasë - qiradhënësi

Nëse Banka është qiradhënësi në një marrëveshje qiraje dhe që në thelb ka për qëllim transferimin e të gjithë rreziqeve dhe përfitimeve të rastësishme tek pronësia e aktivitetit të marrë me qira nga qiramarrësi, atëherë marrëveshja klasifikohet si qira financiare dhe një e drejtë e arkëtueshme njihet e barabartë me investimin neto për qiranë dhe paraqitet brenda llogarive të arkëtueshmeve financiare Murabaha. Shikoni politikat kontabël 3(h).

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(n) Tatim fitimi

Tatimi mbi fitimin përfshin tatimin e periudhës aktuale dhe tatimin e shtyrë. Tatimi i periudhës aktuale dhe ai i shtyrë njihen në fitim ose humbje, përveç pjesës që lidhet me zëra të njohur direkt në kapital ose në të ardhura të tjera përmbledhëse.

i. Tatimi aktual

Tatimi aktual përbën tatimin që pritet të paguhet ose të arkëtohet mbi fitimin apo humbjen e tatueshme të vitit, duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e raportimit, dhe çdo sistemim të tatimit të pagueshem për vitet e mëparshme.

Shuma e tatimit aktual të pagueshem apo të arkëtueshem është vlerësimi më i mirë i tatimit të pritshëm për tu paguar apo arkëtuar i cili pasqyron çdo pasiguri në lidhje me tatimin mbi fitimin, gjithmonë nëse ka pasiguri të tilla. Tatimi mbi fitimin matet duke përdorur normën tatimore në fuqi ose që konsiderohet si e tillë në datën e raportimit. Menaxhmenti periodikisht vlerëson pozicionet e marra në deklaratat tatimore në lidhje me situatat në të cilat rregulloret e aplikueshme tatimore janë subjekt i interpretimit dhe përcakton dispozitat ku është e përshtatshme.

ii. Tatimi i shtyrë

Tatimi i shtyrë është njohur për diferencat e përkohshme ndërmjet vlerës kontabël neto të aktiveve dhe detyrimeve për qëllime raportimi financiar dhe shumave të përdorura për qëllime tatimore.

Aktivet tatimore të shtyra janë njohur për humbjet tatimore të papërdorura, kreditimet tatimore të papërdorura, dhe diferencat e përkohshme të zbritshme deri në masën në të cilën është e mundur që fitimet e ardhshme të tatueshme do të realizohen në mënyrë që ato të mund të përdoren kundrejt tij. Fitimet e ardhshme të tatueshme janë përcaktuar mbi bazën e planeve të biznesit të Bankës dhe rimarrjes së diferencave të përkohshme. Aktivet tatimore të shtyra rishikohen në çdo datë raportimi dhe zvogëlohet deri në masën në të cilën përcaktohet se nuk është më e mundur që përfitimi nga tatimi do të realizohet.

Aktivet tatimore të shtyra të panjohura rivlerësohen në çdo datë raportimi dhe njihen deri në masën në të cilën është e mundur që fitimet e ardhshme të tatueshme do të realizohen në mënyrë që ato të mund të përdoren kundrejt tij. Tatimi i shtyrë është matur duke përdorur normën tatimore që pritet të aplikohet ndaj diferencave të përkohshme kur ato kthehen, bazuar në ligjet në fuqi ose që konsiderohen si të tilla në datën e raportimit.

Tatimet aktuale dhe të shtyra njihen si përfitime ose shpenzime të tatimit mbi të ardhurat në pasqyrën e të ardhurave përveç tatimit që lidhet me rivlerësimin e vlerës së drejtë të aktiveve të vlefshme për shitje, diferencat në këmbimin e shumave në valutë të huaj dhe lëvizjet neto për mjetet e mbrojtjet së flukseve monetare, të cilat ngarkohen ose kreditohen për të ardhura të tjera gjithpërfshirëse. Këto përjashtime janë riklasifikuar më pas nga të ardhura të tjera gjithpërfshirëse në pasqyrën e të ardhurave së bashku me humbjen ose fitimin përkatës të shtyrë. Banka gjithashtu njeh pasojat tatimore të pagesave dhe kostove të emetimit, që lidhen me instrumentet financiare që klasifikohen si kapital, direkt në kapital. Detyrimet dhe aktivet tatimore të shtyra do të netohen nëse ekziston një e drejtë ligjore për të netuar detyrimet korrente tatimore përkundrejt aktiveve korrente tatimore dhe nëse ato lidhen me tatimin mbi fitimin të mbledhur nga i njëjti autoritet tatimor mbi të njëjtën njësi tatimore, ose në njësi të ndryshme tatimore të cilat kanë si qëllim të shlyejnë detyrimet dhe aktivet e tyre korrente tatimore në baza neto ose aktivet dhe detyrimet e tyre tatimore do të realizohen njëkohësisht.

(o) Ekspozimi tatimor

Në përcaktimin e vlerës së tatim fitimit aktual dhe të shtyrë Banka merr parasysh impaktin e pozicioneve tatimore të pasigurta dhe nëse mund të ketë taksa dhe interesa shtesë të pagueshme. Banka beson se përlllogaritjet për detyrime tatimore janë të përshtatshme për të gjitha vitet tatimore, bazuar në vlerësimin e shumë faktorëve, duke përfshirë interpretime të ligjit të taksave dhe eksperiencës së mëparshme. Ky vlerësim mbështetet në llogaritje dhe supozime dhe mund të përfshijë një sërë gjykimesh rreth ngjarjeve të ardhshme.

Informacion i ri mund të jetë në dispozicion dhe mund të shkaktojë që Banka të ndryshojë gjykimet në lidhje me përshtatshmërinë e detyrimeve tatimore ekzistuese; ndryshime të tilla në detyrimet tatimore do të kenë impakt mbi tatim fitimin në periudhat që ky përcaktim bëhet.

Një aktiv tatimor i shtyrë njihet për aq sa është e mundur që fitimi i tatueshem i ardhshem do të realizohet, në mënyrë që ato të mund të përdoren kundrejt tij. Aktivi tatimor i shtyrë rishikohet në çdo datë raportimi dhe zvogëlohet nëse nuk është e mundur të realizohet përfitim fiskal.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(p) Aktive të marra nga proceset ligjore

Aktivitet e marra nga proceset ligjore përfaqësojnë prona të marra nga ekzekutimi i kolateralit të llogarive të arketueshme financiare. Këto aktive klasifikohen si të mbajtura për shitje në qoftë se vlera kontabël neto do të mbulohej kryesisht nëpërmjet një transaksioni shitjeje dhe jo nëpërmjet përdorimit të vazhdueshëm dhe shitja është shumë e mundshme nëse vlera e tyre kontabël do të mbulohej kryesisht nëpërmjet një transaksioni shitjeje dhe jo përmes përdorimit të vazhdueshëm. Ky kusht konsiderohet se plotësohet vetëm kur aktivi (ose grupi i nxjerrë jashtë përdorimit) është i disponueshëm për shitje të menjëhershme në gjendjen e tij të tanishme, duke u nënshtruar vetëm kushteve që janë të zakonshme dhe të zakonshme për shitjet e aktiveve të tilla (ose grupit të nxjerrë jashtë përdorimit) dhe shitja e tij është shumë e mundshme. Menaxhmenti duhet të angazhohet në shitje, i cili duhet të pritët të kualifikohet për njohje si shitje e përfunduar brenda një viti nga data e klasifikimit.

Ato njihen fillimisht me vlerën më të ulët të tyre kontabël nëse ato nuk janë klasifikuar më parë si të mbajtura për shitje dhe vlera e drejtë minus koston e shitjes. Aktivitet afatgjatë që mbahen për shitje më pas maten me vlerën më të ulët të vlerës kontabël (neto) dhe vlerës së drejtë minus koston e shitjes. Çdo zhvlerësim i këtyre aktiveve njihet në pasqyrën e fitimit dhe humbjes dhe të ardhurave të tjera përmbledhëse në periudhën kur identifikimi i zhvlerësimit është identifikuar.

Kur këto asete nuk plotësojnë përkufizimin e aktiveve afatgjatë që mbahen për shitje sepse as shitja nuk pritët të përfundojë brenda një viti nga data e klasifikimit të tyre si aktive afatgjatë që mbahen për shitje ose pronat nuk janë në dispozicion për shitje të menjëhershme në gjendjen e tanishme, këto asete klasifikohen si inventarë në përputhje me SNK 2 "Inventarët". Aktivitet fillimisht njiheshin me vlerën e drejtë kur ato ishin blerë dhe rregulluar për zbritjet e tyre në shumën e tyre të rikuperueshme.

(q) Aktive të qëndrueshme të trupëzuara

(i) Njohja dhe matja

Zërat e aktiveve të qëndrueshme të trupëzuara paraqiten me kosto minus zhvlerësimin e akumuluar dhe humbjet e akumuluar nga rënia në vlerë. Ndryshimet në jetën e dobishme të pritshme llogariten duke ndryshuar periudhën e amortizimit ose metodologjinë, sipas rastit, dhe trajtohen si ndryshime në vlerësimet kontabël.

Kostot përfshijnë shpenzimet që lidhen direkt me blerjen e aktivitet. Kostoja e aktivitet të ndërtuar vetë përfshin kostot e materialeve dhe punës direkte, dhe çdo kosto tjetër direkt të atribueshme për të sjellë aktivitetin në kushte pune për përdorimin e paracaktuar, kostot e çmontimit dhe nxjerrjes së pjesëve si dhe restaurimin e vendit në të cilin ato janë vendosur, si dhe kostot e kapitalizuara të huamarrjes.

Programi i blerë që është pjesë përbërëse e funksionimit të paisjeve me të cilat ka lidhje kapitalizohet si pjesë e këtyre paisjeve. Kur pjesë të një paisjeje kanë jetë të dobishme të ndryshme nga paisja, ato do të kontabilizohen si zëra më vete (komponentë kryesorë) të makineri dhe paisjeve.

(ii) Kostot e mëtejshme

Kostoja e zëvendësimit të një pjese a të një elementi të aktiveve afatgjatë materiale njihen në vlerën kontabël të elementit, nëse është e mundshme që Banka në të ardhmen të ketë përfitime ekonomike, që i atribuohen atij elementi, dhe nëse kostoja e tij mund të matet me besueshmëri. Vlera kontabël e pjesës së zëvendësuar ç'rregjistrohet. Kostot e shërbimeve ditore të aktiveve afatgjatë materiale njihen në fitim ose humbje në momentin kur ndodhin.

(iii) Zhvlerësimi

Zhvlerësimi për llogaritë nëpërmjet zvogëlimit të koston së zërave të aktiveve afatgjatë materiale (Toka, Ndërtesa dhe Pajisje) pakësuar kjo me vlerën e tyre të mbetur duke përdorur metodën lineare mbi jetën e dobishme të vlerësuar të këtyre aktiveve, zë i cili paraqitet përgjithësisht në pasqyrën e të ardhurave të tjera përmbledhëse. Aktivitet e marra me qira zhvlerësohen për më të shkurtrën midis kohëzgjatjes së qirasë dhe jetës së dobishme të aktivitet, vetëm në rast se është e sigurt në mënyrë të arsyeshme që Grupi do të përfitojë pronësinë e aktivitet në përfundim të periudhës së qirasë financiare. Toka nuk zhvlerësohet.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Significant accounting policies (continued)

(q) Aktive të qëndrueshme të trupëzuara (vazhdim)

(iii) Amortizimi (vazhdim)

Jetëgjatësitë e vlerësuara dhe përdorura për periudhën aktuale dhe krahasuese janë si më poshtë:

• Ndërtesa	20 vjet
• Automjete	5 vjet
• Pajisje zyre	5 vjet
• Kompjuterat dhe pajisje elektronike	4 vjet
• Mobilje dhe pajisje	5 vjet

Metodat e amortizimit, jetëgjatësia e përdorur dhe vlerat e mbetura rivlerësohen në çdo fund viti financiar dhe rishikohen sa herë është e nevojshme.

(iv) Çregjistrimi

Aktive të qëndrueshme të trupëzuara çregjistrohen me heqjen e tyre ose kur nuk priten përfitime ekonomike të ardhshme nga përdorimi i saj. Çdo fitim ose humbje që vjen si pasojë e mosnjohjes së aktivitetit (llogaritur si diferencë midis të ardhurave neto të skontimit dhe vlerës kontabël të aktivitetit) njihet në të ardhurat e tjera operative në pasqyrën e të ardhurave në vitin kur aktivi është çregjistruar.

(r) Aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara

Aktivitetet e tjera jo-materiale të Bankës përfshijnë vlerën e programit kompjuterik.

Një aktiv jo-material njihet vetëm kur kostoja e tij mund të matet në mënyrë të besueshme dhe është e mundur që përfitimet ekonomike të pritshme të ardhshme që i atribuohen asaj do të rrjedhin në Bankë.

Programet kompjuterike

Programet kompjuterike të blera nga Banka njihen me koston historike zvogëluar me amortizimin dhe humbjet e akumuluarat nga rënia në vlerë.

Shpenzimet për zhvillimin e programeve kompjuterike njihen si aktive kur Banka është në gjendje të tregojë qëllimin dhe aftësinë për të plotësuar zhvillimin dhe përdorimin e programeve kompjuterike në një mënyrë që të gjenerojë përfitime ekonomike të ardhme, dhe mundet të masë me besueshmëri koston e përfundimit të zhvillimit. Kapitalizimi i kostove të programeve të zhvilluara nga vetë Banka përfshin të gjithë koston që i atribuohen direkt zhvillimit të programit kompjuterik dhe amortizohen me jetën e dobishme të tyre. Zhvillimi i programeve kompjuterike shprehet me koston e kapitalizuar duke i zbritur amortizimin e akumuluar dhe rënie në vlerë.

Shpenzime vijuese për programet kompjuterike kapitalizohen vetëm kur këto shpenzime ndikojnë në rritjen e përfitimit të ardhshëm ekonomik të aktivitetit të cilit i ngarkohen. Të gjitha shpenzimet e tjera njihen në periudhën që ndodhin.

Jeta e dobishme e aktiveve jomateriale vlerësohet të jetë fundore ose e pafundme. Aktivitetet jo-materiale me jetë të kufizuar amortizohen gjatë jetës së dobishme ekonomike. Periudha e amortizimit dhe metoda e amortizimit për një aktiv jomaterial me një jetë të dobishme të fundme rishikohet së paku në çdo fund të vitit financiar.

Ndryshimet në jetën e dobishme të pritshme, ose modeli i pritshëm i konsumit të përfitimeve ekonomike të ardhshme të përfshira në aktiv, llogariten duke ndryshuar periudhën e amortizimit ose metodologjinë, sipas rastit, të cilat pastaj trajtohen si ndryshime në vlerësimet kontabël. Shpenzimi i amortizimit të aktiveve jo-materiale me jetë të fundme paraqitet si një zë i veçantë në pasqyrën e të ardhurave.

Amortizimi njihet në fitim ose humbje në bazë të linjës së drejtpërdrejtë gjatë jetëgjatësisë së vlerësuar të softuerit, që nga data kur është në dispozicion për përdorim pasi që kjo pasqyron më së shumti modelin e pritur të konsumit të përfitimeve ekonomike të ardhshme të mishëruara në aktiv. Jeta e dobishme e vlerësuar e softuerit është katër vjet. Aktivitetet në proces, nëse ka, nuk amortizohen derisa të zbatohet softueri. Metodat e amortizimit, jetët e dobishme dhe vlerat e mbetura rishikohen në fund të çdo viti financiar dhe përshtaten nëse është e përshtatshme.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(s) Rënia në vlerë e aktiveve jo-financiare

Vlera kontabël e aktiveve jo-financiare të Bankës, përveç pronave të mbajtura për investim dhe aktiveve tatimore të shtyra, rishikohet në çdo datë raportimi për të përcaktuar nëse ka tregues për rënie vlerë. Nëse ka tregues të tillë, atëherë vlerësohet vlera e rikuperueshme e aktivit.

Vlera e rikuperueshme e një aktivi ose e njësisë gjeneruese të mjeteve monetare është më e madhja ndërmjet vlerës së tij të drejtë, minus kostot e shitjes dhe vlerës në përdorim. Në vlerësimin e vlerës në përdorim, flukset e vlerësuara të ardhshme të mjeteve monetare janë aktualizuar në vlerën e tyre aktuale duke përdorur një normë skontimi para taksave, që reflekton vlerësimin aktual të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike për aktivin.

Një humbje nga zhvlerësimi do të njihet nëse vlera kontabël e një aktivi ose NJGJM tejkalon vlerën e rikuperueshme të tij. Humbjet nga zhvlerësimi njihen në fitim apo humbje.

Një humbje në vlerë njihet nëse vlera e mbetur e një aktivi ose të njësisë gjeneruese të parasë (NKGJM) tejkalon vlerën e saj të mbulueshme.

Asetet e korporatës së Bankës nuk gjenerojnë flukse paraje të të ndar dhe nuk përdoren më shumë se një Njësi gjeneruese Monetare. Asetet e korporatës janë alokuar si NJGJM mbi një bazë të arsyeshme dhe të qëndrueshme dhe testohen për zhvlerësim si pjesë e testimit të NJGJM-së, ku janë alokuar asetet e korporatës.

Humbjet nga zhvlerësimi njihen në humbje ose fitim. Si fillim alokohen për të ulur vlerën kontabël neto të çdo emri të mirë të NJGJM-së, dhe më pas për të ulur vlerat kontabël neto të aseteve të tjera në NJGJM me një bazë proporcionale.

Një humbje nga zhvlerësimi në lidhje me emrin e mirë nuk njihet. Për asetet e tjera, një humbje nga zhvlerësimi do të rimerret deri në atë masë që vlera kontabël neto e aseteve të mos tejkalojë vlerën kontabël neto që do të përcaktohej, duke i zbritur amortizimin, nëqoftëse nuk është njohur një humbje nga zhvlerësimi.

(t) Provigjionet

Një provigjon njihet nëse, si rezultat i ngjarjeve të mëparshme, Banka ka një detyrim ligjor ose konstruktiv që mund të vlerësohet me besueshmëri, dhe është e mundur që një dalje e përfitimeve ekonomike do të kërkohet për të shlyer detyrimin. Provigjionet përcaktohen duke aktualizuar rrjedhat e pritshme të parasë me një normë para tatimit e cila reflekton vlerësimet aktuale të tregut për vlerën në kohë të parasë dhe rreziqet specifike të detyrimit. Mos pranimit i zbritjes njihet si kosto finance.

(u) Garancite financiare dhe angazhimet e kredise

Në rrjedhën normale të biznesit, Banka lëshon garanci financiare, të përbëra nga letra kredie, garanci dhe pranime. Garancitë financiare fillimisht njihen në pasqyrat financiare (brenda 'detyrimeve të tjera') me vlerën e drejtë, duke qenë primi i marrë. Pas njohjes fillestare, detyrimi i Bankës sipas secilës garanci matet me shumën më të madhe të shumës së njohur fillimisht të njohur më pak amortizimin kumulativ të njohur në pasqyrën e të ardhurave dhe vlerësimin më të mirë të shpenzimeve të kërkuara për të shlyer çdo detyrim financiar që del si rezultat i garancisë.

Çdo rritje e detyrimit që lidhet me garancitë financiare regjistrohet në pasqyrën e të ardhurave në shpenzimet e humbjes së kredisë. Primi i pranuar njihet në pasqyrën e të ardhurave në tarifat neto dhe të ardhurat nga komisionet në bazë të linjës së drejtë gjatë jetës së garancisë.

(v) Përfitimet e punonjësve

i. *Plani i kontributeve të përcaktuara*

Detyrimet për kontributet në planet e përcaktuara të kontributeve njihen si shpenzime kur shërbimi ofrohet dhe njihet si shpenzimet personeli në fitim ose humbje. Kontributet e parapaguara njihen si aktiv kur një shlyerje në para ose një reduktim në pagesat e ardhshme është i mundshëm. Detyrimet afat-shkurtra të punonjësve maten në bazë të paskontuar dhe njihen si shpenzime në momentin në të cilin kryhet shërbimi.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

4. Politika të rëndësishme kontabël (vazhdim)

(v) Përfitimet e punonjësve (vazhdim)

(i) Plani i kontributeve i percaktuar (vazhdim)

Banka derdh vetëm kontributet e detyruara shoqërore për të siguruar përfitimet e punonjësve pas daljes në pension. Qeveria e Shqipërisë është përgjegjëse për të siguruar strukturën minimale ligjore për pensionet në Shqipëri nën një plan të caktuar të kontributeve të pensionit. Kontributet e Bankës për planin e përfitimit të pensionit njihen në pasqyrën e fitim/humbjes në momentin që realizohen. Banka njih si detyrim shumë e paskontuar të kostos të parashikuara në lidhje me pushimet vjetore që priten të paguhet në këmbim të shërbimit të punonjësit për periudhën e mbyllur.

(ii) Përfitimet pas largimit nga puna

Përfitimet pas largimit nga puna njihen si shpenzim kur Banka është e angazhuar në mënyrë evidente, pa ndonjë mundësi reale tërheqjeje drejt një plani të detajuar formal për të përfunduar punësimin përpara datës së daljes në pension, ose për të siguruar përfitimet largimi nga puna si rezultat i një oferte të bërë për të inkurajuar largime të vullnetshme. Përfitimet nga lënia e punës në rastin kur largimi është i vullnetshëm prej punëmarresit njihen vetëm nëse Banka ka bërë paraprakisht një oferte mbi largimin e vullnetshëm, oferta ka probabilitet të lartë të pranohet, si dhe numri total i pranimeve mund të vlerësohet me përafërsi. Nëse përfitimet paguhet për më shumë se 12 muaj pas periudhës së raportimit, atëherë zhvlerësohen në vlerën e tyre të tashme.

5. Zbatimi fillestar i ndryshimeve të reja në standardet ekzistuese në fuqi për periudhën raportuese aktuale

Ndryshimet e reja në vijim të standardeve ekzistuese të nxjerra nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (IASB) janë efektive për periudhën aktuale raportuese, por miratimi i tyre nuk ka sjellë ndonjë ndryshim në politikat kontabël të Bankes:

- **Ndryshime ne SNRF 2 “Pagesat e bazuara ne aksione”** – Klasifikimi dhe matja e transaksioneve te pagesave te bazuara ne aksione (efektive duke filluar 1 janari 2018 e ne vazhdim),
- **Ndryshime ne SNRF 4 “Kontratat e sigurimit”** – Aplikuar ne SNRF 9 “Instrumentat financiare” me SNRF 4 “Kontratat e sigurimit” (efektive duke filluar 1 janari 2018 e ne vazhdim ose kur SNRF 9 “Instrumentat financiare” aplikohet per here te pare),
- **Ndryshime ne SNK 40 “Investime ne pasuri te paluajtshme”** – Transferimet ne investimet ne pasuri te paluajtshme (efektive duke filluar 1 janari 2018 e ne vazhdim),
- **KIRFN 22 “Transaksionet valutë dhe Konsiderata për avancat”** (efektive per periudhat vjetore qe fillojne me ose pas 1 janarit 2018),
- **Ndryshime ne SNRF 1 dhe SNK 28 per shkak te “Permiresimet e SNRF-ve (cikli 2014-2016)”** - Ndryshime qe rezultojne nga rishikimi vjetor qe u eshte bere SNRF-ve (SNRF 1, SNRF 12 and SNK 28) kryesisht me qellim qe te shmangen mosperputhjet dhe te qartesohet formulimi i standartit (ndryshimet e SNRF 1 dhe SNK 28 aplikohen per periudhat qe fillojne nga 1 janari 2018 e ne vazhdim).

6. Standardet e leshuara por jo efektive

Standartet e reja dhe te rishikuara dhe interpretimet qe jane leshuar por qe ende nuk jane efektive, deri ne daten e leshimit te ketyre pasqyave te Bankes, jane dhene me poshte. Banka ka per qellim te adaptoje keto standarte te reja dhe te rishikuara, nese jane te aplikueshme, kur te behen efektive.

SNRF 16 Qirate

SNRF 16 ka dale ne janar te vitit 2016 dhe zevendeson SNK 17 Qiradhenie, KIRFN 4 Percaktimi nese nje Marreveshje permban nje Qira, SIC-15 Qirate Operative-Nxitjet dhe KIS-27 Vleresimi i Substances se Transaksioneve qe Perfshijne Formen Ligjore te Qirase.

SNRF 16 percakton parimet per njohjen, matjen, paraqitjen dhe dhenien e informacioneve shpjeguese te qirase dhe kerkon qe qiramarrësit te japin llogari per te gjitha qirate sipas nje modeli te vetem ne bilanc, ngjashem me kontabilitetin per qirate financiare sipas SNK 17.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

6. Standardet e lehuara por jo efektive (vazhdim)

SNRF 16 Qirate (vazhdim)

Standardi përfshin dy përjashtime të njohjes për qiramarrësit - qirate të aktiveve "me vlerë të ulët" (p.sh., kompjuteret personale) dhe qirate afatshkurtra (dmth. me qera me një afat kohor prej 12 muaj ose më pak). Në datën e fillimit të një qiraje, një qiramarrës do të njohë një detyrim për të bërë pagesa të qirase (dmth. detyrimin e qirase) dhe një aktiv që përfaqëson të drejtën e përdorimit të aktivitetit bazë gjatë afatit të qirase (dmth. aktivin me të drejtë përdorimit). Qiramarrësit do t'u kërkohej të njohin vëzhgimet e interesit në detyrimet e qirase dhe shpenzimet e amortizimit në aktivin me të drejtë përdorimi.

Qiramarrësit gjithashtu do t'u kërkohej që të rivlerësojnë detyrimin e qirase me rastin e ngjarjeve të caktuara (p.sh. një ndryshim në afatin e qirase, një ndryshim në pagesat e qirase të ardhshme që rezultojnë nga një ndryshim në një indeks apo norme të përdorur për të përcaktuar këto pagesa). Qiramarrësi në përgjithësi do të njohë shumën e rimbartjes të detyrimit të qirase si një rregullim në aktivin e së drejtës së përdorimit.

Kontabiliteti i qiradhenesit sipas SNRF 16 është në thelb i pandryshuar nga kontabilizimi i aktual sipas SNK 17. Qiradhenesit do të vazhdojnë të klasifikohen të gjitha qirate duke përdorur të njëjtin parim klasifikimi si në SNK 17 dhe të bëjnë dallimin midis dy llojeve të qirase: qirate operative dhe financiare.

SNRF 16, i cili është efektiv për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2019, kërkon që qiramarrësit dhe qiradhenesit të bëjnë me shumë informacion shpjegues se sa sipas SNK 17.

Tranzicioni në SNRF 16

Banka do të zgjedhë të përdorë përjashtimet e propozuara nga standardi në kontratat e qirase për të cilat afatet e qirase përfundojnë brenda 12 muajve nga data e aplikimit fillestar dhe kontratat e qirase për të cilat aktiviteti themelor është me vlerë të vogël. Banka ka qirate të makinave dhe disa nga deget e saj me terma qiraje që përfundojnë brenda 12 muajve nga data e aplikimit fillestar dhe disa pajisje zyre (p.sh. makinat e printimit dhe fotokopjimit) që konsiderohen me vlerë të ulët.

Banka vendosi që do të zbatonte standardin nga data e tij e adoptimit të detyrueshme të datës 1 janar 2019 duke përdorur metodën retrospektive të modifikuar, pa ripunuar krahasimet. Pasuritë me të drejtën e përdorimit për qira të pronës maten në tranzicion në shumën e detyrimit të qirasë në shumën 36,866 mijë Lek. Ndikimet aktuale të miratimit të standardit më 1 janar 2019 mund të ndryshojnë sepse politikat e reja kontabël janë subjekt i ndryshimit deri sa Banka të paraqesë pasqyrat e saj financiare të para që përfshijnë datën e aplikimit fillestar.

Për standardet dhe interpretimet e reja të mëposhtme, Banka parashikon që miratimi i tyre nuk do të ketë ndikim material në pasqyrat financiare të Bankes në periudhën e aplikimit fillestar dhe nuk pritet të ketë ndikim mbi pasqyrat financiare të Bankes:

SNRF 17 "Kontratat e Sigurimeve" (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2021),

KIRFN 23 "Pasiguria mbi Trajtimin e Taksave mbi të Ardhurat" (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2019),

Ndryshimet në SNRF 9 "Instrumentet Financiare" - Karakteristikat e Parapagimit me Kompensim Negativ (efektiv për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 Janarit 2019),

Ndryshimet në SNRF 10 "Pasqyrat Financiare të Konsoliduara" dhe SNK 28 "Investimet në Shoqëritë dhe Siperarrjet e Perbashketa" - Shitja ose Kontributi i Aktiveve midis një Investitori dhe Bashkëpunëtorit të tij ose siperarrjes së përbashkët dhe ndryshimeve të metejshme (data efektive shtyhet për një kohë të pacaktuar deri sa metoda e kapitalit të jetë përfunduar),

Ndryshimet në SNK 19: Amendamenti i Planit, Reduktimi ose Zgjidhja - kontabilizimi kur një ndryshim, shkurtim ose shlyerje plani ndodh gjatë një periudhe raportuese (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2019),

Ndryshimet në SNK 28 "Investimet në Shoqëritë dhe Siperarrjet e Perbashketa" - Interesat Afatgjatë në Shoqëritë dhe Siperarrjet e Perbashketa (efektive për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janar 2019),

- **Ndryshime në standarde të ndryshme për shkak të "Përmirësimeve të SNRF-ve (cikli 2015-2017)"** që rrjedh nga projekti vjetor i përmirësimit të SNRF-ve, i cili hyn në fuqi për periudhat vjetore që fillojnë me ose pas 1 janarit 2019, duke përfshirë:
 - SNRF 3 Kombinimet e Biznesit dhe SNRF 11 Marrëveshjet e Perbashketa
 - SNK 12 Tatimet mbi të Ardhurat
 - SNK 23 Shpenzimet e huamarrjes.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar

(a) Të përgjithshme

Banka është e ekspozuar ndaj rreziqeve të mëposhtme nga përdorimi i instrumentave financiare:

- rreziku i kredisë
- rreziku i likuditetit
- rreziku i tregut
- rreziqet operationale.

Ky shënim paraqet informacion rreth ekspozimit të Bankës ndaj secilit prej rreziqeve të mësipërme, objektivat, politikat dhe proceset e Bankës për matjen dhe administrimin e rrezikut, dhe administrimin e kapitalit të Bankës.

Struktura e manaxhimit të rrezikut

Bordi Drejtues ka përgjegjësinë e plotë për vendosjen dhe kontrollin e strukturës së manaxhimit të riskut të Bankës. Bordi ka përcaktuar njësi të brendshme dhe komitete, të cilat janë përgjegjëse për zhvillimin dhe monitorimin e politikave të manaxhimit të rreziqeve në fushat e tyre specifike.

Janë vendosur politika të manaxhimit të riskut të Bankës për të identifikuar dhe analizuar risqet me të cilat përballlet Banka, për të vendosur limite të përshtatshme të riskut dhe kontrollit, dhe për të monitoruar risqet dhe përmbajtjen ndaj limiteve. Politikat dhe sistemet për menaxhimin e riskut rishikohen rregullisht për të reflektuar ndryshimet në kushtet e tregut si dhe produkteve dhe shërbimeve të ofruara. Banka ka për qëllim të ndërtojë një mjedis kontrolli të disiplinuar dhe konstruktiv, në të cilin të gjithë punonjësit kuptojnë rolin dhe detyrimet e tyre.

Komiteti i Auditimit është përgjegjës për monitorimin e përmbushjes së politikave dhe procedurave të Bankës, dhe për rishikimin e mjaftueshmërisë së strukturës së manaxhimit të riskut në lidhje me risqet me të cilat përballlet Banka. Komiteti i Auditit të Bankës mbështetet në keto funksione nga Auditimi i Brendshëm. Auditimi i Brendshëm ndërmerr rregullisht dhe ad-hoc rishikime të kontrollit dhe procedurave të manaxhimit të riskut, gjetjet e të cilave raportohen në Komitetin e Auditimit.

(b) Rreziku i kredisë

Rreziku i kredisë është rreziku i humbjeve financiare për Bankën në qoftë se një klient ose palë tjetër në një instrument financiar dështon në plotësimin e detyrimeve të tij kontraktuale, dhe lind kryesisht nga aktiviteti financiar i Bankës dhe nga investimet. Për qëllime të manaxhimit të riskut Banka konsideron dhe konsolidon të gjithë elementet e ekspozimit të riskut (sic janë rreziku i individëve në mos përmbushjen e detyrimit, vendndodhja dhe sektori ku operon kredimarrësi).

Administrimi i rrezikut të kredisë

Bordi i Drejtorëve ka deleguar përgjegjësinë për mbikqyrje të rrezikut të kredisë tek njësi e kredisë. Njësi e Kredisë është përgjegjëse për administrimin e rrezikut të kredisë, duke përfshirë:

- Formulimin e politikave të kredisë, kërkesat e mbulimit të kolateralit, vlerësimin e kredisë, gradat e riskut dhe raportimi, procedurat e dokumentimit të ligjore, dhe përmbushjen e kërkesave rregullatore dhe ligjore.
- Vendosjen e strukturës së autorizimit për aprovimin dhe rinovimin e kushteve të kredisë.
- Rishikimin dhe vlerësimin e rrezikut të kredisë përpara se ato t'i paraqiten klientit. Rinovimet dhe rishikimet janë subjekt i të njëjtit proces.
- Kufizimin e përqendrimeve të ekspozimit për palet e tjera, gjeografikisht dhe industrinë.
- Zhvillimin dhe mbajtjen e gradës së riskut për të kategorizuar ekspozimet në përputhje me masën e riskut të humbjes financiare të përballur dhe për të fokusuar manaxhimin me risqet potenciale. Sistemi i gradës së riskut përdoret në përcaktimin se kur mund të kërkohet provizion për zhvlerësimin ndaj ekspozimeve specifike të kredisë.

Komiteti i Kredisë së Bankës aprovon kërkesa për kredi deri në shumën 60,000 mijë Lekë, ndërsa kërkesat për kredi për më shumë se 60,000 mijë Lekë aprovohen nga Bordi i Drejtuesve të Bankës.

Rreziku i kredisë monitorohet nga Departamenti i Riskut të Bankës. Është përgjegjësi e tyre të shqyrtojnë dhe menaxhojnë rrezikun e kredisë, duke përfshirë rrezikun mjedisor dhe social për të gjitha palët.

Banka ka krijuar një proces të rishikimit të cilësisë së kredisë për të siguruar identifikimin e hershëm të ndryshimeve të mundshme në aftësinë kreditore të palëve, duke përfshirë rishikimet e rregullta të kolateralit. Kufijtë e palëve të kundërta përcaktohen nga përdorimi i sistemit të klasifikimit të riskut të kredisë, i cili cakton secilën kundërparti një vlerësim të rrezikut. Vlerësimet e rrezikut i nënshtrohen rishikimit të rregullt. Procesi i rishikimit të cilësisë së kredisë ka për qëllim të lejojë Bankën të vlerësojë humbjen e mundshme si rezultat i rreziqeve ndaj të cilave ajo është e ekspozuar dhe të ndërmarrë veprime korrigjuese.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Ekspozimi ndaj rrezikut te kredisë

Ekspozimet maksimale të kredisë përpara kolateralit si dhe ndryshimeve të tjera nga rreziku i kredisë në 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë si më poshtë:

	Vlerësimi i brendshëm	Shëni me	31 dhjetor 18	31 dhjetor 17
Vlera kontabël e mbajtur me koston e amortizuar				
Balanca me Bankat	A	12	2,665,834	3,517,936
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qëndrore	A	12	567,748	530,747
Investimet me bankat dhe institucionet financiare			3,235	-
Mudaraba – fonde investimi	E	13	209,749	216,130
Murabaha – aktivitetet financuese	A - E	14	4,828,598	4,241,260
Pjesa e papërdorur e anagzhimeve financiare		29	-	41,005
Garanci të dhëna klientëve	A	29	29,595	52,106
Totali			8,304,759	8,599,184

Vlerësimi i zhevesimit (Politike e aplikueshme nga data 1 Janar 2018)

Referencat e mëposhtme tregojnë se ku vlerësimi i zhvlerësimit të Bankës dhe metoda e matjes është përcaktuar në këtë raport. Duhet lexuar së bashku me *Përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit*.

- Perkufizimi i rasteve me vonese dhe trajtimi (Shenim 7.b).
- Nje shpjegim te vlerësimit te brendshëm te Bankës (Shenim 7.b).
- Si Banka perkufizon, llogarit monitoron probabilitetin e mospagimit, ekspozimin ndaj mospagimit dhe normen e mospagimit (Shenim 7.b).
- Kur Banka konsideron qe ka pasur nje rritje domethenese ne ekspozimin ndaj rrezikut te kredisë (Shenim 7.b).
- Politika e Bankes per segmentimin e aktiveve financiare ku ECL vleresohet mbi baza kolektive (Shenim 7.b).
- Detajet per llogaritjen e ECL per Fazen 1, Fazen 2 dhe Fazen 3 te aktiveve (Shenim 7.b).

(i) Perkufizimi i rasteve me vonese dhe trajtimi

Banka e konsideron një instrument financiar me vonese dhe për këtë arsye Faza 3 (kredi e zhvlerësuar) për llogaritjet ECL në të gjitha rastet kur huamarrësi bëhet 90 ditë më vonë për pagesat e saj kontraktuale. Banka përcakton një instrument financiar me vonese, i cili është plotësisht i ne linje me perkufizimin e zhvlerësimit te kredisë, kur plotëson një nga kriteret e mëposhtme:

1. Pamundësia për të paguar ("UTP"): Klienti është shënuar me vonese për shkak të pamundësisë për të paguar (tregohet në dosjen e treguesve të klienteve me vonese) dhe njëkohësisht ka së paku 1 financim aktiv, ose
 - a. vështirësi të konsiderueshme financiare të emetuesit ose të debitorit;
 - b. një shkelje e kontratës, si një vonesë ose delikuencë në pagesat e interesit ose të principalit;
 - c. kreditori, për arsye ekonomike ose ligjore që lidhen me vështirësitë financiare të huamarrësit, duke i dhënë huamarrësit një koncesion që kreditori nuk do ta merrte në konsideratë;
 - d. bëhet e mundur që huamarrësi të hyjë në falimentim ose riorganizim tjetër financiar;
 - e. zhdukja e një tregu aktiv për atë aktiv financiar për shkak të vështirësive financiare; ose
 - f. të dhënat e vëzhgueshme që tregojnë se ka një ulje të matshme në flukset monetare të ardhshme të vlerësuara nga një grup i aktiveve financiare që nga njohja fillestare e këtyre aktiveve, edhe pse rënia nuk mund të identifikohet ende me aktivet individuale financiare në grup, duke përfshirë:
 - i. ndryshime negative në statusin e pagesave të huamarrësve në grup (p.sh. një numër në rritje pagesash të vonuara); ose

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhevesimit (Politike e aplikueshme nga data 1 Janar 2018) (vazhdim)

(i) Perkufizimi i rasteve me vonese dhe trajtimi (vazhdim)

- ii. kushtet kombëtare ose lokale ekonomike që lidhen me mospagimin e asetëve në grup (p.sh. një rritje në shkallën e papunësisë në zonën gjeografike të huamarrësve, një rënie në çmimet e pronës për hipotekat në zonën përkatëse, një rënie në çmimet e naftës për financim asetëve ndaj prodhuesve të naftës, ose ndryshimeve të pafavorshme në kushtet e industrisë që prekin huamarrësit në grup).

ose

2. 90 DPD: Ekspozimi është më shumë se 90 ditë për të kaluarën (DPD90) dhe në të njëjtën kohë është aktive dhe shënohet si me vonese nga banka UBA (ky identifikim është i nevojshëm sepse për disa financime me pagesa / financime të paarritura, nuk reflekton saktë kohën e duhur të vonesës)

Kriteret e mësipërme janë zbatuar në të gjitha instrumentet financiare të mbajtura nga Banka dhe janë në përputhje me perkufizimin e klienteve me vonese të përdorur për qëllime të menaxhimit të rrezikut të brendshëm të kredisë.

Është politika e Bankës që të konsiderojë një instrument financiar si 'per trajtim' dhe prandaj ri-klasifikohet jashtë Fazës 3 kur asnjë nga kriteret e paracaktuar nuk ka qenë e pranishme për të paktën gjashtë muaj rresht. Vendimi nëse do të klasifikohet një aktiv si Faza 2 ose Faza 1 sapo permiresohet, varet nga shkalla e permiresimit të kredisë, në kohën e permiresimit dhe nëse kjo tregon se ka pasur një rritje të konsiderueshme në rrezikun e kredisë në krahasim me njohjen fillestare. Kriteri i Bankës për 'permiresimin' për qëllimet ECL është më pak e rreptë se kërkesa 24 mujore për ndalimin e cila është shpjeguar në Shënimin 4.d

(ii) Vlerësimi i brendshëm i Bankës dhe vlerësimi i PD-ve

Departamenti i rrezikut i pavarur i i Bankës vepron në modelet e brendshme të vlerësimit. Banka bën modele të veçanta për portofolin e saj kyç në të cilin klientët e saj janë nga 1 deri në 5 duke përdorur shkallën e brendshme. Modelet përfshijnë informacione cilësore dhe sasiore dhe, përveç informacionit specifik të huamarrësit, përdorin informacione plotësuese të jashtme të cilat mund të ndikojnë në sjelljen e huamarrësit. PD-të pastaj përshtaten për llogaritjet e SNRF 9 ECL për të inkorporuar informacionin me pritshmerite në të ardhmen dhe SNRF 9. Klasifikimi i fazës së ekspozimit. Kjo përsëritet për çdo skenar ekonomik siç është e përshtatshme.

Në tabelat e mëposhtme paraqitet prezantimi i aktiveve financiare të Bankës:

Vlerësimi i brendshëm	Pershkrimi i vlerësimit të brendshëm	Gama 12 muaj PD	Ekspozimi me vonese
Ecuria			
A	Standarde	0.00%-4.42%	7,516,278
B	Ne ndjekje	4.43%-19.91%	151,324
C	Nenstandarde	19.92%-48.4442%	210,904
D	Te dyshimta	48.4443%-84%	261,245
E	Te humbura	85%-100%	135,413
Totali			8,275,164

Të arkëtueshmet financiare Murabaha në fazat dhe vlerësimet e përcaktuara:

Shkalla e vlerësimit të brendshëm	31 dhjetor 2018			31 dhjetor 2017	
	Shkalla 1	Shkalla 2	Shkalla 3	Totali	Totali
A	6,337,059	1,179,219	-	7,516,278	7,782,597
B	2,276	149,048	-	151,324	161,422
C	3,682		207,222	210,904	40,029
D	-	10,513	250,732	261,245	68,570
E	-	304	135,109	135,413	453,455
Totali	6,343,017	1,339,084	593,063	8,275,164	8,506,073

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhevesimit (Politike e aplikueshme nga data 1 Janar 2018) (vazhdim)

(iii) Thesari, tregtia dhe marrëdhëniet ndërbankare

Thesari i Bankës, tregtia dhe marrëdhëniet ndërbankare dhe palët e kundërta përbëhen nga institucionet e shërbimeve financiare, bankat etj.

Për këto marrëdhënie, departamenti i rrezikut i Bankës analizon informacione të disponueshme për publikun, si informacioni financiar dhe të dhëna të tjera të jashtme, p.sh. vlerësimi i agjencive ndërkombëtare të vlerësimit (S & P) dhe cakton vlerësimin e brendshëm.

(iv) Kreditimi bizneseve të vogla dhe korporatave

Për kreditë e korporatave, huamarrësit vlerësohen nga punonjësit e rrezikut të specializuar të Bankës. Vlerësimi i rrezikut të kredisë bazohet në një model të vlerësimit të kredisë që merr parasysh informacione të ndryshme historike, aktuale dhe të ardhshme si:

- Informacioni financiar historik së bashku me parashikimet dhe buxhetet e përgatitura nga klienti. Ky informacion financiar përfshin rezultatet e realizuara dhe të pritshme, raportet e aftësisë paguese, raportet e likuiditetit dhe çdo raport tjetër relevant për të matur performancën financiare të klientit.
- Çdo informacion publik në dispozicion për klientët nga palët e jashtme. Kjo përfshin notat e klasifikimit të jashtëm të lëshuara nga agjencitë e vlerësimit, raportet e pavarura të analistëve, çmimet e obligacioneve të tregtuara publikisht ose CDS ose njoftimet për shtyp dhe artikujt.
- Çdo informacion makroekonomik ose gjeopolitik, p.sh., rritja e PBB-së relevante për segmentet specifike të industrisë dhe gjeografike ku vepron klienti.
- Çdo informacion tjetër objektivisht mbështetës mbi cilësinë dhe aftësitë e menaxhmentit të klientit relevant për performancën e kompanisë.

Kompleksiteti dhe granulariteti i teknikave të vlerësimit ndryshon në bazë të ekspozimit të Bankës dhe kompleksitetit dhe madhësisë së klientit. Disa nga kreditë më pak komplekse për biznese të vogla janë vlerësuar në modelet e Bankës për produktet me pakicë.

(v) Kreditë konsumatore dhe hipotekore për individët

Huadhënia konsumatore përfshin kreditë personale, hipotekat dhe overdraft. Këto produkte së bashku me hipotekat e individëve dhe disa nga kreditimet më pak komplekse të biznesit të vogël janë vlerësuar nga një instrument i automatizuar i rezultateve, i drejtuar kryesisht nga ditët e kaluara. Inputet e tjera kryesore në modelet janë:

- Produktet e kreditimit të konsumatorëve: përdorimi i limiteve dhe paqëndrueshmëria e tyre, rritja e PBB-së, normat e papunësisë, ndryshimet në të ardhurat personale / nivelet e pagave në bazë të të dhënave të llogarive rrjedhëse, borxhi personal dhe rivlerësimi i interesave të pritshëm
- Kredite hipotekore për individë: rritja e PBB-së, normat e papunësisë, ndryshimet në të ardhurat personale / nivelet e pagave bazuar në të dhënat e llogarive rrjedhëse, borxhi personal dhe rivlerësimi i interesave të pritshëm

(vi) Ekspozimi për rastet me vonese

Ekspozimi për rastet me vonese bazohet në shumat që Banka pret që të jetë në borxhe në kohën e mospagimit, gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur. EAD-të 12-mujore dhe jetëgjatëse përcaktohen në bazë të profilit të pritshëm të pagesës, i cili ndryshon sipas llojit të produktit. Për produktet me amortizim dhe financimet me ripagim të plotë, kjo bazohet në ripagimet kontraktuale që i detyrohen huamarrësit gjatë një periudhe 12 mujore ose jetëgjatësi.

Për të llogaritur EAD për një hua të Faza 1, Banka vlerëson ngjarjet e mundshme të mospagimit brenda 12 muajve për llogaritjen e 12mECL. Megjithatë, nëse një kredi Faza 1 që pritet të falimentojë në 12 muajt nga data e bilancit dhe pritet gjithashtu të permiresohet dhe pastaj të rivendoset përsëri, atëherë merren parasysh të gjitha ngjarjet e paracaktuara të lidhura. Për aktivet financiare të Fazës 2, Fazës 3 dhe POCI, ekspozimi në mungesë konsiderohet për ngjarjet gjatë jetës së instrumenteve.

Banka përcakton EADs duke modeluar gamën e rezultateve të mundshme të ekspozimit në pika të ndryshme në kohë, që korrespondon me skenarët e shumëfishtë. SNRF 9 PD-të pastaj i caktohen secilit skenar ekonomik bazuar në rezultatit e modeleve të Bankës.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhevesimit (Politike e aplikueshme nga data 1 Janar 2018) (vazhdim)

(vii) Humbja e caktuar nga mospagimi

Për portofolin e kredisë, vlerat LGD vlerësohen të paktën çdo tre muaj nga departamenti i rrezikut të specializuar të Bankës. Vlerësimi i rrezikut bazohet në një kornizë të standardizuar të vlerësimit LGD që rezulton me një normë të caktuar të LGD. Këto norma LGD marrin parasysh EAD të pritur në krahasim me shumën që pritet të mbulohet ose realizohet nga çdo kolateral i mbajtur. Banka e segmenton portofolin e saj në huadhënien e biznesit dhe individëve, bazuar në karakteristikat kryesore që janë relevante për vlerësimin e flukseve të ardhshme të parasë.

Banka vlerëson LGD-të rregullatore dhe SNRF 9 në një bazë të vetme. Sipas SNRF 9, normat e LGD vlerësohen për segmentin e Fazës 1, Fazës 2, Fazës 3 dhe POCI SNRF 9 të secilës klasë të aktiveve. Inputet për këto norma LGD vlerësohen dhe, aty ku është e mundur, kalibrohen përmes testimit të kaluarave kundër rikuperimeve të fundit. Këto përsëriten për çdo skenar ekonomik sipas nevojës.

(viii) Rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë

Banka vazhdimisht monitoron të gjitha asetet që i nënshtrohen ECL-ve. Për të përcaktuar nëse një instrument ose një portofol instrumentesh i nënshtrohet 12mECL ose LTECL, Banka vlerëson nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare. Banka konsideron një ekspozim që është rritur ndjeshëm në rrezikun e kredisë kur SNRF 9 lif life PD është dyfishuar që nga njohja fillestare dhe është rritur me më shumë se 10 DPD.

Banka aplikon gjithashtu një metodë të mesme cilësore për të nxitur një rritje të ndjeshme të rrezikut të kredisë për një aktiv, siç është lëvizja e një klienti / financimi në listën e vrojtimit ose llogaria që bëhet për t'u siguruar. Në raste të caktuara, Banka mund të marrë në konsideratë gjithashtu që ngjarjet e shpjeguara në Shënimin 7.b janë një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë, në krahasim me një vonesë. Pavarësisht nga ndryshimi në shkallët e kredisë, nëse pagesat kontraktuale janë më shumë se 10 ditë të kaluara, rreziku i kredisë konsiderohet të jetë rritur ndjeshëm që nga njohja fillestare.

Kur vlerëson ECL-të në baza kolektive për një grup aktivesh të ngjashme (siç përcaktohet në Shënimin 7.), Banka zbaton të njëjtat parime për të vlerësuar nëse ka pasur një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare

(ix) Grupimi i mjeteve financiare të matura në baza kolektive

Siç është shpjeguar në Shënimin 2.6.1 varur nga faktorët më poshtë, Banka llogarit ECL-të ose në baza kolektive ose individuale. Klasa e mjeteve ku Banka llogarit ECL në baza individuale përfshijnë:

- natyra specifike e financimit dhe kushtet e saj kontraktuale dhe financiare (maturimi, norma e referencës, etj.);
- Profili i ekspozimit deri në maturim në lidhje me lëvizjet potenciale të tregut;
- ekzistenca e kolateralit ose garancive; dhe
- potenciali për të mospaguar bazuar në vlerësimin e rrezikut të brendshëm.
- Thesari, tregtia dhe marrëdhëniet ndërbankare (të tilla si detyrimet nga bankat, kolaterali i parasë së gatshme për letrat me vlerë të huazuara dhe marrëveshjet e anasjellta të riblerjes dhe instrumentet e borxhit me kosto të amortizuar / FVOCI
- Ekspozimet që janë klasifikuar si POCI kur kredia origjinale është çregjistruar dhe një hua e re është njohur si rezultat i një ristrukturimi të borxhit të drejtuar nga kredia.

Klasat e aktiveve ku Banka llogarit ECL në baza kolektive përfshijnë:

- Bilancet më të vogla dhe më të përgjithshme të kreditimit të biznesit të vogël të Bankës
- Faza 1 dhe 2 biznesi individë
- Ekspozimet e POCI të blera të menaxhuara në baza kolektive

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zvelesimit (Politike e aplikueshme nga data 1 Janar 2018) (vazhdim)

(ix) Grupimi i aktiveve financiare i matur mbi baza kolektive (vazhdim)

Banka e grupon këtë ekspozim në portofole më të vogla homogjene, bazuar në një kombinim të karakteristikave të brendshme dhe të jashtme të huave, si:

- Lloji i produktit (blerje për me qira / përdorim personal, overdraft, hua personale e pasiguruar, karta krediti etj.)
- Lloji i pronës (cilesi e larte, standarde, cilesi e ulët)
- Vendndodhja gjeografike / qëndrimi i huamarrësit
- Treguesit e vlerës së kredisë
- Vlerësimi i brendshëm
- Vlera e ekspozimit
- Shfrytëzimi
- Vlera e ekspozimit
- Industria e Huamarrësit
- Lloji i kolateralit

(x) Informacionet me veshtrim nga e ardhmja

Vlerësimi i një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe llogaritja e humbjeve të pritura të kreditit, të dyja përfshijnë informacionin e ardhshëm. Banka ka kryer analiza historike dhe ka identifikuar variabla kryesorë ekonomike që ndikojnë në rrezikun e kredisë dhe humbjet e pritshme të kredisë për çdo portofol.

Ndikimi i variablave ekonomike në probabilitetin e mospagimit, humbja e paracaktuar nga mospagimi dhe ekspozimi të mospagimit përcaktohet duke përdorur regresionin statistikor për të kuptuar ndryshimet e ndikimit në këto variabla kanë patur historikisht normat e mungesës dhe mbi komponentët e humbjes së caktuar nga mospagimi dhe ekspozimit të mospagimi.

Përveç skenarit ekonomik bazë, modeli siguron gjithashtu një rast të mirë dhe skenarin më të keq dhe skenarët e skenarit për të siguruar që jo-linearitetet janë kapur. Banka ka arritur në konkluzionin se tre skenare ose më pak kapin në mënyrë të përshtatshme jo-linearitetin. Peshat e skenarit përcaktohen nga një kombinim i analizës statistikore, duke marrë parasysh gamën e rezultateve të mundshme që secili skenar i zgjedhur është përfaqësues. Banka vlerëson se këto parashikime përfaqësojnë vlerësimin më të mirë të rezultateve të mundshme.

(xi) Analiza e karakteristikave të rrjedhës së parasë kontraktuale

Pasi Banka të përcaktojë se modeli i biznesit të një portofoli specifik është mbajtja e mjeteve financiare për të mbledhur flukse monetare kontraktuale (ose duke mbledhur flukse monetare kontraktuale dhe duke shitur aktivet financiare), ajo duhet të vlerësojë nëse kushtet kontraktuale të aktivitetit financiar rriten në datat specifike të flukseve të mjeteve monetare që janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit për principalin e mbetur. Për këtë qëllim, interesi përcaktohet si një shumë për vlerën kohore të parasë dhe për rrezikun e kredisë që lidhet me shumën e principalit të papaguar gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe për rreziqet dhe kostot themelore të huadhënies, si dhe një marzh fitimi. Ky vlerësim do të kryhet në baza instrumentesh sipas instrumentit në datën e njohjes fillestare të aktivitetit financiar.

Kur vlerëson nëse flukset monetare kontraktuale janë vetëm pagesa e principalit dhe interesit, Banka ka konsideruar kushtet kontraktuale të instrumentit. Kjo do të përfshijë vlerësimin nëse aktiviteti financiar përmban një term kontraktual që mund të ndryshojë kohën ose shumën e flukseve të mjeteve monetare kontraktuale në mënyrë që të mos plotësojë këtë kusht. Banka konsideron:

- Parapagimi, afati i zgjerimit
- Nëse kërkesa është e kufizuar në aktivet e specifikuar ose flukset e mjeteve monetare
- Instrumentet e lidhura me kontratë

(xii) Zhvlerësimi i Përgjithshëm

Llogaritja e humbjeve të pritshme të kreditit kërkon përdorimin e vlerësimeve kontabël të cilat, sipas përkufizimit, rrallë do të jenë të barabarta me rezultatet aktuale. Menaxhmenti ushtron gjykim në zbatimin e politikave kontabël të Bankës

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhyesimit (Politike e aplikueshme nga data 1 Janar 2018) (vazhdim)

(xii) Zhvlerësimi i Përgjithshëm (vazhdim)

Instrumentet financiare në Fazën 1 kanë humbjen e pritshme të tyre të kreditit të matur në një shumë të barabartë me pjesën e humbjeve të pritshme të kreditit që rezultojnë nga ngjarjet e mundshme të mundshme gjatë 12 muajve të ardhshëm. Instrumentet në Fazat 2 ose 3 kanë humbjet e pritshme të kreditit të matura në bazë të humbjeve të pritura të kreditit në baza të jetës.

(xiii) Shpjegimi i Inputeve, Supozimeve dhe Teknikave të Vlerësimit

Humbja e pritshme e kredisë matet në bazë të një periudhe 12-mujore ose jetëgjatëse në varësi të faktit nëse ka ndodhur një rritje e ndjeshme e rrezikut të kredisë që nga njohja fillestare ose nëse një aktiv konsiderohet për zhvlerësim. Informacioni ekonomik i avancuar gjithashtu përfshihet në përcaktimin e PD-së 12-mujore dhe të jetës, EAD. Këto supozime ndryshojnë sipas llojit të klientëve të ndarë në Biznes dhe Individë. Humbjet e pritshme të kredisë janë produkti i skontuar i probabilitetit të mosplotësimit (PD) dhe ekspozimit me vonesë (EAD).

(xiv) Probabiliteti i Mospagimit

Probabiliteti i mospagimit paraqet gjasat e një huamarrësi që nuk përmbush detyrimet financiare gjatë 12 muajve të ardhshëm ose gjatë jetës së mbetur të detyrimit. Si rregull, probabiliteti i mospagimit perjetë llogaritet duke përdorur probabilitetin 12 mujor të mospagimit, të zhveshur nga çdo diferencë e konservatorizmit, si një pikënisje. Pas kësaj, përdoren metoda të ndryshme statistikore për të gjeneruar një vlerësim se si do të zhvillohet profili i mospagimit nga pika e njohjes fillestare gjatë gjithë jetës së financimit ose portofolit të financimeve.

Në rastet e kufizuara kur disa inputet nuk janë në dispozicion të grupimit të plotë, për llogaritjen përdoren mesataret dhe krahasimi i inputeve.

(xv) Analiza e ndjeshmërisë

Supozimet më të rëndësishme që ndikojnë në zbritjet e pritshme të humbjes së kredisë janë si më poshtë:

Portofolet e biznesit

- PBB-ja tremujore sipas metodës së prodhimit, rregulluar nga sezoni - Çmimet aktuale të PBB-së:
 - Industria
 - Shërbimet e Pasurive të Patundshme
 - VSHB Vlera e Shtuar Bruto
 - PBB Produkti i Brendshëm Bruto

- PBB-ja tremujore sipas qasjes së shpenzimeve, çmimet konstante
 - Shpenzimet e Konsumit Final
 - Formimi i kapitalit fiks bruto
 - Absorbimi vendor
 - Eksporti Neto
 - Importi
 - Eksporti
 -

- Portfoli i individëve Tregu i Punës - Anketa e Forcave të Punës:
 - Shkalla e papunësisë
 - Pjesëmarrja në fuqinë punëtore

- Çmimet:
 - Indeksi i Çmimeve të Konsumatorit (CPI)
 - Indeksi i Çmimeve të Prodhimit (PPI)

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Vlerësimi i zhvesimit (Politike e aplikueshme nga data 1 Janar 2018) (vazhdim)

(xv) Analiza e ndjeshmerise (vazhdim)

Politikat e fshirjes

Banka fshin balancën e një aktivi dhe cdo fondi tjetër për humbjet nga zhvlerësimi të lidhur me të, kur departamenti i kredisë përcakton që aktivi nuk do të arkëtohet më. Ky përcaktim bëhet pasi merren në konsiderat informacione të rëndësishme, të tilla si ndryshimi domethënës i pozicionit financiar të huamarrësit / emetuesit, sipas të cilave huamarrësi / emetuesi nuk mund të paguajë me detyrimin, apo që flukset nga ekzekutimi i kolateralit nuk do të jenë të mjaftueshme për të mbuluar të gjithë ekspozimin. Për huatë me balancë më të vogël të standardizuar, vendimet e përgjithshme për fshirje janë bazuar në statusin e vonësës të produktit specifik.

Gjatë vitit 2018 Banka nuk ka fshirë të arkëtueshme financiare (Në 2017: 26,268 mijë Lek).

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë

Banka mban kolateral kundrejt të arkëtueshmeve financiare në formën e interesave hipotekare mbi pronën, letrat me vlerë të tjera të regjistruara mbi pasuritë dhe garancitë. Vlerësimet e vlerës së drejtë bazohen në vlerën e kolateralit të vlerësuar në kohën e huamarrjes dhe përditësohen me frekuencë tremujore dhe gjithashtu kur aktivi vlerësohet individualisht si i zhvlerësuar. Një vlerësim i vlerës së drejtë të kolateralit të mbajtur kundrejt të arkëtueshmeve financiare më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 është paraqitur më poshtë:

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

	Ekspozimi maksimal i rrezikut te kredisë	Prona të patundshme	Makineri, pajisje dhe inventar	Mjete monetare të bllokuara	Të tjera	Totali i kolateralit	Ekspozimi neto	ECL perkatese
31 dhjetor 2018								
Aktivët Financiare								
Balanca me Bankat	2,665,834	-	-	-	-	-	2,663,972	1,862
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qëndrore	567,748	-	-	-	-	-	567,748	-
Investimet me bankat dhe institucionet financiare	3,235	-	-	-	-	-	3,235	-
Mudaraba – fonde investimi	209,749	-	-	-	-	-	32,557	177,192
Murabaha – aktivite financuese	4,828,598	10,794,662	704,054	22,825	947,954	12,469,495	4,726,570	102,028
<i>Biznes</i>	3,614,148	8,176,010	662,308	7,763	836,642	9,682,723	3,549,929	64,219
<i>Individe</i>	1,214,450	2,618,652	41,746	15,062	111,312	2,786,772	1,176,641	37,809
Pjesa e papërdorur e anagzhimeve financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Garanci të dhëna klientëve	29,595	-	-	-	-	-	29,595	-
Totali	8,304,759	10,794,662	704,054	22,825	947,954	12,469,495	8,023,677	281,082
	Ekspozimi maksimal i rrezikut te kredisë	Prona të patundshme	Makineri, pajisje dhe inventar	Mjete monetare të bllokuara	Të tjera	Totali i kolateralit	Ekspozimi neto	ECLs perkatese
31 dhjetor 2017								
Aktivët Financiare								
Balanca me Bankat	3,517,936	-	-	-	-	-	3,517,936	-
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qëndrore	530,747	-	-	-	-	-	530,747	-
Investimet me bankat dhe institucionet financiare	-	-	-	-	-	-	-	-
Mudaraba – fonde investimi	216,130	-	-	-	-	-	50,321	165,809
Murabaha – aktivite financuese	4,241,260	10,664,470	659,242	64,529	21,100	11,409,341	4,010,307	230,953
<i>Biznes</i>	3,231,496	8,468,777	412,486	27,269	-	8,908,532	3,035,502	195,994
<i>Individe</i>	1,009,764	2,195,693	246,756	37,260	21,100	2,500,809	974,805	34,959
Pjesa e papërdorur e anagzhimeve financiare	41,005	-	-	-	-	-	41,005	-
Garanci të dhëna klientëve	52,106	-	-	-	-	-	52,106	-
Totali	8,599,184	10,664,470	659,242	64,529	21,100	11,409,341	8,202,422	396,762

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

Kolaterali në përgjithësi nuk kërkohet për bilancet me bankat dhe institucionet financiare, dhe asnjë kolateral i tillë nuk është mbajtur më 31 dhjetor 2018 ose 2017.

Efekti financiar i kolateralit është paraqitur duke ndarë vlerën e kolateralit veçmas:

- (i) ato aktive ku vlera e kolateralit është e barabartë ose mbivendoset me vlerën kontabël të aktiveve (mbi-kolateralizuara), dhe
- (ii) ato aktive ku vlera e kolateralit është më e vogël se vlera kontabël e aktiveve (aktivet e nën-kolateralizuara).

Tabelat tregojnë vlerat e variablaive / supozimeve të rëndësishme ekonomike që përdoren në secilin nga skenarët ekonomikë për llogaritjet ECL:

	Biznes	Individe	Totali
31 dhjetor 2018			
Optimist (25%)	15,537	8,357	23,894
Baze (50%)	32,077	18,834	50,911
Pesimist (25%)	16,605	10,618	27,223
Total	64,219	37,809	102,028
01 Janar 2018			
Optimist (25%)	46,707	9,789	56,496
Baze (50%)	94,106	20,682	114,788
Pesimist (25%)	47,473	10,978	58,451
Total	188,286	41,449	229,735

Vlera e kolateraleve për 31 dhjetor 2018 është si më poshtë:

2018	Aktive te mbi-kolaterizuara		Aktive te nen-kolaterizuara	
	Vlera Kontabel e aktivitet	Vlera e drejte e kolateralit	Vlera Kontabel e aktivitet	Vlera e drejte e kolateralit
Korporata	686,307	1,408,352	-	-
SME	2,579,051	7,489,693	55,852	9,626
Persona fizike	276,566	771,530	7,099	3,523
Individe	1,138,539	2,745,002	85,183	41,770

Vlera e kolateraleve për 31 dhjetor 2017 është si më poshtë:

2017	Aktive te mbi-kolaterizuara		Aktive te nen-kolaterizuara	
	Vlera Kontabel e aktivitet	Vlera e drejte e kolateralit	Vlera Kontabel e aktivitet	Vlera e drejte e kolateralit
Korporata	669,268	1,351,185	-	-
SME	2,165,646	6,856,963	92,017	59,620
Persona fizike	261,135	614,047	35,529	26,717
Individe	967,764	2,471,570	49,900	29,239

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Kolaterali dhe përmirësime të tjera të kredisë (vazhdim)

Detajet e aktiveve të marra nga Banka nëpërmjet marrjes në posedim të kolateralit të mbajtur si garanci kundrejt të arkëtueshmeve financiare janë paraqitur në Shënimin 12. Politika e Bankës është të ndjekë realizimin e kolateralit. Banka në përgjithësi nuk e përdor kolateralin jo të gatshëm për operacionet e veta.

Detajet e fondeve Mudaraba-investuese të mbajtura nga Banka më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, janë paraqitur në Shënimin 13.

Banka monitoron përqendrimet e rrezikut të kredisë sipas sektorëve dhe sipas vendndodhjes gjeografike. Një analizë e përqendrimeve të rrezikut të kredisë nga paraja dhe ekuivalentët e saj, investimet me bankat dhe institucionet financiare dhe bilancet e kufizuara me Bankën Qendrore (së bashku si 'Paratë e gatshme dhe bilancet me bankat'), Detajet nga aktivitetet financuese në datën e raportimit janë paraqitur më poshtë:

	Arka dhe balancat me bankat				Të arkëtueshme financiare			
	31 dhjetor 2018	Si % mbi totalin	31 dhjetor 2017	Si % mbi totalin	31 dhjetor 2018	Si % mbi totalin	31 dhjetor 2017	Si % mbi totalin
Vlera kontabël	3,236,817		4,048,683		4,828,598		4,241,260	
Të përqendrura sipas sektorit								
Korporata	-		-		3,412,790	71%	2,983,855	70%
Qeveri	985,073	30%	443,349	11%	-	0%	-	0%
Institucione financiare	2,251,744	70%	3,605,334	89%	201,358	4%	247,641	6%
Për individët	-	0%	-	0%	1,214,450	25%	1,009,764	24%
Totali	3,236,817		4,048,683		4,828,598		4,241,260	
% e përqendrimit për cdo zë	40%		49%		60%		51%	

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e rrezikut te perqendrimit

Përqëndrimet sipas vendndodhjes për llogaritë me bankat dhe institucionet e tjera financiare maten bazuar në vendndodhjen e njësisë së Bankës që mban aktivin, që ka një lidhje të lartë me vendndodhjen e huamarrësit. Përqëndrimi i vendndodhjes për letrat me vlere matet bazuar në vendndodhjen e emetuesit të letrës me vlerë.

Arka dhe balancat me bankat mbahen me bankën qendrore që ka graden B+ (2017: B+) dhe bankat dhe institucionet financiare bazuar ne klasifikimet e kompanise Standard & Poor's qe jane si me poshte vijon:

	Arka dhe balancat me bankat		Të arkëtueshme financiare	
	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Klasifikimi A to BBB+	868	359	=	=
Klasifikimi BBB to B-	2,702,507	3,039,201	-	-
Pa klasifikim	206,245	612,731	4,828,598	4,241,260
	2,909,620	3,652,291	4,828,598	4,241,260
Arka (Note 12)	327,197	396,392	=	=
Totali	3,236,817	4,048,683	4,828,598	4,241,260

Paraja dhe balancat me bankat përfshijnë balancat e kufizuara me Bankën Qendrore dhe investimet me bankat dhe institucionet financiare.

Përqëndrimi i rrezikut sipas sektorëve ekonomikë brenda portofolit të borxhit nga financimet janë si më poshtë:

Ne mije Leke	31 dhjetor 2018		31 dhjetor 2017	
	Shuma	%	Shuma	%
Tregtia, riparimi i automjeteve dhe artikujve shtepiake	2,188,336	45.32%	1,502,615	35.43%
Tregti me pakice	1,214,451	25.15%	1,145,430	27.01%
Prodhimi dhe shperndarja e energjise elektrike, gazit dhe ujit	50,440	1.04%	0	0.00%
Industria perpunuese	336,444	6.97%	455,938	10.75%
Ndertimi	696,740	14.43%	516,212	12.17%
Ndermjetesimi monetar dhe financiar	201,358	4.17%	254,309	6.00%
Transporti, Magazini dhe Telekomunikacioni	15,133	0.31%	40,997	0.97%
Bujqesia dhe gjuetia	521.6	0.01%	10,988	0.26%
Kolektive, sociale dhe personale	23,866	0.49%	41,909	0.99%
Shendetesi dhe pune sociale	12,705	0.26%	22,598	0.53%
Edukimi	41,980	0.87%	32,588	0.77%
Hotele dhe restorante	41,320	0.86%	109,417	2.58%
Te tjera	5,303	0.11%	108,259	2.55%
Totali i financimeve te arketueshme(perpara zhvleresimit)	4,828,598	100%	4,241,260	100%

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(b) Rreziku i kredisë (vazhdim)

Analiza e rrezikut të përqendrimit (vazhdim)

Te arketueshme financiare të detajuara sipas segmenteve të biznesit më 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 janë paraqitur në tabelat më poshte:

	31 dhjetor 2018					
	Individe	Korporata	SME	Person fizik	Staf	Totali
Linje kredie	1,389	-	-	-	-	1,389
Financime						
Afatshkurter	2,173	396,785	902,589	41,952	822	1,344,321
Afatmesem	135,178	82,996	1,021,044	56,887	8,371	1,304,476
Afatgjate	1,020,877	208,799	747,064	186,229	62,986	2,225,955
Minus tarifen e aplikimit	(17,338)	(4,047)	(22,625)	(3,525)	(8)	(47,543)
Totali	1,142,229	684,533	2,648,072	281,543	72,171	4,828,598

	31 dhjetor 2017					
	Individe	Korporata	SME	Person fizik	Staf	Totali
Linje kredie	1,195	-	-	-	-	1,195
Financime						
Afatshkurter	8,564	386,181	874,953	59,438	792	1,329,928
Afatmesem	134,593	59,161	791,310	64,686	12,248	1,061,998
Afatgjate	828,562	209,326	636,111	174,470	38,588	1,887,057
Minus tarifen e aplikimit	(14,768)	(3,515)	(16,762)	(3,863)	(10)	(38,918)
Totali	958,146	651,153	2,285,612	294,731	51,618	4,241,260

Në 31 dhjetor 2018 dhe 2017, Banka ka angazhimet e patërhequra të kredisë si vijon:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Pjesa e papërdorur e financimit	-	41,005

Analizat e zhvleresimit

Analizat e zhvleresimit për të arkëtueshmet financiare më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 dhe lëvizjet në humbjet nga zhvleresimi janë paraqitur në Shënimin 14.

Norma e fitimit për financimet varion nga 2.5% në 13.53% në vit për valutë dhe nga 2.26% në 17% në vit në Lekë (31 dhjetor 2017: nga 2.5% në 13.53% në vit në valutë dhe nga 2.26% në 17% në vit në Lekë). Lëvizjet në provizionet për detyrimet nga financimet e detajuara sipas segmenteve të biznesit për 31 dhjetor 2018 dhe 31 dhjetor 2017 janë paraqitur në tabelat e mëposhtme:

	31 dhjetor 2018					
	Individe	Korporata	SME	Person fizik	Staf	Totali
Shumat në fillim të vitit	34,959	-	189,347	6,589	58	230,953
Ndryshimet në ECL nga miratimi i SNRF 9	4,817	2,259	(6,624)	(3,285)	1,615	(1,218)
Shumat e rivendosura në fillim të vitit	39,776	2,259	182,723	3,304	1,673	229,735
Shpenzimet për zhvleresim	11,704	1,047	14,028	2,402	185	29,366
Rimarrja nga zhvleresimi	(20,635)	(992)	(132,998)	(1,039)	(1,409)	(157,073)
Shumat në fund të vitit	30,845	2,314	63,753	4,667	449	102,028

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit

Rreziku i likuiditetit është rreziku që Banka mund të ndeshë vështirësi në përballimin e detyrimeve të saj financiare, që shlyhen me para ose aktive të tjera financiare.

Administrimi i rrezikut të likuiditetit

Qëndrimi i Bankës për të menaxhuar rrezikun e likuiditetit është të sigurohet, sa më shumë që të jetë e mundur, që do të ketë përherë likuiditet të mjaftueshëm për të shlyer detyrimet e saj si në kushte normale ashtu edhe në kushte të pafavorshme, pa pësuar humbje të papranueshme ose pa rrezikuar çënimin e emrit të saj.

Thesari merr informacion nga njësitë e tjera në lidhje me profilin e likuiditetit të aktiveve dhe pasiveve të tjera financiare dhe detajet e flukseve të ardhshme të parave që rezultojnë nga aktivitetet e ardhshme. Thesari mban balanca të një portofoli me aktive afatshkurtra likuide, të përbërë kryesisht nga bonot e thesarit likuide afatshkurta dhe vendosje me bankat dhe institucione të tjera financiare, për të siguruar një nivel të mjaftueshëm të likuiditetit të Bankës.

Thesari monitoron në baza ditore përputhshmërinë me rregulloret dhe limitet rregullatore të vendosura nga banka e Shqipërisë. Të gjithë politikat dhe procedurat e likuiditetit janë subjekt i rishikimeve dhe aprovimeve nga Komiteti i Aktiveve dhe Pasiveve të Bankës ('ALCO').

Banka mbështetet në depozitat nga klientët dhe bankat, dhe kontributet nga aksionarët e saj si burimi primar i sigurimit të fondeve. Ndërkohë që kontributet nga aksionarët nuk kanë një maturitet të caktuar, depozitat nga klientët dhe bankat përgjithësisht kanë maturitet të shkurter dhe një pjesë e madhe e tyre janë të ripagueshme sipas kërkesës. Natyra afatshkurtër e këtyre depozitave rrit rrezikun e likuiditetit të Bankës, dhe Banka aktivisht manaxhon këtë rrezik nëpërmjet mbajtjes së cmimit konkurrues dhe monitorimit konstant të tendencave të tregut. Më 31 dhjetor 31, 2018 njëzetë balancat më të mëdha të klientëve përfaqësojnë 27.78% % të totalit të depozitave (in 2017: 30%).

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela e mëposhtme tregon aktivet dhe detyrimet financiare të Bankes sipas maturitetit të mbetur në 31 dhjetor 2018 dhe 2017:

2018	Pa afat	Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët							
Arka dhe llogaritë me bankat *	567,748	2,669,069	-	-	-	-	3,236,817
Murabaha – të arkëueshme financiare	-	326,419	447,403	407,172	981,377	2,666,227	4,828,598
Mudaraba – fonde investimi	-	-	-	-	-	209,749	209,749
Totali	567,748	2,995,488	447,403	407,172	981,377	2,875,976	8,275,164
Detyrimet							
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	-	394,874	123,357	-	-	-	518,231
Borrowings from financial institution	-	53,922	-	-	-	-	53,922
Detyrime ndaj klientëve	-	2,602,094	735,381	792,398	1,354,159	1,080,565	6,564,597
Totali	-	3,050,890	858,738	792,398	1,354,159	1,080,565	7,136,750
Pozicioni neto i likuditetit	567,748	(55,402)	(411,335)	(385,226)	(372,782)	1,795,411	1,138,414
Pozicioni neto i likuditetit i akumuluar	567,748	512,346	101,011	(284,215)	(656,997)	1,138,414	

2017	Pa afat	Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Totali
Aktivët							
Arka dhe llogaritë me bankat *	530,525	3,151,353	366,805	-	-	-	4,048,683
Murabaha – të arkëueshme financiare	-	457,985	260,042	452,987	824,544	2,245,702	4,241,260
Mudaraba – fonde investimi	-	-	-	-	-	216,130	216,130
Totali	530,525	3,609,338	626,847	452,987	824,544	2,461,832	8,506,073
Detyrimet							
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	-	560,025	132,950	-	-	-	692,975
Borrowings from financial institution	-	217,484	-	-	-	-	217,484
Detyrime ndaj klientëve	-	2,731,459	601,330	650,860	1,624,263	663,029	6,270,941
Totali	-	3,508,968	734,280	650,860	1,624,263	663,029	7,181,400
Pozicioni neto i likuditetit	530,525	100,370	(107,433)	(197,873)	(799,719)	1,798,803	1,324,673
Pozicioni neto i likuditetit i akumuluar	530,525	630,895	523,462	325,589	(474,130)	1,324,673	

*Arka dhe mjete monetare te ngjashme, investimet me bankat dhe institucionet financiare, llogaritë e kushtezuara me Banken Qëndrore janë paraqitur se bashku me 'Arka dhe llogaritë me bankat'.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(c) Rreziku i likuiditetit (vazhdim)

Tabela e mëparshme paraqet rrjedhjet e skontuara të parasë prej instrumentave financiare të Bankës, mbi bazën e maturitetit kontraktual më të shpejtë të mundshëm. Rrjedhja e parasë, e pritshme prej Bankës. lidhur me këto instrumente ndryshon në mënyre domethënëse nga kjo analizë. Për shembull, llogaritë rrjedhëse të klientëve, pritjet të mbajnë një gjendje të qëndrueshme ose rritëse. Tabela e mëposhtme paraqet detyrimet financiare të paskontuara sipas maturitetit të mbetur kontraktual, duke përfshirë angazhimet dhe garancite financiare të dhëna:

31 dhjetor 2018	Vlera Kontabël	Rrjedha e parase nominale bruto				
		Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit
Detyrime ndaj Bankave & Institucioneve financiare	518,231	394,874	123,357	-	-	-
Huamarrje nga institucionet financiare	53,922	53,922	-	-	-	-
Detyrime ndaj klienteve	6,564,597	2,720,062	736,296	793,042	1,362,543	1,097,698
Angazhime dhe garanci financiare	29,595	29,595	-	-	-	-
Totali	7,166,345	3,198,453	859,653	793,042	1,362,543	1,097,698

31 dhjetor 2017	Vlera Kontabël	Rrjedha e parase nominale bruto				
		Deri ne 1 muaj	1-3 muaj	3-6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	692,975	560,008	132,967	-	-	-
Huamarrje nga institucionet financiare	217,484	217,484	-	-	-	-
Detyrime ndaj klientëve	6,270,941	2,773,673	604,434	654,588	1,627,776	651,235
Angazhime/ Garanci financiare	52,106	52,106	-	-	-	-
Total	7,233,506	3,603,271	737,401	654,588	1,627,776	651,235

Për të menaxhuar rrezikun e likuiditetit që rrjedh nga detyrimet financiare, Banka mban mjete likuide që përmbajnë mjete monetare dhe ekuivalentë të mjeteve monetare dhe investime për të cilat ekziston një treg aktiv dhe likuid. Këto asete mund të përdoren lehtësisht për të përmbushur kërkesat e likuiditetit.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziku i tregut

Për të manaxhuar rrezikun e likuiditetit që lind nga detyrimet financiare, Banka mban aktive likuide që përfshijnë arkën dhe mjete monetare të ngjashme dhe investimet për të cilat ka një treg aktiv likuid. Këto aktive mund të përdoren menjëherë për të përmbushur kërkesat e likuiditetit.

Ekspozimet ndaj rrezikut të normave të tregut

Risku kryesor, për të cilin portofolet jo-tregtare janë të ekspozuara është rreziku i humbjes nga ndryshimet në rrjedhjen e parasë ose vlerat e drejta të instrumentave financiare për shkak të ndryshimit të normat e interesit. Banka tenton të zbusë riskun duke monitoruar datat e ricimit të aktiveve dhe pasiveve të saj. Gjithashtu, efekti aktual do të varet nga një numër i caktuar faktorësh të tjerë, duke përfshirë masën në të cilën ripagesat bëhen më herët ose më vonë se data kontraktuale dhe variacionet në ndjeshmëri brenda periudhave të ricimit dhe ndërmjet monedhave.

Analiza e ricimit të normave të interesit

Tabela e mëposhtme paraqet datat e ricimit të aktiveve dhe detyrimeve të Bankës. Aktivët dhe detyrimet me normë të ndryshueshme janë raportuar në përputhje me datën e tyre të ardhshme të ndryshimit të normave të interesit. Aktivët dhe pasivët me normë fikse janë raportuar në përputhje me datën e ripagesës së skedulit të principalit (me e hershmja midis ricimit kontraktual dhe dates e maturimit).

2018	Deri ne 1 muaj	1 - 3 muaj	3 - 6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Nuk sjellin interes	Totali
Aktive							
Arka dhe llogarite me bankat	1,318,065	-	-	-	-	1,918,752	3,236,817
Murabaha – te arketueshme financiare	326,420	447,403	407,172	981,377	2,666,226	-	4,828,598
Mudaraba – fonde investimi	-	-	-	-	-	209,749	209,749
Totali	1,644,485	447,403	407,172	981,377	2,666,226	2,128,501	8,275,164
Detyrimet							
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	136,036	123,437	-	-	-	258,758	518,231
Huamarrje nga institucionet financiare	53,922	-	-	-	-	-	53,922
Detyrime ndaj klientëve	901,314	735,381	792,398	1,354,159	1,080,565	1,700,780	6,564,597
Totali	1,091,272	858,818	792,398	1,354,159	1,080,565	1,959,538	7,136,750
Pozicioni neto	553,213	(411,415)	(385,226)	(372,782)	1,585,661	168,963	1,138,414
Pozicioni neto i akumuluar	553,213	141,798	(243,428)	(616,210)	969,451	1,138,414	-

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

2017	Deri ne 1 muaj	1 - 3 muaj	3 - 6 muaj	Deri ne 1 vit	Mbi 1 vit	Nuk mbartin interes	Totali
Aktive							
Arka dhe llogarite me bankat	2,418,023	366,805	-	-	-	1,263,855	4,048,683
Murabaha – te arketueshme financiare	457,985	260,042	452,987	824,544	2,245,702	-	4,241,260
Mudaraba – fonde investimi	-	-	-	-	-	216,130	216,130
Totali	2,876,008	626,847	452,987	824,544	2,245,702	1,479,985	8,506,073
Detyrimet							
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	-	560,025	132,950	-	-	-	692,975
Huamarrje nga institucionet financiare	-	217,484	-	-	-	-	217,484
Detyrime ndaj klientëve	887,155	600,530	650,360	1,617,263	647,029	1,868,604	6,270,941
Totali	887,155	1,378,039	783,310	1,617,263	647,029	1,868,604	7,181,400
Pozicioni neto	1,988,853	(751,192)	(330,323)	(792,719)	1,598,673	(388,619)	1,324,673
Pozicioni neto i akumuluar	1,988,853	1,237,661	907,338	114,619	1,713,292	1,324,673	-

Administrimi i rrezikut të normës së interesit kundrejt limiteve, plotësohet edhe nga monitorimi i ndjeshmësisë së aktiveve dhe pasiveve financiare të Bankës, me skenarë të ndryshëm të normave të kthimit. Një analizë e ndjeshmërisë së Bankës për një rritje ose zbritje në normat e interesit, duke supozuar që nuk ka një lëvizje asimetrike në kurbat e normave të interesit dhe një pozicion financiar konstant, është si më poshtë:

2018	Skenarët deri në një vit		Skenarët mbi një vit	
	100 pikë Rritje	100 pikë Rënie	100 pikë Rritje	100 pikë Rënie
Efkti i Fitimit (humbjes) së vlerësuar	(6,185)	6,185	9,671	(9,671)

2017	Skenarët deri në një vit		Skenarët mbi një vit	
	100 bp Rritje	100 bp Rënie	100 bp Rritje	100 bp Rënie
Efkti i Fitimit (humbjes) së vlerësuar	(851)	851	14,902	(14,902)

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

Lëvizjet e normave të interesit prekin fitimet e mbajtura që lindin nga rritjet ose zbritjet në të ardhurat neto nga operacionet bankare dhe ndryshimet në vlerat e drejta të raportuara në fitim ose humbje.

Ekuivalentet e mesatares së ponderuar të normave të tregut për aktivet dhe pasivet financiare kryesore janë si më poshtë:

31 dhjetor	Mesatarja e ponderuar e normave të interesit					
	(Lek)		(USD)		(EUR)	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Aktive						
Bankat dhe institucionet financiare	1.05%	1.28%	3.19%	2.14%	1.22%	0.92%
Të arkëtueshme financiare	6.07%	6.52%	4.81%	5.08%	4.83%	5.36%
Detyrimet						
Detyrime ndaj bankave	0.00%	0.00%	2.05%	0.80%	0%	0.10%
Detyrime ndaj klientëve	2.14%	1.72%	0.59%	0.65%	0.65%	0.59%

Rreziku i këmbimit valutor

Rreziku i këmbimit valutor është rreziku që vlera e instrumentave financiare do të luhet për shkak të ndryshimeve në normat e kurseve të këmbimit. Banka tenton të administrojë këtë rrezik duke mbyllur pozicionet e hapura ditore në monedhë të huaj dhe duke monitoruar limitet e pozicioneve të hapura.

Tabela e mëposhtme përmbledh pozicionin neto të aktiveve dhe pasiveve në monedhë të huaj të Bankës, më 31 dhjetor 2018 and 2017 prezantuar në mijë Lekë dhe një analizë e ndjeshmërisë së fitimit të bankës si rezultat i ndryshimit të kursit të këmbimit të Lekut ne raport me monedhat kryesore për të cilat Banka ka ekspozime.

31 dhjetor 2018	LEK	USD	EUR	Other	Total
Aktivitet					
Arka dhe llogaritë me bankat	926,470	1,210,938	1,075,090	24,319	3,236,817
Te arkëtueshme financiare	1,923,695	1,097,645	1,807,258	-	4,828,598
Bono Thesari – deri ne maturim	-	-	-	-	-
Mudaraba –fonde investimi	-	209,749	-	-	209,749
Totali	2,850,165	2,518,332	2,882,348	24,319	8,275,164
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave dhe insticutioneve financiare	23,496	317,303	177,432	-	518,231
Huamarrje nga institucionet financiare	-	53,922	-	-	53,922
Detyrime ndaj klientëve	3,211,322	676,964	2,652,747	23,564	6,564,597
Totali	3,234,818	1,048,189	2,830,179	23,564	7,136,750
Pozicioni neto	(384,653)	1,470,143	52,169	755	1,138,414
Pozicioni neto i Akumuluar	(384,653)	1,085,490	1,137,659	1,138,414	-

Analiza e ndjeshmerise*	Efekti i FCR	Efekti i FCR	Efekti i FCR
Lek - +/- 10%	+/- 147,014	+/- 5,217	-/+ 75.5
Lek - +/- 5%	+/- 73,507	+/- 2,608	-/+ 75.5

* Kundrejt te dyja monedhave, EUR dhe USD.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Rreziqet e tregut (vazhdim)

31 dhjetor 2017	LEK	USD	EUR	Other	Total
Aktivët					
Arka dhe llogaritë me bankat	757,743	1,571,704	1,689,829	29,407	4,048,683
Te arketueshme financiare	1,858,772	640,062	1,742,426	-	4,241,260
Mudaraba –fonde investimi	-	216,130	-	-	216,130
Totali	2,616,515	2,427,896	3,432,255	29,407	8,506,073
Detyrimet					
Detyrime ndaj bankave dhe insticutioneve financiare	-	92,127	600,848	-	692,975
Huamarrije nga institucionet financiare	-	111,122	106,362	-	217,484
Detyrime ndaj klientëve	2,924,625	711,414	2,599,592	35,310	6,270,941
Totali	2,924,625	914,663	3,306,802	35,310	7,181,400
Pozicioni neto	(308,110)	1,513,233	125,453	(5,903)	1,324,673
Pozicioni neto i Akumuluar	(308,110)	1,205,123	1,330,576	1,324,673	-

Analiza e ndjeshmerise	Efekti i FCR	Efekti i FCR	Efekti i FCR
Lek - +/- 10%	+/- 151,323	+/- 12,545	-/+ 590
Lek - +/- 5%	+/- 75,662	+/- 6,273	-/+ 295

(e) Rreziku operacional

Rreziku operacional është rreziku i humbjeve direkte ose indirekte që lindin nga një shumëllojshmëri shkaqesh të lidhura me proceset e Bankës, personelin, teknologjinë dhe infrastrukturën, dhe nga faktorë të jashtëm të ndryshëm nga rreziku i kredisë, i tregut dhe i likuiditetit, dhe që lindin nga kërkesat ligjore dhe rregullatore, dhe standarte përgjithësisht të pranuar të sjelljes operative. Rreziqet operacionale lindin nga të gjitha operacionet e Bankës.

Objekti i Bankës është të menaxhojë rrezikun operacional, në mënyrë që të balancojë shmangien e humbjeve financiare dhe dëmtimin e reputacionit të Bankës, me kostot efektive dhe të shmangë procedurat e kontrollit që kufizojnë iniciativën dhe kreativitetin. Zbatimi i kontrolleve për adresuar rrezikun operacional është mbështetur nga zhvillimi i një sërë standartesh për administrimin e rrezikut operacional në fushat e mëposhtme:

- kërkesat për ndarjen e duhur të detyrave, duke përfshirë dhe autorizimin e pavarur të transaksioneve
- kërkesat për rakordimin dhe monitorimin e transaksioneve
- përputhja me kërkesat ligjore dhe rregullatore
- dokumentimi i kontrolleve dhe procedurave
- kërkesat për vlerësimin periodik të rreziqeve operacionale të hasura, dhe përshtatshmërinë e kontrolleve dhe procedurave për të adresuar rreziqet e identifikuara
- kërkesat për raportimin e humbjeve operacionale dhe veprimet rregulluese të propozuara
- zhvillimi i planeve të mundshme
- trainimi dhe zhvillimi profesional
- standartet etike dhe të biznesit
- zvogëlimi i rrezikut, duke përfshirë sigurimin në rastet kur ky është efektiv.

Përputhshmëria me standardet e brendshme mbështetet nga një program rishikimesh periodike të ndërmarra nga Auditit i Brendshëm. Rezultatet e rishikimeve të bëra nga Auditit i Brendshëm diskutohen me manaxhimin e njësisë së biznesit me të cilin ato lidhen, me përmbledhjet e dorëzuara në Komitetin e Auditit dhe manaxhimi i lartë i Bankës.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

7. Administrimi i rrezikut financiar (vazhdim)

(d) Administrimi i kapitalit

Kapitali rregullator

Banka e monitoron mjaftueshmerine e kapitalit te saj, vec te tjerash edhe duke perdorur rregullat dhe raportet e vendosura nga rregullatori shqiptar, Banka e Shqiperise ("BSH") e cila përcakton kapitalin rregullator te kerkuar per te mbështetur biznesin e Bankes. Rregulloja "Mbi mjaftueshmerine e kapitalit" është nxjerre, ne perputhje me Ligjin per Bankat. Kapitali rregullator më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 është si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Fondi total aksioner*	1,223,611	1,249,557
Aktive të paprekshme të zbritshme*	(8,108)	(3,286)
Pjesa e zbritshme e aktiveve afatgjata *	-	-
Kapitali rregullator (shiko shenimin 1(b))*	1,215,503	1,246,271

*Shumat në tabelë përfaqësojnë balancat bazuar në kërkesat e Bankës së Shqipërisë, të cilat ndryshojnë nga ato të raportuara në përputhje me SNRF-të. Pasqyrat financiare të përgatitura në përputhje me kërkesat e Bankës së Shqipërisë nuk janë finalizuar në kohën e plotësimit të këtyre pasqyrave financiare. Sidoqoftë, Manaxhimi beson që aftësia e Bankës për të vazhduar aktivitetin nuk do të përkeqësohet.

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit

Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit rregullator me aktivet e ponderuara me rrezikun dhe zërat jashtë bilancit, i shprehur si përqindje. Raporti minimal i Mjaftueshmërisë së Kapitalit, kërkuar nga Banka e Shqipërisë është 12%

Raporti i modifikuar i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është raporti i kapitalit bazë me aktivet dhe zërat jashtë bilancit, të shprehura në përqindje. Norma minimale e modifikuar e mjaftueshmërisë së kapitalit është 6%.

Banka i ka përmbushur Raportet e Mjaftueshmërisë së Kapitalit gjatë periudhës. Ne datën 31 dhjetor 2016 Raporti i Mjaftueshmërisë së Kapitalit është 19.87% (in 2017: 21.19%).

Aktivet e Ponderuara me Rrezikun (APR)

Aktivet ponderohen me rrezikun në përputhje me kategoritë e gjera të riskut, të cilave u caktohet një peshë rreziku në përputhje me shumën e kapitalit, të nevojshme për t'i mbështetur ato. Aplikohen katër kategori të ponderimit të rrezikut (0%, 20%, 50%, 100%); për shembull paraja dhe instrumentet e tregut të parase me Bankën e Shqipërisë kanë ponderim zero, që do të thotë se nuk duhet kapital për të mbështetur mbajtjen e këtyre aktiveve. Ndërsa mjetet e qendrueshme ponderohen me 100%, që do të thotë se duhet të mbështeten me një kapital të barabartë me 12% të vlerës së tyre kontabël.

Llogaritë që lidhen me angazhimet për kredi, gjithashtu merren në konsideratë dhe ponderohen duke përdorur 6% të njësuar norma përqindjesh si për aktivet.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

8. Analiza e Maturitetit te aktiveve dhe detyrimeve

Tabela më poshtë tregon një analizë të aktiveve dhe pasiveve të analizuara sipas asaj se kur pritet të mbuloen ose të shlyhen. Aktivitet dhe detyrimet tregtare, duke përfshirë derivativët, janë klasifikuar si të pjekur dhe / ose paguhen brenda 12 muajve, pavarësisht nga maturiteti kontraktual aktual i produkteve. Sa i përket kredive dhe paradhëniet ndaj klientëve, Banka përdor të njëjtën bazë të sjelljes së pritshme të ripagimit si përdoret për vlerësimin e EIR. Borxhi i publikuar pasqyron amortizimet e kuponave kontraktuale.

2018	Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	31 dhjetor 2018
Aktive			
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	2,663,972	-	2,663,972
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore	567,748	-	567,748
Invetime me banka dhe institucione financiare	3,235	-	3,235
Mudaraba - fonde investimi	-	32,557	32,557
Murabaha - të arkëtueshme financiare	2,142,434	2,584,136	4,726,570
Aktive të marra nga procese ligjore	-	386,802	386,802
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara e patrupëzuara	-	163,741	163,741
Tatim fitimi i parapaguar	13,877	-	13,877
Aktive të tjera	6,358	-	6,358
Totali i Aktiveve	5,397,624	3,167,236	8,564,860
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	518,231	-	518,231
Huamarrje nga institucionet financiare	53,922	-	53,922
Detyrime ndaj klienteve	5,484,032	1,080,565	6,564,597
Fondi i Provigjionit	-	12,369	12,369
Detyrime të tjera	-	17,210	17,210
Totali i Detyrimeve	6,056,185	1,110,143	7,166,328
Neto	(658,561)	2,057,092	1,398,531
2017	Brenda 12 muajve	Pas 12 muajve	31 dhjetor 2017
Assets			
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	3,517,936	-	3,517,936
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore	530,747	-	530,747
Mudaraba - fonde investimi	-	50,321	50,321
Murabaha - të arkëtueshme financiare	1,995,558	2,245,702	4,241,260
Aktive të marra nga procese ligjore	-	285,608	285,608
Aktive të qëndrueshme të trupëzuara e patrupëzuara	-	172,384	172,384
Tatim fitimi i parapaguar	11,048	-	11,048
Aktive të tjera	16,026	-	16,026
Totali i Aktiveve	5,981,315	2,613,062	8,594,377
Detyrimet			
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	692,975	-	692,975
Huamarrje nga institucionet financiare	217,484	-	217,484
Detyrime ndaj klienteve	5,607,912	663,029	6,270,941
Fondi i Provigjionit	-	13,811	13,811
Detyrime të tjera	-	32,644	32,644
Totali i Detyrimeve	6,518,371	709,484	7,227,855
Neto	(537,056)	1,903,578	1,366,522

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

9. Perdorimi i vlerësimeve dhe gjykimeve

Manaxhimi diskuton me Komitetin e Auditimit zhvillimin, përzgjedhjen dhe shënimet për politikën dhe vlerësimeve kontabël kryesore të Bankës, dhe zbatimin e këtyre të politikave dhe vlerësimeve.

Këto shënime plotësojnë komentet mbi manaxhimin e rrezikut financiar (shiko shënimin 7).

Fonde për humbjet nga zhvlerësimi i kredive – SNRF 9 Politike e zbatueshme pas datës 1 janar 2018

Matja e humbjeve nga zhvlerësimi, sipas SNRF 9 ashtu edhe në veçanti SNK 39, përcakton shumën dhe kohën e flukseve monetare të ardhshme dhe vlerave të kolateralit gjatë përcaktimit të humbjeve nga zhvlerësimi dhe vlerësimi të një rritjeje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë. Këto vlerësime janë të nxitura nga një numër faktorësh, ndryshime në të cilat mund të rezultojë në nivele të ndryshme të shtesave.

Llogaritjet ECL të Bankës janë rezultatet e modeleve komplekse me një numër supozimesh themelore në lidhje me zgjedhjen e inputeve të ndryshueshme dhe ndërvarësive të tyre. Elementet e modeleve ECL që konsiderohen si gjykime dhe vlerësime kontabël përfshijnë:

- Modeli i brendshëm i klasifikimit të kredive të Bankës, i cili cakton PD-të në notat individuale
- Kriteret e Bankës për të vlerësuar nëse ka një rritje të konsiderueshme të rrezikut të kredisë dhe kështu që lejimet për aktivet financiare duhet të maten në bazë të LTECL dhe vlerësimi cilësor
- Segmentimi i aktiveve financiare kur ECL-ja e tyre vlerësohet në baza kolektive
- Zhvillimi i modeleve ECL, duke përfshirë formulat e ndryshme dhe zgjedhjen e inputeve
- Përcaktimi i skenarëve makroekonomikë dhe inputeve ekonomike siç janë normat e papunësisë dhe vlerat e kolateralit, si dhe efekti në PD, EAD dhe LGD
- Përzgjedhja e skenarëve makroekonomikë të parashikuar nga pikëpamjet dhe koeficientet e tyre të probabilitetit, për të nxjerrë inputet ekonomike në modelet ECL.

Zbritje për Humbjet në Kredi - SNK 39 Politika e zbatuar para datës 1 Janar 2018

Aktivitetet e llogaritura me koston e amortizuar vlerësohen për zhvlerësim mbi një bazë të përkrahur në politikën kontabël 4 (f) (vii).

Banka shqyrton portofolet e saj të huave për të vlerësuar zhvlerësimin në baza mujore. Në përcaktimin nëse një humbje nga zhvlerësimi duhet të regjistrohet në fitim ose humbje, Banka bën gjykime nëse ka të dhëna të vëzhgueshme që tregojnë se ka një ulje të matshme në flukset monetare të ardhshme të vlerësuara nga një portofol kredish përpara se rënia të identifikohet me një hua individuale në atë portofol. Kjo dëshmi mund të përfshijë të dhëna të vëzhgueshme që tregojnë se ka pasur një ndryshim të pafavorshëm në statusin e pagesës së huamarrësve në një grup ose në kushtet ekonomike kombëtare ose lokale që lidhen me mospagimin e aktiveve në grup. Menaxhmenti përdor vlerësime bazuar në përvojën historike të humbjes për aktivitetet me karakteristika të rrezikut të kredisë dhe dëshmi objektive të zhvlerësimit gjatë caktimit të flukseve monetare të ardhshme. Metodologjia dhe supozimet e përdorura për vlerësimin e shumës dhe kohës së flukseve monetare të ardhshme rishikohen rregullisht për të zvogëluar çdo diferencë midis vlerësimeve të humbjeve dhe përvojës aktuale të humbjes.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

9. Përdorimi i vleresimeve dhe gjykimeve (vazhdim)

Përcaktimi i vlerës së drejtë

Përcaktimi i vlerës së drejtë të aktiveve dhe pasiveve financiare, për të cilat nuk ka një cmim të vëzhgueshëm në tregut, kërkon përdorimin e teknikave të vlerësimit sic përshkruhet në politikat kontabël 3(f)(vi). Vlera e drejtë e analizuar sipas nivelit në hierarkinë e vlerës së drejtë dhe vlera kontabël e aktiveve që nuk maten me vlerën e drejtë janë si më poshtë:

2018			
Vlera e Drejte Faza 1	Vlera e Drejte Faza 2	Vlera e Drejte Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	-	2,663,975	2,663,975
Mudaraba - fonde investimi	-	32,557	32,557
Murabaha - të arkëtueshme financiare	-	4,726,570	4,726,570
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	-	518,231	518,231
Huamarrje nga institucionet financiare	-	53,922	53,922
Detyrime ndaj klienteve	-	6,564,597	6,564,597

2017			
Vlera e Drejte Faza 1	Vlera e Drejte Faza 2	Vlera e Drejte Faza 3	Totali
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	-	3,517,936	3,517,936
Mudaraba - fonde investimi	-	50,321	50,321
Murabaha - të arkëtueshme financiare	-	4,010,307	4,010,307
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	-	692,975	692,975
Huamarrje nga institucionet financiare	-	217,484	217,484
Detyrime ndaj klienteve	-	6,270,941	6,270,941

Të arkëtueshme financiare

Të arkëtueshme financiare shprehen neto pas zhvlerësimit. Portofoli i Bankës ka një vlerë të drejtë të vlerësuar për afërsisht e barabartë me vlerën e tij kontabël me normat përkatëse ekuivalente të interesit, që për afrohen me normat e tregut. Një pjesë domethënëse e portofolit është subjekt i ricimit brenda një viti.

Arka dhe llogarite me bankat

Paraja dhe ekuivalentët e saj përfshijnë llogaritë rrjedhëse në bankat e nivelit të dytë. Meqenëse këto bilance janë afatshkurtra dhe me norma të luhatshme vlera e tyre e drejtë konsiderohet të barazohet me vlerën e tyre kontabël.

Mudaraba - fonde investimi

Më 31 dhjetor 2018, Banka ka matur vlerën e këtij investimi duke iu referuar çmimeve të tregut sipas raporteve të vlerësimit dhe ka njohur një zhvlerësim prej 186,190 mijë Lekë (2017: 175,080 mijë Lekë) (shih Shënimin 13)

Depozita dhe huamarrje

Depozitat me afat kanë një vlerë të drejtë të për afërsisht të barabartë me vlerën e tyre kontabël, për shkak të natyrës së tyre afatshkurtër dhe normave bazë të interesit, të cilat i për afrojnë normat e tregut. Shumica e depozitave maturohet brenda një viti.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat në '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

10. Shenimet mbi tranzicionin

Në faqet në vijim përcaktohet ndikimi i adoptimit të SNRF 9 në pasqyrën e pozicionit financiar dhe fitimet e pashpërndara përfshirë efektin e zëvendësimit të llogaritjeve të humbjeve të kreditit të SNK 39 me ECL-të e SNRF 9.

Një barazim midis vlerës kontabël neto sipas SNK 39 ndaj bilanceve të raportuara sipas SNRF 9 që nga 1 janari 2018 është si vijon:

Aktivet Financiare	Ref	Matja SNK 39		Ri- klasifikimi	Rimatja		IFRS 9		
		Kategoria	Shuma		ECL	Te tjera	Shuma	Kategoria	
Arka dhe mjete monetare të ngjashme		L&R	3,517,936	-	-	-	3,517,936	AC	
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore		L&R	530,747	-	-	-	530,747	AC	
Mudaraba - fonde investimi		VDFH	50,321	-	-	-	50,321	VDFH	
Murabaha - të arkëtueshme financiare		L&R	4,010,307	-	(1,218)	-	4,011,525	AC	
			8,109,311	-	(1,218)	-	8,110,529		
Aktivet Jo-Financiare									
Tatimi i shtyre			-	-	-	-	-	-	
Totali i Aktiveve									
Detyrimet Financiare									
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare		AC	692,975	-	-	-	692,975	AC	
Huamarrje nga institucionet financiare		AC	217,484	-	-	-	217,484	AC	
Detyrime ndaj klienteve		AC	6,270,941	-	-	-	6,270,941	AC	
			7,181,400	-	-	-	7,181,400		
Detyrimet Jo-Financiare									
Provigjioni			13,811	-	-	-	13,811		
Totali i Detyrimeve									
			13,811	-	-	-	13,811		

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

10. Shenimet mbi tranzicionin (vazhdim)

Ndikimi i kalimit në SNRF 9 mbi rezervat dhe fitimet e pashpërndara është si më poshtë:

	Rezervat dhe Humbja e akumuluar
Humbje e mbartur	
Balancat mbyllyse sipas SNK 39 (31 dhjetor 2017)	(505,228)
Reklasifikimi i rregullimit nga adoptimi i SNRF 9	1,218
Tatimi i shtyrë në lidhje me sa më sipër	-
Balancat e çeljes sipas SNRF 9 (1 Janar 2018)	(504,010)
	1,218

Ndryshimi total ne kapital nga adoptimi i SNRF 9

Tabela në vijim tregon celjen e agreguar të provigjoneve për humbjen e kredisë sipas SNK 39 dhe provigjoneve për angazhimet e huasë dhe kontratat e garancisë financiare në përputhje me SNK 37 Provizionet Detyrimet Kontingjente dhe Aktivet e Kushtëzuara për Shpërblimet ECL sipas SNRF 9. Detajet tjera janë shpalosur në Shënime 7.1, 8.1, 9.1, 10.1 dhe 11.1.

	Provigjoni i humbjes së kredisë sipas SNK 39 / SNK 37 më 31 dhjetor 2017	Rimatja	ECLs sipas SNRF 9 më 1 Janar 2018
Humbjet nga Zhvleresimi per:			
Kreditë sipas SNK 39 / aktivet financiare me koston e amortizuar sipas SNRF 9	230,953	(1,218)	229,735
Investimi Mudaraba sipas SNK 39 / Instrumentet e borxhit me VDFH sipas SNRF 9:	175,080	-	175,080
Letrat me vlerë të investimit të borxhit të gatshme për shitje sipas SNK 39 / aktivet financiare të borxhit në VDATGJ sipas SNRF 9	-	-	-
	406,033	(1,218)	404,815
 Garancite Financiare	 -	 -	 -
	406,033	(1,218)	404,815

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

11. Shpenzimet nga humbja e kredise

Tabela më poshtë tregon tarifat ECL për instrumentet financiare për vitin e regjistruar në pasqyrën e të ardhurave:

2018	Faza 1	Faza 1	Faza 2	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
	Individuale	Kolektive	Individuale	Kolektive			
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	-	1,862	-	-	-	-	1,862
Mudaraba - fonde investimi	-	-	-	-	16,212	-	16,212
Murabaha - të arkëtueshme financiare	-	2,470	-	5,922	(133,703)	-	(125,311)
Garancite financiare	-	-	-	-	-	-	-
Totali i humbjes nga zhvleresimi	-	4,332	-	5,922	(117,491)	-	(107,237)

Tabela më poshtë tregon shpenzimet e zhvlerësimit të regjistruara në pasqyrën e të ardhurave sipas SNK 39 gjatë vitit 2017:

2017	Specifik	Kolektive	Kolektive (te	Totali
		(individualisht jo me ekspozim te madh)	ndodhura por akoma te pa identifikuar)	
Shpenzimet nga humbja per kredite dhe paradheniet klienteve				
Korporata	-	-	-	-
SME	84,462	(70,200)	-	14,262
Kredi Konsumatore	9,458	(12,797)	-	(3,339)
Kredi hipotekore	-	-	-	-
	93,920	(82,997)	-	10,923
Shpenzimet nga humbja nga Investimet Financiare me vlere te drejte				
	-	-	-	-
Totali ne zerat e bilancit	93,920	(82,997)	-	10,923
Zerat jashte bilancit	-	-	-	-
Totali	93,920	(82,997)	-	10,923

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

12. Arka dhe mjete monetare të ngjashme

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Arka	327,197	396,392
Llogari rrjedhese me Bankën Qendrore	417,325	(87,398)
Llogari rrjedhese me bankat e tjera	603,247	889,994
Investime deri në tre muaj	1,318,065	2,318,948
Minus: zhvleresimin nga humbja	(1,862)	-
	2,663,972	3,517,936

12.1 Zhvleresimi nga humbja per Arken dhe mjete monetare të ngjashme

Tabela më poshtë tregon cilesine e kredisë dhe ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës së fundvitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga zhvlerësimi, dhe përfshijnë të gjitha balancet me bankat, përveç arkës. Detajet e sistemit të klasifikimit të brendshëm të Bankës janë shpjeguar në Shënimin 12.3.3.2 dhe politikat nëse shtesat ECL janë llogaritur mbi baza individuale ose kolektive janë paraqitur në Shënimin 12.3.3.6:

	2018				2017
	Faza 1 Individual	Faza 2 Individual	Faza 3	Totali	Totali
Shkalla e Brendshme e Vlerësimit					
Te mira	2,665,834	-	-	2,665,834	3,517,936
Shkalle e larte	2,665,834	-	-	2,665,834	3,517,936
Shkalle Standarte	-	-	-	-	-
Shkalle Nen-standarte	-	-	-	-	-
Me vonesë por jo të zhvlerësuar	-	-	-	-	-
Me probleme	-	-	-	-	-
Zhvleresimi individual	-	-	-	-	-
Totali	2,665,834	-	-	2,665,834	3,517,936

Një analizë e ndryshimeve në vlerën kontabël bruto dhe në shumën përkatëse të ECL është si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	POCI	Totali
	Individual	Individual			
Vlera kontabel bruto ne 1 Janar 2018	3,517,936	-	-	-	3,517,936
Aktive te reja	1,522,602	-	-	-	1,522,602
Aktive te nxjera ose ripaguara	(2,374,704)	-	-	-	(2,374,704)
Transferim ne Faza	-	-	-	-	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	-	-	-	-	-
Fshirje	-	-	-	-	-
Rregullimet nga kursi i kembimit	-	-	-	-	-
Me 31 dhjetor 2018	2,665,834	-	-	-	2,665,834
Fondi ECL ne 1 Janar 2018	-	-	-	-	-
Aktive te reja	-	-	-	-	-
Aktive te nxjera ose ripaguara	-	-	-	-	-
Transferim ne Faza	-	-	-	-	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	1,862	-	-	-	1,862
Fshirje	-	-	-	-	-
Rregullimet nga kursi i kembimit	-	-	-	-	-
Me 31 dhjetor 2018	1,862	-	-	-	1,862

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

12. Arka dhe mjete monetare të ngjashme (vazhdim)

12.1 Fond Zhvleresimi per Arken dhe mjete monetare të ngjashme (vazhdim)

Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore

Për depozitat në valutë të huaj, norma është 12.5%, për ato që nuk aplikohet norma 0% dhe raporti i depozitave në monedhat përkatëse ndaj totalit të depozitave është deri në 50%. Pjesa e mbetur, që raporti është më shumë se 50%, aplikoi min 20%.

Balancat e kufizuara me Bankën Qendrore paraqesin depozita të detyrueshme statutores dhe nuk janë të disponueshme për përdorim në operacionet e përditshme të Bankës.

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Rezerva e detyrueshme me Bankën Qendrore	567,748	530,747
	567,748	530,747

13. Mudaraba – fonde investimi

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Mudaraba – fonde investimi	209,749	216,130
Pakësuar me zhvlerësim për humbje	(177,192)	(165,809)
	32,557	50,321

Banka ka investuar në një fond investimi Islamik që vepron në bazë të një marrëveshje Mudaraba të përbashkët midis investitorit dhe Shoqërisë Islamike të Investimeve të Gulf ('Mudarib-i'). Investitorët ndajnë fitimin nga operacionet që nuk e kanë arritur ende fazën finale të shlyerjes, deri në likuidimin e këtij fondi special. Sipas kësaj marrëveshje, Banka ka kushtëzuar përdorimin e fondeve vetëm për qëllim investimi në Portofolin e Pasurive të Paluajtshme Europiane (PPPE). Ky portofol përfshin katër pasuri të vendosura në qendër të Brukselit, Belgjikë dhe në Gjermani. Bazuar në raportin e investitoreve derguar nga Mudarib-i, kriza ekonomike europiane ka ndikuar ndjeshëm në vlerën e asetëve të PPPE dhe në mundësinë për rifinancim, qiradhënie ose shitjen e tyre, si rezultat Mudarib ka vendosur shitjen e pronave. Në bazë të këtij raporti dy prona janë shitur ndërsa ndërsa prona tjetër është në proces të perfundimit të shitjes. Banka ka marrë pjesën e saj nga cmimi i shitjes së njërës prone dhe kestin e parë nga shitja e pronës në Gjermani. Bazuar në vlerën aktuale të ardhurave të marra, si dhe duke iu referuar çmimit të mundshëm të shitjes për pronën që është në proces dhe raportit të vlerësimit të vlerësuesit të jashtëm për pronën e pashitur ende, Banka vlerëson pjesën e saj të humbjes, në përpjestim me investimin e saj në totalin e fondit fillestar të investimit. Raporti më i fundit, i datës 22.02.2018, tregon një shumë të mbetur të Investimit për UBA 791.092 USD dhe në raport thuhet se një nga pronat e mbetura, "Eden Blue", është nën kontratë shitjeje.

Bazuar në këtë vlerësim, Banka ka njohur një fond zhvleresimi për këtë investim prej 177,192 mijë Lek (2017: 165,809 mijë Lek). Levizjet në fondin e zhvlerësimit janë si më poshtë:

	2018	2017
Balanca në 1 janar	165,808	191,284
Shpenzimi neto për vitin	16,213	17,683
Efekti i kursit të kembimit	(4,829)	(43,158)
Balanca në 31 dhjetor	177,192	165,809

14. Murabaha – të arketueshme financiare

Gjendjet e të arketueshmeve financiare Murabaha më 31 dhjetor 2018 dhe 2017 janë të detajuara si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Të arketueshme financiare me kosto të amortizuar	4,849,277	4,223,011
Te ardhura të perllogaritura	26,863	57,166
Minus të ardhura të shtyra	(47,542)	(38,917)
Minus humbjet për ECL/Fondi i zhvlerësimit	(102,028)	(230,953)
	4,726,570	4,010,307

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

14 Murabaha – të arketueshme financiare (vazhdim)

14.1 Fond Zhvlerezimi per Murabaha – te arketueshme financiare

Tabela më poshtë tregon cilesine e kredisë dhe ekspozimin maksimal ndaj rrezikut të kredisë bazuar në sistemin e brendshëm të klasifikimit të kredive të Bankës dhe në klasifikimin e fazës së fundvitit. Shumat e paraqitura janë bruto nga zhvlerezimi. Detajet e sistemit të klasifikimit të brendshëm të Bankës janë shpjeguar në Shënimin 7.b dhe politikat nëse shtesat ECL janë llogaritur në baza individuale ose kolektive janë paraqitur në Shënimin 7.b.

	Viti 2018				Viti 2017
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali	Totali
Korporat	404,229	78,946	-	483,175	508,854
Institucion Financiar	201,358	-	-	201,358	297,291
Person Fizik	197,118	73,255	11,170	281,543	960,703
Shitje me pakice	773,630	294,305	146,516	1,214,451	2,420,234
SME	1,529,864	892,578	225,629	2,648,071	54,178
Totali	3,106,199	1,339,084	383,315	4,828,598	4,241,260

Një analizë e ndryshimeve në vlerën kontabël bruto dhe në shumën përkatëse të ECL është si më poshtë:

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabel bruto ne 1 Janar 2018	2,455,803	1,210,177	575,280	4,241,260
Aktive te reja	1,893,064	729,928	72,651	2,695,643
Aktive te nxjera ose ripaguara	-	-	-	-
Financime te ripaguara	(1,114,180)	(737,799)	(277,664)	(2,129,643)
Transferim te Faza 1	238,412	(124,021)	(114,391)	-
Transferim te Faza 2	(364,365)	391,996	(27,631)	-
Transferim te Faza 3	(58,385)	(74,286)	132,671	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	-	-	-	-
Ndryshimi i kursit te kembimit	55,850	(56,911)	22,399	21,338
31 dhjetor 2018	3,106,199	1,339,084	383,315	4,828,598

	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Totali
Vlera kontabel bruto ne 1 Janar 2018	8,465	13,245	208,025	229,735
Aktive te reja	5,793	6,784	6,505	19,082
Aktive te nxjera ose ripaguara (perjashtohen fshirjet)	(1,646)	(4,164)	(154,697)	(160,507)
Transferim te Faza 1	(2,209)	1,851	358	-
Transferim te Faza 2	912	(5,075)	4,163	-
Transferim te Faza 3	8,256	3,623	(11,879)	-
Ndryshimet në flukset monetare kontraktuale për shkak të modifikimeve që nuk rezultojnë në çregjistrim	(227)	256	4,012	4,041
Ndryshimi i kursit te kembimit	594	(152)	9,235	9,677
31 dhjetor 2018	19,938	16,368	65,722	102,028

Lëvizjet në fondin e zhvlerezimit për rënien në vlerë është si më poshtë:

	2018	2017
Balanca më 1 janar	230,953	276,181
ECL FTA nga adoptimi i SNRF 9	(1,218)	-
Rimarrje për zhvlerezimin neto nga rimarrjet	(125,311)	(10,923)
Kredi të fshira gjatë vitit	-	(26,081)
Efekt nga kurset e këmbimit	(2,396)	(8,224)
Balanca me 31 dhjetor 31	102,028	230,953

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur përcaktohet ndryshe)

14. Murabaha – të arketueshme financiare (vazhdim)

14.2 Qira Financiare te arketueshme

Te perfshira ne te arketueshme financiare Murabaha – te arketueshme financiare ka zera te qirase financiare te arketueshme ne te cilat Banka eshte qiradhenesi:

	Pagesa Minimale te qirase		Vlera aktuale e pagesave minimale te qirase	
	December 31, 2018	December 31, 2017	December 31, 2018	December 31, 2017
Me pak se 1 vit	9,036	7,426	8,606	7,072
Midis 1 dhe 5 vite	42,582	40,582	40,554	38,649
Me shume se 5 vite	132,627	171,920	126,311	163,733
Vlera aktuale e pagesave minimale te qirase	184,245	219,928	175,471	209,454
Minus te ardhurat financiare te pafituara	(30,946)	(37,351)	(29,472)	(35,572)
Vlera neto e qirase financiare te arketueshme	153,299	182,577	145,999	173,882
Provizgjoni per pagesat e pambledhshme te qirase financiare	(4,095)	(8,041)	(3,900)	(7,658)
Totali	149,204	174,536	142,099	166,224

Llogarite e arketueshme te qirase financiare perfaqesojne kolateralin e ekzekutuar nga klientet e qe nuk kane shlyer detyrimet sipas afateve dhe jane dhene me qira paleve te treta kundrejt nje skeduli ripagimi te rene dakort. Norma e interesit ndryshon nga 3% ne 5% dhe ka nje maturitet kontraktual nga 10 ne 15 vite. Vlera e drejte e pagesave minimale te qirase me 31 dhjetor 2018 eshte 149,204 mije Lek (2017: 182,577 mije Lek).

15. Aktive te marra nga proceset ligjore

Aktivet e marra nga proceset ligjore perfaqesojne prona te marra nga ekzekutimi i kolateralit te llogarive te arketueshme financiare. Ne fillim, keto aktive u klasifikuan si aktive te vlefshme per shitje dhe u maten me vlere te drejte.

Në 2018, asnjë nga aktivet e marra nga proceset ligjore nuk përmbushte detyrimin e aktiveve afatgjata të mbajtura për shitje dhe si rezultat Banka i ka klasifikuar këto aktive si inventarë të mbajtura me vlerën më të ulët midis kostos dhe vlerës neto së realizueshme. Ky transferim aplikohet ne mënyrë prospektive.

Matja e vleres se drejte – Hierarkia e vleres se drejte

Vlera e drejte e këtyre aktiveve është vendosur nga vleresuesit e pronave, të cilët kanë kualifikim profesional dhe eksperiencia të kohëve të fundit lidhur me vendin dhe kategorinë e pronës që vlerësohet. Vleresuesit masin vlerën e drejtë për pronat në portofolin e Bankes cdo vit që pason vitin në të cilin ato jane marre ne pronesi.

Megjithëse pronesia i është transferuar Bankës, ndonjë pronë është ende në përdorim nga huamarrësi, deri ne gjetjen e blerësit potencial. Banka nuk ka synim të realizoje fitim nga dhënia me qira e këtyre pronave, por ka pranuar t'i japë me qira me qëllim mirëmbajtjen dhe ruajtjen e kushteve fizike aktuale.

Te ardhurat totale të fituara nga qiraja ne vitin 2018 ishin 77 mije LEK (2017: 267 mije LEK).

Vlera e drejte e pronave të investuara nga Banka eshte kategorizuar ne Nivelin 3 të hierarkisë së vlerës së drejtë.

Banka e Bashkuar e Shqiperise sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

15. Aktive te marra nga proceset ligjore (vazhdim)

Niveli 3 i vleres se drejte

Tabela e mëposhtme tregon lëvizjet nga balancat e fillimit deri në ato të mbylljes lidhur me vlerën e drejtë të pronave të marra nga proceset ligjore.

	2018	2017
Gjendja në 1 Janar	285,608	236,518
Të marra gjatë vitit	127,359	82,720
Të shitura gjatë vitit	-	-
Transferim ne Qira Financiare	(14,068)	(34,227)
Ndryshimi neto i vlerës së drejtë nga zhvleresimi	(12,342)	-
Ndryshimi neto i vlerës së drejtë nga kursi i këmbimit (e parealizuar)	245	597
Gjendja me 31 dhjetor	386,802	285,608

Teknikat e vlerësimit dhe të dhëna të rëndësishme të pavëzhgueshme

Në njohjen fillestare, për matjen e vlerës së drejtë të një prone, Banka kryesisht i referohet ankandit përfundimtar lidhur me ekzekutimin, i cili rezulton në transferimin e pronësise në emër të Bankës.

Bazuar në legjislacionin lokal vlera e drejtë e këtyre pronave matet nga vlerësues të pavarur që i japin këto vlera zyraive përmbartimore me fillimin e procedurave të ankandit. Vlera e drejtë që matet duke ju referuar cmimeve të tregut përdoret si ofertë fillestare në ankandin e parë dhe kjo ofertë mund të ulet deri në 64% të vlerës fillestare, në rast se ankandi nuk perfundon me shitjen tek një pale e tretë. Në rast se asnjë bleres nuk është paraqitur në ankandin përfundimtar me ofertën finale të reduktuar, atëherë pronesia i transferohet Bankës.

Bazuar në vlerësimet më të fundit të bëra në vitin 2018, vlera e tregut e këtyre pronave e kalon vlerën e ankandit përfundimtar, nderkohe disa prona të tjera janë zhvlerësuar, për arsye të kushteve të fundit të tregut dhe mungesës së ofertave në ankande.

United Bank of Albania Sh.a.

Notes to the financial statements for the year ended 31 December 2018

(Amounts in Lek'000 unless otherwise stated)

16. Aktivet e qëndrueshme të trupëzuara dhe të patrupëzuara

	Ndërtesa	Pajisje zyre	Kompjuterat dhe pajisje kompjuterike	Automjete	Mobilje dhe pajisje	Aktive të patrupëzuara	Aktive ne proces	Totali
Kosto								
Më 1 Janar 2017	282,846	58,784	58,563	14,630	21,754	48,967	-	485,544
Shtesa	-	174	1,423	6,142	139	1,509	-	9,387
Pakesime	-	-	(94)	-	-	-	-	(94)
Më 31 dhjetor 2017	282,846	58,958	59,892	20,772	21,893	50,476	-	494,837
Shtesa	-	2,040	1,265	1,891	152	6,625	1,919	13,892
Pakesime- Nxjerje jashte perdorimit	-	(633)	(2,720)	(6,348)	(6)	-	-	(9,707)
Më 31 dhjetor 2018	282,846	60,365	58,437	16,315	22,039	57,101	1,919	499,022
Amortizimi i akumuluar								
Më 1 Janar 2017	(114,722)	(57,021)	(44,775)	(14,630)	(21,404)	(48,009)	-	(300,561)
Zhvleresimi për vitin	(14,174)	(856)	(5,415)	(808)	(97)	(542)	-	(21,892)
Pakesime- Nxjerje jashte perdorimit	-	-	-	-	-	-	-	-
Me 31 dhjetor 2017	(128,896)	(57,877)	(50,190)	(15,438)	(21,501)	(48,551)	-	(322,453)
Zhvleresimi për vitin	(14,142)	(921)	(5,566)	(1,418)	(125)	(364)	-	(22,536)
Pakesime- Nxjerje jashte perdorimit	-	633	2,720	6,348	7	-	-	9,708
Më 31 dhjetor 2018	(143,038)	(58,165)	(53,036)	(10,508)	(21,619)	(48,915)	-	(335,281)
Vlera e mbetur								
Më 1 janar 2017	168,124	1,763	13,788	-	350	958	-	184,983
Më 31 dhjetor 2017	153,950	1,081	9,702	5,334	392	1,925	-	172,384
Më 31 dhjetor 2018	139,808	2,200	5,401	5,807	420	8,186	1,919	163,741

Më 31 dhjetor 2018 vlere bruto e aktiveve që janë amortizuar plotesisht ishte 3,525 mijë LEK (2017: 1,517 mijë LEK).

Banka e Bashkuar e Shqiperise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

17. Aktive te tjera

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Shpenzime të parapaguara	2,671	4,374
Aktive të ndryshme	3,687	11,652
	6,358	16,026

18. Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Llogarite rrjedhëse	225,022	94,410
Depozita me afat	293,140	598,502
Pjesa e përlllogaritur për shpërndarje e fitimit	69	63
	518,231	692,975

Më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, llogarite rrjedhese dhe depozitat me afat përfaqësojnë depozitat nga Institucionet Financiare brenda Shqipërisë, me një maturitet të mbetur nga nje deri ne tre muaj.

19. Hua nga Institucione Financiare

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Hua nga Banka Nderkombetare Tregtare (BNT)	53,910	217,460
Pjesa e përlllogaritur për shpërndarje e fitimit	12	24
	53,922	217,484

Ne 31 dhjetor 2018, banka mori nga BNT nje hua prej 500,000 USD me nje maturitet ne 30 Janar 2019. Interesi eshte i pagueshem ne daten e maturimit. Norma e interesit eshte 2.05%.

20. Detyrime ndaj klienteve

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Llogari rrjedhëse	1,726,354	1,774,182
Depozita investimi	4,790,381	4,450,031
Pjesa e përlllogaritur për fitim te klienteve	39,711	38,521
Llogari të tjera të klientëve	8,151	8,207
Totali	6,564,597	6,270,941

Llogarite rrjedhese më 31 dhjetor 2018 perfshijne një balancë prej 579 million LEK (2017: 503 million Lek), që përfaqëson shumat e bllokuara nga autoritetet rregulluese ose nga banka. Disa balanca nuk janë të vlefshme për përdorim nga ana e klientëve, pa aprovimin e autoriteteve. Fondet nën manaxhim lidhen me depozitat me afat që i përkasin klientëve (referoju shënimit 19) për të cilat Banka ka marrë përgjegjësinë manaxheriale. Klientët marrin përsipër riskun e investimit që lind nga investimi i këtyre fondeve.

Detyrimet me dhe pa afat ndaj klientëve sipas monedhave janë si më poshtë:

Llogari rrjedhëse	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Në USD	346,436	422,088
Në ALL	541,075	394,423
Në EUR	815,279	922,361
Në GBP	23,564	35,310
Totali	1,726,354	1,774,182

Banka e Bashkuar e Shqiperise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

20. Detyrime ndaj klienteve (vazhdim)

Depozita me afat:	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
In USD	314,695	288,352
In EUR	1,821,357	1,669,959
In ALL	2,654,329	2,491,720
Totali	4,790,381	4,450,031

Detyrime ndaj klienteve te detajuara ë detajuara sipas segmenteve të biznesit sipas 31 dhjetorit 2018 dhe 31 dhjetor 2017 janë paraqitur në tabelën më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Korporata	895,345	746,557
SME	770,629	950,109
Individ	4,858,912	4,535,754
Pjesa e përllogaritur për fitim te klienteve	39,711	38,521
Totali	6,564,597	6,270,941

21. Detyrime të tjera

Detyrimet e tjera detajohen si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Shpenzime të përllogaritura	2,599	4,691
Pagesa në tranzit	7,097	21,957
Detyrime të tjera ndaj të tretëve	261	28
Fond provigjioni	12,369	13,811
Detyrime të tjera	7,253	5,968
	29,579	46,455

Pagesat më 31 dhjetor 2018 përfaqësojnë transfertat në nisje në tranzit, për të cilat Banka ka vepruar si ndërmjetëse. Dispozitat e mosmarrëveshjeve lindin nga pretendimet e tanishme ose të mundshme ose nga ndjekjet që pretendojnë mosrespektimin e përgjegjësiave kontraktuale ose të tjera ligjore ose rregullative, të cilat kanë rezultuar ose mund të lindin në kërkesa nga klientët, palët ose palët e tjera në çështjet gjyqësore civile. Siç është shpjeguar në Shënimin 6.18 dhe Shënimin 7.9, Banka është e mendimit se nëse zbulimi i këtyre ngjarjeve rast pas rasti do të paragjykonte rezultatin e tyre, atëherë deklaratimet e detajuara të tilla nuk janë përfshirë në pasqyrat financiare të Bankës.

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Balanca me 1 Janar	13,811	8,218
Provigjioni net pa rimarrjet	(1,442)	5,593
Balanca me 31 dhjetor	12,369	13,811

22. Kapitali

Kapitali aksionar

Kapitali i rregjistruar është 1,762,717 mije Lek (ekuivalent i 13,144 mije USD), i ndarë ne 547,421 aksione me vlerë nominale 3,220.04 Lek (USD 24.01) për aksion. Gjatë vitit 2018 dhe 2017 nuk ka patur lëvizje në kapitalin e rregjistruar.

Rezervat

Rezervat prej 109,033 mije Lek (2017: 109,033 mije Lek) janë krijuar në përputhje me Nenin 8 të Vendimit Nr. 51, të datës 22 prill 1999 të Bankës së Shqipërisë, që kërkon kapitalizimin e 20% të fitimit neto të vitit, me Nenin 213 të Ligjit Nr. 7638, të datës 19 Nentor 1992 “Mbi shoqëritë tregtare” që kërkon kapitalizimin e 5% të fitimit neto, dhe Statutit të Bankës, që kërkon kapitalizimin e 10% të fitimit neto të vitit.

Banka e Bashkuar e Shqiperise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

23. Të ardhura nga operacionet bankare

	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2017
Të ardhura nga operacionet Murabaha	236,370	212,162
Te ardhura nga bankat dhe institucione te tjera financiare	41,397	41,656
	277,767	253,818

Të ardhura nga operacionet Murabaha per vitin e mbyllur, 31 dhjetor 2018, jane 8,662 mije Lek (31 dhjetor 2017: 19,027 mije Lek) lidhur me zhvleresimin e aktiveve financiare.

	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2017
Arka dhe mjete monetare të ngjashme	4,766	7,667
Balanca të kushtëzuara me Bankën Qendrore	36,631	33,989
Murabaha - të arkëtueshme financiare	236,370	212,162
	277,767	253,818

24. Shpërndarja e fitimit për depozituesit

Shpenzimet për shpërndarjet për depozituesit janë 59,120 mije Lek (2017: 55,593 mije Lek) dhe përfaqësojnë shpërndarjen e pjesës së fitimit nga transaksionet Mudarabah, neto prej komisionit Mudarib.

	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2017
Detyrime ndaj bankave dhe institucioneve financiare	1,010	912
Huamarrje nga institucionet financiare	1,477	177
Detyrime ndaj klienteve	56,633	54,504
	59,120	55,593

25. (Humbja)/Fitimi neto nga këmbimi valutor

Fitimi neto nga këmbimi valutor përfaqëson efektin e ndryshimit në kurset e këmbimit valutor në rivlerësimin e fund-vitit të pozicioneve në monedhë të huaj të Bankës dhe fitimin dhe humbjen nga transaksionet në monedhë të huaj. Banka ka realizuar fitim prej 8,675 thousand nga transaksionet e këmbimit valutor (ne 2017: 11,530 mijë lek) dhe humbje nga rivlerësimi i pozicionit neto të vlerave monetare të bilancit për shumën 40,297 mijë lek (in 2017: humbje 205,643 mijë lek).

	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2017
Fitim nga rivlerësimi i pozicionit	9,050	22,362
Fitim nga kembimet valutore	19,685	23,788
Nentotali	28,735	46,150
Humbje nga rivlerësimi i pozicionit	(49,347)	(228,009)
Humbje nga kembimet valutore	(11,003)	(12,259)
Nentotali	(60,350)	(240,268)
Totali	(31,615)	(194,118)

26. Shpenzime personeli

	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2017
Staf i huaj	16,337	17,208
Stafi vendas	81,766	80,131
Sigurime shoqërore	11,626	11,232
Të tjera kosto dhe shpërblime	4,959	883
	114,688	109,454

Banka e Bashkuar e Shqiperise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

27. Shpenzime të tjera administrative

Shpenzime të tjera administrative përfshijnë sa më poshtë:

	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2017
Sherbime ligjore, konsulence dhe auditimi	15,936	17,203
Shpenzime zyre	29,119	22,717
Sigurimi i depozitave	16,797	15,502
Shpenzime sigurimi	13,053	12,066
Swift, Reuters dhe lidhjet në rrjet	10,276	12,276
Mirëmbajtje software	11,857	11,377
Bordi i Drejtoreve dhe Komiteti i Auditimit	5,844	5,076
Tarifa, taksa dhe detyrime	3,090	3,312
Telefon dhe poste	1,554	1,506
Udhëtime dhe transport	998	1,829
Marketing dhe shpenzime perfaqesimi	7,280	8,659
Fondi i Emergjences nga Banka e Shqiperise	3,046	-
Shpenzime të tjera	37	114
	118,887	111,637

28. Tatim fitimi

Banka përcakton tatimin në fund të vitit në përputhje me legjislacionin Shqiptar mbi taksat. Tatimi mbi të ardhurat ka një normë tatimore prej 15% (2015: 15%) të të ardhurave të tatueshme.

Tatimi mbi fitimin përpara taksave ndryshon nga shuma teorike që mund të lindte duke përdorur normën bazë të taksës si më poshtë:

	Norma e tatimit	2018	Norma e tatimit	2017
Fitim përpara tatimit		30,791		(163,246)
Tatimi i llogaritur me normën tatimore 15% (A)	15%	4,619	15%	(24,487)
Shpenzime të panjohura për efekt tatimor (B)	23%	7,129	4%	5,822
Humbje tatimore te panjohura (C)	-	(11,748)	11%	18,665
Shpenzimi tatimor/ Norma efektive e taksimit (A+B+C)	38%	-	-	-

Në 2018, Banka ka kryer parapagime të tatim fitimit Lek 2,827 mijë Lek (2017: 4,400 mijë Lek). Tatimi i parapaguar ne 31 dhjetor 2018 ishte 13,877 thousand (2017: Lek 11,050 mijë Lek). Në baze të ligjit vendas të kontabilitetit, duke filluar nga 1 janari 2008, Banka duhet të raportojë në përputhje me SNRF-të. Në vazhdim, Ligji Nr. 10364, të datës 16.12.2010 sjell disa amendime të vecanta (efektive nga 24 janari 2011). Bazuar në këto amendime, fondet e zhvlerësimit sipas SNRF-ve duhet të konsiderohen si shpenzim i zbritshëm tatimor, duke siguruar që ato janë të certifikuar nga auditorët e jashtëm dhe nuk kalojnë limitet e përcaktuara nga Banka Qendrore. Duke filluar nga 1 Janari 2014, limitet e përcaktuara nga Banka Qendrore nuk janë të zbatueshme dhe provigjoni i njohur në përputhje me SNRF konsiderohet si shpenzim i zbritshëm për efekt tatimi. Si rezultat i këtyre ndryshimeve në legjislacion, nuk ka më diferenca të përkohshme midis vlerës kontabël dhe vlerës së tatueshme të aktiveve financiare në 31 dhjetor 2018.

29. Angazhime dhe detyrime të tjera

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Garancitë	29,595	52,106
Kolateralet	12,469,496	11,409,340

Banka lëshon garanci për klientët e saj. Këto instrumenta bartin një rrezik kreditimi, të ngjashëm me të arkëtueshmet financiare. Bazuar ne vlerësimin e manaxhimit, nuk do të ketë humbje materiale për vlerat e garancive me 31 dhjetor 2018 dhe kështu, nuk ka ndonjë provigjon të përfshirë në këto pasqyra financiare për këtë arsye.

Cështje ligjore

Gjatë rrjedhës normale të biznesit, Banka përballet me pretendime ligjore; manaxhimi i Bankës është i mendimit se nuk do të ketë humbje materiale në lidhje me pretendimet ligjore më 31 dhjetor 2018, dhe asnjë shtesë nuk është krijuar gjatë vitit 2018.

Banka e Bashkuar e Shqiperise Sh.a.

Shënime për pasqyrat financiare për fund vitin 31 dhjetor 2018

(Shumat ne '000 Lek, përveçse kur percaktohet ndryshe)

29. Angazhime dhe detyrime (vazhdim)

Angazhimet e qirasë

Banka ka hyrë në angazhime jo-të anulueshme qiraje për të gjithë degët e saj. Angazhime të tilla, për vitet e mbyllura më 31 dhjetor 2018 dhe 2017, përbëhen nga sa më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Më pak se një vit	13,571	14,101
Midis një viti dhe pesë viteve	55,183	26,750
	68,754	40,851

30. Transaksionet me palët e lidhura

Banka hyn në transaksione me aksionarët e saj gjatë rrjedhës normale të biznesit. Balancat kryesore me aksionarët në minorancë dhe palët e lidhura janë si më poshtë:

	31 dhjetor 2018	31 dhjetor 2017
Aktive		
Investime me banka dhe institucione financiare	679,090	896,492
Aktivite financuese	5,376	6,354
Provizioni për aktivite financuese	(54)	(63)
Mudaraba – fonde investimi (note 13)	218,747	225,402
Provizione Mudaraba - fonde investimi (note 13)	(186,190)	(175,080)
Detyrimet		
Detyrime ndaj klienteve	11,264	13,176

Balancat e paraqitura më lart janë shenime ne perputhje me SNK 24, per te siguruar që pasqyrat financiare të një njësie ekonomike të përmbajnë informacionet shpjeguese të nevojshme për të tërhequr vëmendjen në mundësinë që pozicioni financiar dhe fitimi ose humbja të jenë prekur nga ekzistenca e palëve të lidhura dhe nga transaksionet dhe balancat e papaguara me palët e tilla.

Transaksionet me drejtorët

Personeli kryesor drejtues apo drejtorët janë ata individë që kanë autoritetin dhe përgjegjësinë për planifikimin dhe ushtrimin e pushtetit për të kontrolluar në mënyrë direkte ose indirekte aktivitetet e Bankës dhe punonjësve të saj. Banka i konsideron anëtarët e Bordit të Drejtorëve (dhe nënkomitetet e tij) dhe Komitetin Ekzekutiv për të qenë personeli kryesor drejtues për qëllimet e SNK 24 Dhënia e Informacioneve të Palëve të Ndërlidhura. Shpërblimi i drejtorëve përfshihet në shpenzimet e personelit. Është detajuar si më poshtë:

	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2017
Pagat	25,165	26,383
Bonuset dhe shpërblime të tjera	4,260	1,655
Shpërblimi i Bordit të Drejtorëve	5,235	4,363
	34,660	32,401

Banka hyn në transaksione, marrëveshje dhe marrëveshje që përfshijnë drejtorët, menaxhmentin e lartë dhe bashkëpunëtorët e tyre të biznesit ose anëtarët e ngushtë të familjes, në rrjedhën normale të biznesit nën të njëjtat kushte komerciale dhe të tregut, normat e interesit dhe komisioneve që zbatohen për palët e palidhura. Të ardhurat dhe shpenzimet që rrjedhin nga transaksionet me palët e lidhura janë si më poshtë:

	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2018	Viti i mbyllur me 31 dhjetor 2017
Të ardhurat:		
Të ardhura nga filialet e Dallah Holding	11,096	7,178
Të ardhura nga aktivitetet financuese	120	-
Shpenzimet:		
Impairment loss on Mudaraba investment funds	16,213	17,683
Shpenzimet për shpërndarje për depozituesit	(55)	(63)

31. Ngjarjet pas datës së raportimit

Nuk ka ndonjë ngjarje tjetër pas datës së raportimit, që do të mund të kërkonte rregullime dhe shpjegime të tjera shtesë në pasqyrat financiare.